

REVISTA

CERCLUI JURIDIC BĂNĂȚEAN

DOCTRINĂ - JURISPRUDENȚĂ - LEGISLAȚIE

Inscrisă în registrul publicațiilor periodice la Tribunalul Timiș-Torontal S. III, Com. sub Nr. 46/1938

PREȘEDINTELE CERCLUI
Dr. ALEXANDRU MARTA
REZIDENT REGAL AL ÎNUTULUI TIMIȘ.

PRIMREDACTOR:
Ilie N. Lungulescu
PRIMUL-PREȘEDINTE AL CURȚII DE APEL TIMIȘOARA.

REDACTORI PERMANENȚI:

Eugen Feneșan
Președinte la S. III-a Trib. Timiș-Tor.

Eugen Gr. Dabija
Consilier la Curtea de Apel Timișoara

Dr. Petru Budescu
Judecător Buziaș

Apare în fiecare lună

Abonamente:

Pentru membrii cercului	pe an: 200 Lei
Pentru instanțele judecătorești	300 „
Pentru cei ce nu sunt membri ai cercului	480 „
Pentru autorități, Bănci, Societăți	700 „
Pentru străinătate	1000 „

Redacția: Timișoara I, Curtea de Apel, etaj I. cam. No. 32
(Cabinetul Primului-Președinte)

Administrația: Timișoara I. Piața Unirii
(Biroul Dr. Ioan Doboșan, avocat)

Timișoara
37-65

CERCUL JURIDIC BĂNĂȚEAN

recunoscut persoană juridică prin Sent. Trib. Timiș-Torontal S. I. cu 243/1932.

Taxa de înscriere 10 lei (odată pentru totdeauna). Cotizația 10 lei lunar, adică 120 lei pe an.

COMITETUL DE REDACȚIE:

Președinte : I. N. LUNGULESCU, primul-președinte al Curții de Apel Timișoara.

Director : VASILE M. THEODORESCU, primul președinte al Tribunalului Ilfov.

Membrii : AGRICOLA IONESCU, EUGEN GR. DABIJA, Dr. ȘTEFAN ISACU, NICOLAE BĂRBAT, Maior Dr. ANDREI BUNDRA, EUGEN FENEȘAN, Dr. PETRU BUDESCU, magistrați; Dr. ILIE GROPȘIANU, Dr. ION ȚENCHEA, Dr. EMIL BOTIȘ, AUREL BUGARIU, avocați.

COLABORATORI PRINCIPALI D-NII:

AL. P. ALEXANDRESCU
Președinte de secție la Trib. Arad
VASILE N. APOSTOLESCU
Președinte la C. de Apel Tms. S. III.
VASILE GH. BUTUREANU
Consilier la In. Curte de Cas. și Just.
EUGEN CHIOVSCHI
Judecător de ședință la Trib. T.-Tor.
AL. ST. CONSTANTINESCU
Consilier la Curtea de Apel Timișoara
SCARLAT CONSTANTINESCU
Președinte la C. de Apel Tms. S. II.
Dr. TEODOR DIACONESCU
Primul procuror al Trib. Sibiu
EMIL DIMITRESCU
Consilier la In. Curte de Cas. și Just.
VASILE M. DIMITRIU
Consilier la Curtea de Apel Timișoara
CONSTANTIN DOBOȘ
Consilier la Curtea de Apel Oradea
G. P. DOCAN
Consilier la In. Curte de Cas. și Just.

NICOLAE GEORGEAN
Consilier la In. Curte de Cas. și Just.
Dr. CORNEL GROFȘOREANU
avocat, Timișoara
D. IANCULESCU
Consilier la Curtea de Apel Timișoara
BUJOR A. IMBROANE
procuror de secție la Trib. Timiș-Tor.
MIHAIL KUȘNIRIUC
Judecător, de ședință la Trib. T.-Tor.
GHEORGHE D. LAMBRINO
Președinte la C. de Apel Tms. S. IV.
Dr. IOAN I. LAZĂR
Judecător, Dumbrăveni
SABIN MOLDOVAN
Consilier la Curtea de Apel Timișoara
VIRGIL MURGESCU
judecător de instrucție la Trib. Arad
MIHAI GH. MUȘĂTESCU
jude-președinte la Jud. rur. Deta
IOAN NEDELESCU
avocat și publicist, București
NICOLAE I. NICOLESCU
Președinte la C. de Apel Tms. S. I.

Dr. GHEORGHE OPREA
avocat, Timișoara
GHEORGHE PAVELESCU
Consilier la In. Curte de Cas. și Just.
MARIN PÂRVULESCU
judecător de ședință la Trib. Sibiu
Dr. PETRU PENȚIA
notar public, Timișoara
IOAN N. PERIȚIANU
Consilier la In. Curte de Cas. și Just.
Dr. GEORGIU PLOPU
Preș. on. la In. C. de Cas. și Justiție
Dr. NESTOR PORUMB
avocat, Timișoara
ANDREI RĂDULESCU
Primpreședintele In. C. de Cas. și Just.
Dr. IOAN RUSALIN
judec. la Jud. I. urb. Timișoara
DEM. TIGOIANU
judecător de ședință la Trib. T.-Tor.
ADRIAN C. TOMA
judecător de ședință la Trib. Brașov
Dr. DIMITRIE VASCAN
Medic legist la Trib. Timiș-Torontal
FLOREA I. VASILIU
Consilier la Curtea de Apel Brașov

Conducerea „Cercului Juridic Bănățean” și a „Revistei” sale, roagă stăruitor pe ONORAȚII SĂI MEMBRII ȘI ABONAȚI, să-și înainteze fără nici o invitațiune sau somațiune atât taxele și cotizațiile, cât și costul abonamentului, datorite pe anii 1932, 1933, 1934, 1935, 1936, 1937, 1938 și cuvenite pe anul 1939, direct și exclusiv D-lui Casier General Dr. IOAN DOBOȘAN, avocat, la domiciliul său din Timișoara I., Piața Unirei No. 11, sau — la prezentare — împuternicitului acestuia D-l IOAN BAICU din Timișoara I., Piața Unirei No. 11, incasator al Cercului Juridic Bănățean.

Conducerea Cercului Juridic Bănățean și a Revistei sale speră că acest anunț își va produce imediat efectul, astfel că va fi dispensată, de marea neplăcere de a sista trimiterea revistei, tuturor acelor care nu sunt în curent cu plata abonamentului.

REVISTA CERCULUI JURIDIC BĂNĂȚEAN

ANUL VIII. — No. 12

DOCTRINĂ, INFORMAȚIUNI, RECENZII ETC.

Un om și o operă¹⁾

Domnule Consilier Regal,

Domnule Ministru al Justiției,

Domnilor,

Un comitet de inițiativă, alcătuit din Înalt Magistru, din Domnul Rector al Universității din București C. Stolcescu și din Dl. Președinte al Uniunii Avocaților I. Gr. Perlețeanu, a luat inițiativa de a sărbători prin acest banchet pe fostul Ministru de Justiție sub a cărei directivă s'a izbândit înfăptuit idealul atât de mult dorit de noi, al unificării Codului civil și a Codului de procedură civilă.

Să vă sărbătorească pe D-v, Domnule Consilier Regal Victor Iamandi.

Ca Președinte al comitetului de inițiativă, îmi revine datorita de a înclina cel din urmă pahar de vin în cinstea D-v. O îndeplinesc cu o plăcere tot atât de vie, pe cât de vie este afecțiunea ce am pentru D-v.

Cuvântul meu de acum nu va cuprinde o analiză a fondului și a meritoriului noilor coduri. Cuvântul meu de acum este cuvântul NOMOFILAXULUI, care salută cu cea mai înaltă satisfacțiune opera de unificare legislativă a României întregite și care aduce un omagiu prea bine meritat Ministrului de Justiție înfăptuitor al acestei opere, prin elaborarea noilor coduri — civil și de procedură civilă — după ce a romanizat legislația bucovineană.

Acest Ministru ați fost D-v, Domnule Consilier Regal.

Domnii mei, sunt 2000 de ani de când Tacit spunea „Plurimae leges, pessima Respublica”. Acest aforism, ca toate adevărurile eterne, este valabil și astăzi. D-v știți

¹⁾ Publicăm aici frumosul și impresionantul discurs rostit de Dl. C. Viforeanu, Procuror general la Înalta Curte de Casație și Justiție, în seara zilei de 2 Decembrie 1939, cu prilejul banchetului dat în cinstea D-lui Consilier regal Victor Iamandi, spre a-i sărbători strălucita, istorica și mult așteptata operă de unificare a codului civil și a procedurii civile.

cât de mult a suferit România Mare de pluralitatea legiurilor ce o guvernau: austriacă și maghiară în Ardeal și Banat, austriacă în Bucovina, rusească în Basarabia. Exact ce spunea Pascal: „*Verité en de ça des Pyrennées, mensonge au delà*”. Conflctele de drept interprovincial îngreunau relațiile comerciale și economice între provinciile alipite și Țara mamă, controversele erau nesfârșite, iar noi, Judecătorii dela Curtea de Casație, unde aceste controverse erau aduse în ultim resort, aveam nemulțumirea de a auzi că ni se citează jurisprudențele Curții maghiare dela Budapesta, ale Casei austriace dela Viena și ale senatului ocârmuitor rus dela Petrograd, pentru a soluționa procese dintre Români. Acest haos legislativ este astăzi complet limpezit. Domnia Voastră, Domnule Iamandi afl adus lumină acolo unde era întuneric, siguranță acolo unde erau ezitări, mândrie națională acolo unde acest nobil sentiment era fignit. Și acea ce nu se va uita nici odată, Domnule Consilier Regal, este că afl menținut spiritul latin al legiurilor noastre, cu care poporul nostru, urmaș al Romei, se adaptase cu desăvârșire.

Privind opera D-v. care vă va supraviețui în decursul vremilor, puteți exclama ca și Horațiu „*Non omnis moriar!*”.

Gândul nostru merge acum ca și întotdeauna, plin de respect și de recunoștință, către **M. S. Regele**, sub al cărui August Patronagiu, afl realizat legea de fond națională: Codul civil Carol II și procedura lui. Se spune că Napoleon Împăratul-Soldat, întreat de cineva care din marile lui înfăptuiri o socotește ca mai importantă, ar fi răspuns: „*Le Code civil*”. Veridic sau nu, acest răspuns conține un adevăr indiscutabil, căci Napoleon a desfășurat regate, care s'au refăcut și a înfășurat altele cari s'au năruit, dar codul său, Codul Napoleon, a rămas în picioare și astăzi, luminând viața juridică nu numai a poporului francez dar și a altor popoare europene printre cari ne numărăm și noi.

Constituția din 1938, operă personală a Majestății Sale, grație căreia România trăește o viață publică mai curată, mai vie și totuși mai liniștită, ca și codurile Carol II, în deosebi noul cod civil, care va governa de aci înainte raporturile de drept privat ale Românelor Mari, vor face ca **Augustul nostru Suveran** să treacă în Istorie — printre alte multe calificative — și cu denumirea de **Regele Legislator**, acea ce, fără îndoială, este cea mai frumoasă nestemată în coroana unui Rege.

Domnule Consilier Regal, să-mi dați voie ca odată cu omagiul adus Ministrului să omagiez și pe om, căci noi dacă admirăm pe cel dintâi, iubim — și încă iubim foarte mult — pe cel de al doilea. Aruncați o privire în jurul D-v și veți avea o dovadă imediată și vorbitoare: prezența atâtor sute de juriști, magistrați, profesori dela facultățile de drept și avocați, căldura cu care vă înconjură și dragostea ce citiți în ochii lor, vă vor convinge — dacă nu știți deja — cât sunteți de iubit.

Domnii mei, **Victor Iamandi** — omul — este o desăvârșită expresiune a sufletului uman. Cel vechi, începând cu Socrates, Aristot și Platon nu găseau în sufletul omului decât două componente: simțirea și inteligența. Ei explicau toate acțiunile omenești prin

corelațiunea, antagonismul și armonizarea între cei doi factori recunoscuți de ei, simțire-inteligență.

Acest sistem filosofic a influențat și pe scolastici în special pe Saint Thomas d'Aquin și numai de la Descartes în coace **voința** apare ca factor sufletesc distinct. La antiteza aristotelică **simțire-inteligență** se substituiește antiteza Carteziană **inteligență-voință**.

Psihologia modernă reconciliează oarecum conceptele opuse ale lui Aristot și Descartes, stabilind că sufletul omenesc nu este un binom ci un trinom: **simțire-inteligență-voință**, iar Schopenhauer în operele lui „Lumea ca voință și inteligență” și „Voința în Natură” dezvoltând acest sistem pune voința înaintea celorlalte, considerând-o ca pe factorul culminant al sufletului omenesc.

După această mică incursiune în domeniul psihologiei, pe care noi juriștii n'o socotim străină de preocupările noastre — și de aceea nu vă voi cere ertare pentru că am făcut-o — examinând sufletul sărbătoritului nostru, trebuie să constat că acest suflet este o realizare desăvârșită a trinomului schopenhauerian: **simțire-inteligență-voință**.

Simțirea, la Domnul **Iamandi**, se manifestă printr-o mare, foarte mare bunătate. L'am văzut lovind acolo unde el credea că este necesar, dar a lovit cu inima măhnită și după aceea căuta să aline suferința. Ca un chirurg care pune fierul roșu pe un abces, dar alină durerea printr'un balsam ușurător, l'am văzut ajutând în mod larg pe magistrații ajunși în nevole. L'am văzut în ședințele noastre de Consiliu Superior preocupându-se, cel dintâi dintre alți Miniștri, de grija ca mișcările din mag'stratură să nu amărăscă viața de familie, despărțind pe magistrați de soțiile lor profesoare sau funcționare. L'am văzut regretând mișcări care au produs măhnire și străduindu-se, în marea lui bunătate, să aducă îndreptări.

Sunt acestea tot atâtea semne de bunătate și am început cu acest element al sufletului său, căci, cum spunea Lacordaire: „ce n'est ni le génie, ni la gloire qui mesurent l'élévation de notre âme, c'est la bonté”.

Inteligența D-ului **Iamandi** este recunoscută de toți, este un axlom care nu se mai cere demonstrat. Este așa de scânteltoare încât sare în ochii acelui care nu refuză să privească minunatele spectacole ale vieții. Dacă este adevărat ceea ce spune Sf. Augustin: „Le plus grand bien de l'homme c'est l'intelligence”, apoi Domnul **Iamandi** este un om atât de bogat, încât poate dăruia la toată lumea, fără să se teamă că va sărăci.

Ce să mai spun despre **Voința** lui, acest element psihic care, după Schopenhauer, este facultatea culminantă a sufletului? La ce potențial se urcă un suflet omenesc când este animat de o voință de fier ca a D-ului **Iamandi** și ce nu poate desăvârși un asemenea om? **Voința**, iată secretul extraordinarei lui puteri de muncă care începea de cu dimineața și dura până noaptea târziu; iată cum se explică și miracolul că după ani și ani de studii și încercări, codul civil Carol II care nu-și putea găsi o formă definitivă, ia flință sub impulsul unei voințe vajnice, în câteva luni. Cu drept cuvânt s'a spus: „Le plus puissant des leviers c'est la volonté.”

Iată Domnii mei, cum se prezintă sufletul sărbătoritului nostru la un examen psihologic obiectiv, cât de complex și armonios răspunde el la toate postulatele acestei științe, cât de bogat a împodobit Dumnezeu acest suflet.

Acesta este omul.

Să ridicăm cu toții paharul în cinstea și în sănătatea lui și să-l urăm cu toată căldura afecțiunii noastre

SĂ TRĂIASCĂ!

C R O N I C A.

Și pe pământ pace, între
oameni bună voie

De două mii de ani răsună mereu acest sfânt indemn în Biserica creștină și totuși sufletul nostru a rămas strein de dânsul pentru că pace între oameni și bună voie între popoare, — cu adevărat și pentru de-apururi, nu s'a pogorît.

Intonat-au ingerii la nașterea pruncului Iisus imn de slavă Celui ce făcuse să răsară atunci lumea „*Soarele dreptății*”.

Și săltau de bucurie păstorii pentru noua viață de liniște, de pace și de dragoste — ce se inaugura odată cu intruparea *Cuvântului* în Betleemul Iudeii, dar veacurile ce au urmat și unora și altora le-au desmințit credința și le-au înșelat speranțele.

Căci bimilenara istorie a Creștinismului, dacă a transformat atâtea din pământeasca noastră ființă, apoi ea nu ne-a cucerit și mai ales nu ne-a instăpânit până într-atâta sufletele ca ele ori când, ori unde și în orice împrejurare să nu mai dorească decât pacea care apropie înlăturând lupta și să nu mai cunoască decât dragostea care înfrățeste distrugând vrășmășia.

Iar dacă în influențele pe care o anumită concepție sau o anumită doctrină le exercită asupra individului sau asupra Societății, elementul lor de constanță și elementul lor de permanență nu se prea zărește, o logică superficială ar putea să conchidă că ineficacitatea unor atari concepții și ineficacitatea unor atari doctrine provine nici mai mult nici mai puțin decât din inaderența lor la realitate cași din ireconcilierea lor cu adevărul.

Să fie oare acesta cazul Creștinismului nostru?

Răspunsul afirmativ ar fi și dezolant și dezastruos pentru cei ce se închină cu smerenie Crucii și serbează cu sacră înfiorare pogorârea

prin miracolul intrupării — a Fiului lui Dumnezeu pe pământ.

Ci adevărul e cu totul altul, deși e simplu, limpede și clar ca lumina zilei.

Căci dacă după secole de cultură și după secole de civilizație creștină nici pacea și nici dragostea — înaltele și sublimale idealuri ale credinței noastre — nu s'au înscăunat definitiv în lume, apoi vinovată de această tragică situație nu e nici credința, nici doctrina și nici mai ales etica creștină.

Vina întreagă în această privință e a omului, a Societății, a popoarelor — care în cea mai mare parte n'au primit din Creștinism decât ceea ce el are ca *formă*, ca *rituri*, ca *uzanță*, ca *expresie de suprafață* și *manifestare exterioară*.

Or, ceea ce este important într-o conversație cu adevărat eficace activă, dinamică dar mai ales *creatoare* a omului nou pe care-l vizează — nu e atât forma cât *fondul*, nu e atât suprafața cât *adâncimea*, nu e atât exteriorul cât *interiorul sufletesc* transformat și renăscut prin credința ce-i stă la bază.

Când sufletul ne e dominat sincer de o convingere și e înlănțuit realmente de o concepție, activitatea ființei necesar se va încadra în această convingere și în această concepție, precum se încadrează tabloul în rama pe dimensiunile lui formată, iar manifestările ființei pentru deapururi vor izvorî ca ceva foarte firesc din ale noastre inimi, precum izvorește apa limpede de munte din sursa neturburată de ploaie, viscol sau furtună.

Încrăstănească-se dar cu adevărat fondul sufletesc al neamurilor și atunci să fim siguri că glasul cetelor de ingeri care s'a auzit acum douămii de ani la Nașterea pruncului Iisus, în Betleemul Iudeii nu va fi răsănat în zadar

— iar pacea, și bunăvoirea, după care atât de puternic suspină ale noastre inimi, — se va pogori pentru de-apururi între oameni și popoare.

* * *

Indrăzneală întru cele bune . . .

În sfârșit, ultima și cea mai importantă verigă din lanțul operii de unificare legislativă s'a construit: *codul civil* nou și *procedura civilă nouă* au fost promulgate în ziua de 8 Noiembrie 1939, pentruca la 1 Martie 1940 ambele legiuri să-și înceapă aplicarea.

E un moment istoric acesta care se cade a fi subliniat cu toată vigoarea de către profesioniștii dreptului cași de oricare cetățean al țării. Pentrucă deși aceste legiuri guvernează doar materia dreptului privat, ele însă, prin repercursiunile ce pot avea asupra bunului mers al Societății în genere, nu-și mărginesc importanța doar la individ ci trec cu tot dinadinsul dincolo de el, atingând astfel interesele superioare ale Statului românesc și ale nației românești.

Căci cine nu știe, cine nu vede, cine nu simte că o adevărată Justiție, temelie de granit a oricărei Societăți, nu poate să existe fără o integrală unificare în legislație după cum o adevărată unificare sufletească într'un Stat nu poate să existe fără o Justiție ce se distribuie *perfect unitar* tuturor cetățenilor ce-l susțin, îl apără și-l reprezintă.

NU există Justiție fără unificare în legislație pentrucă în lipsa acesteia Justiția îmbracă doar haina *paradoxului*, a *contradicției* și a *antinomiilor*.

Și nimeni mai mult decât slujitorii dreptului din Ardeal, Banat și Bucovina n'a experimentat mai tragic chinul acestor ciudățenii juridice în viața noastră profesională, fiindcă nimeni alții n'au fost puși în uluitoarea situație de a face dreptate *Românilor* prin aplicare de legi *streine* venite de dincolo de granițele țării.

Consecințele, gravele consecințe se iutrevăd dela sine.

Căci dacă dreptatea se distribuie în această țară după legea altora, firesc este ca un bun magistrat român să nu poți ajunge decât dacă te identifici întru totul spiritului și mentalității streine care se găsesc la baza legii aplicate. Și cu cât această identificare e mai accentuată, mai cuprinzătoare și mai desăvârșită, cu atât și calitatea judecăților tale mai luminos va străluci.

Și astfel survine prima concluzie: Fii mai întâiu — să zicem, spre exemplificare — *ungur* în materie de concepție a dreptului, pentru ca să poți deveni apoi bun judecător român în materie de distribuire a dreptului. *Iată paradoxul.*

Dar să mergem mai departe.

Se știe că Dreptul e în funcție de ideea de justiție ce-i stă la bază, îl inspiră, îl vivifică și îl conturează.

Pentru România neunificată legislativ vorbind, dreptul nu a fost însă totdeauna în funcție de această idee de justiție, ci adeseori în funcție de *situația topografică* a celor cărora el va să se aplice. Pentrucă aidoma cunoscutei cugetări despre adevăr a lui Pascal,¹⁾ și în ce privește a noastră țară, asupra aceleiași categorii de fapte omenești, a existat până acum *un drept dincoace de Carpați și a existat un alt drept dincolo de Carpați. Iată contradicția.*

În sfârșit, dreptul e principiu normativ, regulă de conduită, valoare morală concretizată în lege.

Dreptul am putea spune cu alte cuvinte e un minim de etică legalizat sau dreptul e morala sub chingile relativului precum morala e dreptul la puterea absolutului.

Și atunci, dacă legile ce afectează conduita noastră în Societate sunt streine, concluzia apare ineluctabilă: Comportă-te în domeniul vieții sociale cât mai desăvârșit spiritului strein care animă principiile etico-juridice din lege și vei deveni un bun cetățean al țării. *Iată antinomia.*

Ei bine, prin opera de unificare legislativă ce s'a săvârșit astăzi, fixându-se tuttora doar un singur și românesc izvor de inspirație în

¹⁾ Adevăr dincoace de Pyrenei, eroare dincolo.

profesiune și un singur și românesc catehism de conduită în Societate, care sunt legea noastră românească, s'a înălțat definitiv orice falsă postură juridică a magistratului și orice falsă postură socială a cetățeanului față de această țară și față de acest neam.

Unitatea în lege a adus dar unitate în suflet, unitate în cuget și unitate în simțire, tuturor cetățenilor României întregite, consolidând astfel Statul și întărind astfel puterea de rezistență a nației noastre românești.

De aci importanța cea mare a operii de unificare legislativă pentru viața noastră social-

națională și tot de aci meritul cel mare al făuritorului ei, care a trebuit să-și alăture unui spirit de scânteietoare înțelegere cași unei înegalate puteri de muncă și bărbăteasca vigoare a unui curaj ce n'a cunoscut nici piedeca, nici temerea și nici greutatea.

Indrăseală întru cele bune, iată în două cuvinte principiul ce l'a călăuzit, așa dar, spre a da ființă unei opere prin care și Justiția și patria română tot mai sus se înalță și tot mai strălucit se glorifică.

I. N. Lungulescu.

Concepția Creștină a Dreptului ¹⁾

(Continuare)

Firește, s'au găsit autori cari nu privesc în același mod lucrurile ci pun sursa moralei — precum o face mai ales *Lévy Bruhl* — sau pun sursa dreptului — precum o face *L. Duguit* — în aceleași fapte materiale ale realității sociale. Și negreșit, dacă exclusiv în fenomenele vieții sociale, considerate acestea ca pure fapte ce n'au nici un punct de contact cu a noastră conștiință, se tinde a se descoperi fundamentul moralei ca și al dreptului, însemnează că din acest punct de vedere ne aflăm în plină concepție materialistă asupra existenței, concepție din care și sufletul și ideea și credința au zburat pentru totdeauna.

Am văzut însă că o atare concepție nu se arată a fi întemeiată.

Este interesant totuși de relevat că unul din argumentele cele mai puternice, pe care *Lévy-Bruhl* le opune doctrinei ce face din morală și implicit din drept o problemă de conștiință cu imperative *universal valabile*, este argumentul smuls din presupusele diferențe fonciare în structura mentală a oamenilor.

Cum se formulează în gândul autorului nostru acest argument?

Se afirmă — zice *Bruhl* — că preceptele morale în ce au ele mai curat, mai înalt și mai imperativ sălășluiesc în conștiința omenească și că din această conștiință ele își iradiază obligativitatea pretutindeni și pentru toți. De aci caracterul general, universal și absolut al poruncilor etice.

Identitatea în natura conștiinței omenești implică la rândul ei prin urmare identitate în natura ideilor morale ce-și au într'însa a lor obârșie.

Fiind aceeași conștiință umană oricând și oriunde, însemnează că morala își va revărsa în același mod asupra oamenilor principiile, iar acestea își vor găsi același ecou în sufletele tuturor, indiferent că unii sunt la un pol și ceilalți la polul opus al pământului și indiferent că unii se mențin în cadrul de întunecată primitivitate iar alții, prin progres și prin cultură, pe culmi de lumină multă s'au ridicat.

Lévy-Bruhl nu subscrie atare afirmațiuni, ci el contestând că ar fi vreo identitate între mentalitatea omului primitiv și a celui civilizat,

¹⁾ Vezi No. 11/1939 al acestei Reviste.

susține prin faimoasa-i teorie a *prelogismului* că între o mentalitate și alta există o diferență fundamentală și ireductibilă, care ar împiedeca pe primitiv să perceapă realitatea și să judece lucrurile, din lumea fizică sau din lumea morală, în felul în care o face omul civilizat și invers.

În ce constă acest prelogism? În faptul că primitivul nu-și are gândirea lui supusă exclusiv legilor de logică omenească, ci ea este de cele mai multe ori indiferentă față de aceste legi.

În adevăr, observând modul cum se comportă primitivul față de tot ceea ce îl inconjoară, față de fenomenele vieții și ale morții, față de tot ceea ce poate să reprezinte natura în manifestările ei, mai mult sau mai puțin noi și impresionante ca și mersul ei același cu el însuși sau permanent supus schimbării, și examinând mai ales explicația pe care primitivul o dă tuturor acestor fapte, se va putea numaidecât deduce că gândirea lui e pe de o parte *mistică* pe de alta absentă în principiul de *identitate* ce formează una din legile fundamentale ale rațiunii noastre.

Este *mistică* mentalitatea primitivului, fiindcă ea în dosul oricărui fapt și la spatele oricărui fenomen vede o putere ascunsă, invizibilă, misterioasă, de natură cu totul străină obiectului ce-l animă, locuind în el sau fiind în afara lui, putere care creează și dirige totul, în sensul pe care mintea omului nu-l poate nici prinde, nici domina. Și e *prelogică*⁵⁾, fiindcă în judecarea lucrurilor se conduce de așa numita lege a *participațiunii*, care înfrângând unul din principiile fundamentale și înăscute ale rațiunii, anume principiul identității, ea adeseori afirmă despre un lucru că este *el* însuși dar totdeodată și *altul*, adică participă și la natura acestuia.

Și pentru a face mai plauzabil caracterul mistic și caracterul prelogic al mentalității primitive, în sensul concepțiilor de mai sus, ilustrăm lucrurile prin două exemple.

⁵⁾ Unii (G. Van der Leeuw) pentru a înlătura confuzia la care poate da loc acest termen, cred că trebuie să fie înlocuit prin cel *heterologic* (adică mentalitate cu mai multe și diferite logici) iar alții (R. Allier) prin cel de *paralogic* (falsă logică).

Iată, în ce privește primul caracter, una din credințele ce domină în genere la poporul *Zambegian*. Zambegienii, ca mai toate populațiile sălbatice sunt în primul rând vânători.

Ei bine, dacă la o vânătoare glonțul tras de pușcă nu și-a ajuns ținta, după creștința lor, cauza nu trebuie căutată în neîndemnarea vânătorului ci în intervenția răufăcătoare a unui spirit.

Și iată, în ce privește secundul caracter al mentalității primitive, un clasic exemplu. E vorba de tribul *Bororo* din Brazilia.

Acest trib, firește, se crede cu adevărat că e populație omenească numită *Bororo*, dar membrii lui se mai cred că sunt în același timp și *arara*, adică papagali roșii. Deci ei prin ființa lor participă totodată și la natura umană și la natura acestor paseri înzestrate cu așa de întinse puteri imitative.

Și să fie bine înțeleasă chestiunea, — nu e vorba aici de faptul că tribul cu pricina ar socoti, ceea ce firește n'ar ciocni prea mult logica lucrurilor, că după moarte *Bororo* ar deveni cumva *arara*, sau că, așa cum se prezintă lucrurile azi, *Bororo* ar fi doar niște *arara* metamorfozați. Nu, ci prin ceea ce ei afirmă vor să înțeleagă pur și simplu o identitate esențială între *Bororo* și *arara*, înfrângând prin aceasta elementarul principiu de logica după care nu se poate atribui aceluiasi obiect identități simultan diferite, dacă e permis să ne exprimăm astfel.

Pe baza acestui caracter mistic și prelogic al mentalității primitive *Lévy-Bruhl* a conchis că între această mentalitate și cea a popoarelor civilizate este o diferență ireductibilă, care le separă în mod esențial fără să le poată apropia vreodată.

Ca atare, oricât de spiritualizate s'ar găsi, fie credințele primitivelor fie ale civilizațiilor, ele nu pot fi socotite ca o expresie *firească* a sufletului omenesc în genere, întrucât abisul ce desparte cele două mentalități este de netrecut.

Și totuși, concluzia în realitate nu e așa de sigură și așa de severă precum s'a arătat în

această pricină și precum în al XIX-lea secol au susținut-o tot cu atâta energie învățați de talia lui *H. Taine* și *E. Renan*. Căci adevărul e altul decât cel afirmat de faimoasa teorie a prelogismului.

Din exemplele de genul celor amintite nu se poate conchide la o diferență esențială, — de *natură* deci, — între o mentalitate și alta, ci la o diferență de *treaptă*. Căci elemente mistice nu se găsesc numai în gândirea primitivului ci ele se întâlnesc în viața psihologică a oricărui popor fie cât de civilizat, iar în ce privește caracterul prelogic al mentalității primitive, el nu se poate deduce ca atare din exemplele ca cel privind tribul Bororo, fiindcă aici nu avem propriu zis o absență reală de logică în sensul ca Bororo să se confunde pe ei înșiși — contrar principiului de identitate, — cu arara, comportându-se și în viața practică unei asemenea credințe, ci e vorba de faptul că membrii tribului acestuia socot că posedă într'insii un principiu ce — *metafizic vorbind* în ce are el mai esențial, e comun cu cel ce se găsește în arara. Atât și nimic mai mult.

Așa că între ambele mentalități, — primitive și civilizate, — există o identitate așa zicând fonciară care se impune cercetătorului serios al lucrurilor peste toate diferențele, — multiple și variate, — este adevărat, dar mai mult sau mai puțin superficiale, ale sufletului primitiv și civilizat.

Au dovedit-o, cu atâtea resurse de fapte,

de observații și de critică lucrările unora ca *Oliver Leroy*, *Raoul Allier*, *G. Van der Leeuw* și alții.

Pusă această identitate fonciară între mentalitățile oamenilor, înseamnă că și simțul lor moral de apreciere a lucrurilor se va comporta la fel pretutindeni și deci în conștiința tuturor faptele unora sau faptele altora vor fi supuse aceluiași criteriu de valorificare existent în orice timp, în orice loc și în orice om și anume criteriului pe care îl reprezintă ideea binelui sau a răului în morală, ideea justului sau a injustului în drept.

Și în astfel de situații găsindu-ne, *Lévy Bruhl* nu mai poate să înlăture — blamând — conștiința umană ca sursă inspiratoare a supremelor imperative etico-juridice pe motiv că diversitatea ei fonciară o împiedică de a edicta porunci universale obligatorii, fiindcă, s'a văzut, această conștiință la toți fiii acestui pământ, în structura sa originară și în structura sa fundamentală, aceeași totdeauna este.

Așa că argumentul smuls din afirmativa diferență de natură între mentalitățile oamenilor pentru a isgoni în acest mod sursa moralei și deci și sursa Dreptului din domeniul vieții noastre sufletești spre a le arunca în domeniul pur material al realităților sociale din afara noastră, argumentul acesta se dovedește a fi într-un totu nefondat.

(Va urma)

I. N. Lungulescu

Abonați

Revista Cercului Juridic Bănățean

Crainicul Neamului.¹⁾

Voiu merge unde vei merge, voiu rămâne unde vei rămâne.

Poporul tău e poporul meu, voiu muri unde vei muri și acolo voesc să fiu îngropată.

Din Biblie.

I.

Regele Carol I-*iu* fu dela începutul binecuvântatei lui domnii „Crainicul” poporului Său. In numele acestui popor El își chemă *Tovarășa* care, timp de patruzecișisease de ani, fu nestemata cea mai prețioasă și mai strălucitoare a Coroanei și cea mai de frunte Româncă și Supusă a Augustului Său Soț și Rege.

„Iubirea este răsplătită prin iubire.

„Vino în fața poporului tău cu aceeași iubire, cu aceeași încredere cu care ai venit în fața mea; nu este o singură inimă pe care credința o va face să bată pentru tine, ci milioane de inimi se vor uni cu a ta, iar eu mă voiu socoti fericit, căci tu nu vei fi numai a mea, ci un popor întreg are drepturi asupra ta, un popor întreg te contemplă cu încredere și speranță și va răsplăti în tine iubirea prin iubire.”

Cu aceste cuvinte de dragoste și de foc, își chema Domnitorul Țării românești Logodnica și poporul Crăiasa, câteva zile înaintea căsătoriei Lor.

Logodnica Domnului și Crăiasa poporului său, Prințesa Elisabetha de Wied, potrivit

¹⁾ In toamna aceasta s'a împlinit un sfert de veac dela trecerea întru eternitate a celui ce a fost *primul rege al României Carol I.*

In legătură cu această tristă aniversare publicăm aici câteva amintiri pe care fostul și înaltul magistrat care e *dl. Lazăr Bădescu*, ni le-a redat într'o formă atât de frumoasă — cu privire la personalitatea ilustrului, marelui și nemuritorului dispărut.

tradiției, adresa la rândul-I următoarea scrisoare tatălui Logodnicului Ei:

Prea grațiosul meu Senior

„Marile bunătăți pe care A. V. R. mi le-a mărturisit pururea îmi îngăduie să concep astăzi speranța că ea mă va primi cu drag în cercul copiilor ei și că voiu putea astfel să zic din nou cu dragoste acest nume de tată de care am fost lipsită să-l rostesc de atâta timp. Mărinimea sarcinii ce trebuie să îndeplinesc, nu mă sperie întru nimic alături de un bărbat plin de putere și de hotărâre. Nu cer decât să fiu călăuzită de El, căci sunt ferm convinsă că tot ce spune El este bun

„In clipa întemeerii casei noastre, vă rog, scumpul meu Senior, să acordați binecuvântarea și dragostea Voastră părintească aceleia care este de aci înainte, a A. V. R. fiică supusă și credincioasă.”

Un cronicar al timpului¹, redă astfel ceremonia religioasă a căsătoriei:

„Binecuvântarea nupțială se dă la orele patru în fața reginei Augusta a Prusiei, a tuturor augustelor rude, a oaspeților princieri și a suitei, într'una din sălile castelului transformată în capelă. Preotul garnizoanei din Düsseldorf celebrează serviciul divin.

„Prințesa logodnică are o înfățișare fermecătoare; trăsăturile fine sunt idealizate în momentul în care ingenunchiază lângă logodnicul Ei spre a urma ceremonia cu tot sufletul.

„Cortegiul nupțial se duce apoi în vasta sală legată de castel, construită anume în vederea căsătoriei după ritul protestant. Un mare număr de oaspeți și multe sute de persoane se găseau acolo.

„La intrarea tinerei perechi, un cor de peste o sută de cântăreți și cântărețe intonează

Regele

(Impresii)

"Nu e cu putință, având prilejul să vorbesc cu Majestatea-Sa, ca să nu fi pătruns de cel mai profund respect și de cea mai înaltă și covârșitoare admirație. Vibrează întreaga ta faptură și din cele ce-ți spune și în felul cum îți spune, ți se deslășesc clare ca lumina zilei admirabilele calități cu care L-a înzestrat natura precum și sollicitudinea Sa nemăsurată pentru armată, via Sa dorită să o vadă mai bine, mai mândră și doritor în cel mai înalt grad ca țara noastră să meargă înainte, tot înainte, cu pași măreți către strălucire și mărire."

"Așa îmi vorbea odată despre Majestatea Regelui nostru, bunul și iubitul meu profesor de filosofie din liceu, *Dim. Aug. Laurian* în orele de întreținere pe care le aveam din când în când împreună.

"Atăta dragoste răscărea din fiecare cuvânt al bătrânului profesor, atăta devotament și mai ales atât de neîntărmurită admirație încât, de atunci în totdeauna căutam ocazia să mai aduc vorba despre Majestatea-Sa și să pot avea astfel descrierea cea mai credincioasă a înaltelor virtuți și a calităților superioare ale Regelui nostru.

"Atunci când nu poți avea un contact mai frecvent și nu ești în măsură astfel să-ți dai singur seama de ceea ce este sau poate deveni în împrejurări hotărâte cineva; atunci când cu noștințele ce poți avea despre acesta sunt întocmite din cele auzite depe la unii și alții — unii pătimasți, alții interesați — pățimasiți întunecând calitățile și scoțând în vază defectele, interesele și exagerând calitățile și lăsând în umbră defectele — atunci deci când prin tine însuși nu e cu putință să capeti o cunoștință exactă despre cineva, mai ales când Acesta este un Rege, a asculta pe un bătrân profesor vorbind astfel cum vorbea profesorul *D. Aug. Laurian* despre Majestatea-Sa, este o bucurie și o mulțumire așa de intensă cu atât mai mult cu cât

un imn nuptial și cântecele nu sfârșesc decât când toate augustele persoane s'au rânduiri în fața altarului.

"Preotul Lohman rostește atunci o predică mișcătoare al cărei text care convine mult împrejurărilor, este cuvântul mișcător din Biblie:

Voiu merge unde vei merge, voiu rămâne unde vei rămâne. Poporul tău e poporul meu, voiu muri unde vei muri și acolo voesc să fiu îngropat.

II.

Cu emoțiune și adancă pietate scriu aceste rânduri în care treacă admirația cea mai vie și mai curată.

Mă duce gândul cu decenii în urmă la începutul carierei mele de magistrat; supleant la tribunalul Muscel.

Sosise în țară Împăratul Franz-Joseph.

Prieten de aproape și de mult al Regelui Carol I se făcuse o primire ca nici unui alt cap

În oronot.

O mare revistă militară pe platoul dela Cotroceni se pregătise din vreme; însuși Regele Carol avea să defileze înaintea Împăratului în fruntea întregii noastre ostiri.

O mare înfrigurare; inimile noastre bă-

teau, imaginația zbură și un dor nestăvilit ne coprinsese pe fiecare de a asista la Defilare spre a vedea pe Franz-Joseph și mai ales pe Regele nostru defilând în capul armatei Sale. Am plecat din Câmpulung în ajunul Revis-iei militare, iar dimineața am ocupat un scaun în tribună, drept în fața locului destinat Împăratului să primească defilarea.

Am asistat deci dela începutul până la sfârșitul Revisiei și într'un articol intitulat *Regele*, publicat în "Constituționalul" am scris impresiunea ce mi-a lăsat atunci Suveranul nostru.

Iată acel articol apărut în ziarul *Junimist* pe pagina întâi, joia din anul 1896 ziua 5 luna Octombrie.

ai convingerea că acel ce-ți vorbește nu seamănă cuvintele ca să fie semănate, nu spune cele ce-ți spune așa într-o doară, ci totul este rezultatul unei convingeri profunde, întemeiată și întărită prin fapte văzute sau constatate."

"Despre cuvintele bunului meu profesor mi-am adus aminte în dimineața zilei de Marți, când am văzut pe platoul Cotrocenilor pe Majestatea-Sa Regele Carol.

"Am urmărit cu cea mai încordată atenție toate mișcările Sale din clipa în care a apărut pe câmpie și până s'a sfârșit Revista.

"L-am văzut îmbrățișând dintr'odată cu privirea sigură și scrutatoare întregul teren și trupele; L-am văzut primind raportul; L-am văzut prezentând raportul M. S. Împăratului Franz Josef; L-am văzut defilând, după care trecut în preajma Împăratului, privea cu cea mai mare ardoare și îngrijorare defilarea oștirii, căutând să îndrepteze rândurile, cu gestul și cu privirea, acolo unde băltoaca* provoca neorânduiala.

"Acea ce nu voi uita niciodată și ceea ce a adevărit odată mai mult cuvintele profesorului meu, a fost atunci când, în timpul defilării, retrăgându-se mai în urma Împăratului, Regele nostru iubit scotea pieptul înainte și indica astfel soldaților ținuta reglementară, întocmai ca un tânăr căpitan râvnitor să-i iasă Compania bine la inspecția Generalului.

"Acest fapt îți poate prezenta pe Rege și te poate edifica pe deplin despre „admirabilele calități cu care L-a înzeștră natura precum și solitudinea Sa nemăsurată pentru armată și via Sa dorință să o vadă din ce în ce mai bine și mai mândră."

— Cu un asemenea Rege și cu o armată ca aceasta, țara românească nu pierе, nu va pieri niciodată!" spunea un bătrân de lângă mine și cu basmaua își ștergea lacrimile profund emoționat.

"Când am plecat, din tumultul atâtor sen-

* Pe terenul defilării era o băltoacă uitată neastupată care provoca strâmbarea rândurilor.

zațiuni care mi-au umezit ochii, mi-a rămas în suflet mai puternică și mai stăruitoare; admirațiunea cea mai neprihănită pentru Cavalerescul nostru Rege."

III.

Ca fulguirea omătului în miez de iarnă roesc amintirile pe dinaintea vederii minții mele și mă imbată mireasma lor, căci am trăit zile senine, mulțumite și cu slavă sub domnia strălucită și binecuvântată a Regelui Carol I-*iu*.

Din zilele tinereții mele desprind file în-gălbenite pe care scris-am cu smerenie fapte și întâmplări petrecute atunci întru slăvirea Cărmuitorului și Indrumătorului nostru luminat și înțelept.

Le transcriu aici întocmai cum le-am slovenit în zilele bune ale vieții Lui slăvite ca să rămăе pururea și mă îndrept cu fierbinte rugă către ai mei tovarăși din magistratură și din afară să alcătuiască și să scrie aducerile lor aminte spre lauda Lui și întru mângăierea sufletului celor ce nu L-au văzut și cunoscut.

Așa cum L-am văzut întâia oară și mi s'a înfătoșat pe câmpia Cotrocenilor, tot astfel L-am revăzut mai deaproape și, mi-a vorbit de astă dată, în gara Buzău, câțiva ani după defilarea în fața Împăratului Frantz Joseph.

Atunci, în gara Buzău, am avut fericitul prilej să-L văd deaproape, să răspund întrebărilor Lui, să scrutez cu privirea lacomă întreagă-I făptură, figura liniștită și mai ales adâncul limpede al ochilor Lui albaștri.

Resimt și acum după atâtea decenii, acelaș fior prelung ce l-am încercat atunci.

Parcă îl văd:

A descins svelt din vagonul trenului regal care L ducea la Iași.

După câteva convorbiri cu oficialitățile S-a îndreptat către noi, toți magistrații tribunalului.

A vorbit cu Președintele câțva și apoi acesta a început prezentările fiecăruia dintre colegi.

La mine S'a oprit, auzind pe Preșident spunând:

— Domnul Judecător-Sindic al tribunalului, Majestate."

M'a privit drept în ochi, apoi m'a întrebat, nedumirit parcă:

— Judecător-Sindic?

— Da, Sire.

— Cu ce vă ocupați?

— În special cu regularea și administrarea falimentelor pe lângă celelalte lucrări ale tribunalului.

— Regulați și administrați avutul falitului?

Este compatibil cu misiunea de judecător?

— În astfel de mod pusă chestiunea, Sire, noi magistrații de carieră, ne simțim... *stânjenii* ca să mă exprim astfel, căci conceptul superior al sacerdoțiului nostru implică în juru-ne și în indeletnicirea noastră de servitori ai justiției, o atmosferă de seninătate, de reflexiune și de cugetare, înălțuri și în afară de contingentele vieții și mai ales de ale comerciantului căzut în încetare de plăți. Totuși, în interesul superior al justiției spre a se înlătura abuzurile, s'a însărcinat un judecător al tribunalului cu regularea și administrarea falimentelor excluzând actele de comerț, ci numai acte de constatarea și asigurarea activului falimentar. Cu alte cuvinte, Sire, numai îndeplinire de acte de procedură anume prevăzute și date de lege în sarcina Judecătorului-Sindic care se substituie astfel în toate drepturile falitului.

— Dar și în toate îndatoririle și răspunderile lui, civile și penale, față de masa credală și de creditori?

— Nu, Sire, judecătorul este pe deasupra oricărei răspunderi ce ar putea atrage faptele falitului din timpul exercitării comerțului său.

— Dar administrarea falimentului de către judecător, nu implică răspundere?

— Nici aceea, Sire, pentru că toate măsurile luate de Sindic trebuiesc supuse prealabil deliberării și aprobării comitetului tribunalului ca să devie executorii. În acest mod tribunalul judecă și hotărârile lui sunt susceptibile de atac la instanțele superioare de către cei interesați.

— Dumneata, te împaci cu această ocupație de Sindic pe lângă aceea de judecător, căci ai zis că „magistrații de carieră se simt stânjenii?”

Am privit drept în ochii Regelui și văzul lui ascuțit și scrutător am simțit că mă pătrunde până în adâncul sufletului.

Cu glasul tremurat de emoțiune, dar obligat să spui adevărul și nimic alt decât adevărul Regelui meu, am șoptit:

— Nu, Sire."

Regele s'a depărtat.

Peste câțva timp, fără a fi cerut eu, am fost mutat la Focșani membru de ședință.

IV.

Din gară dela Buzău, nu am mai avut prilej să-I vorbesc Regelui.

Impresiunea însă a fost zguduitoare, căci până voi închide ochii, nu voi uita acea privire de lazur care s'a scoborât în sufletul și cugetul meu ca să-mi cetească acolo sentimentele ce mă agitau și gândurile ce mă dominau.

N'ar fi fost cu puțință să-i tăinuiești când te privea, nici simțirea ce ți înfrigura inima, nici gândul care sta ascuns într'un ungher al crierului.

Ce m'aș fi făcut și ce părere și-ar fi făcut Regele despre un magistrat dacă i-aș fi tănuit adevărul — el care imi și cetise în adâncul sufletului, jena ca să nu zic neplăcerea ce simțeam totdeauna când lucram în calitate de judecător-sindic.

Iar când L-am văzut ultima oară în racla împrejurul căreia am ingenunchiat și am plâns toți care venisem să-I aducem ca cel din urmă prinos durerea noastră, am scris următoarele rânduri în broșura *Curtea de Argeș* imprimată cu prilejul excursiunii anuale pentru studii a elevilor și profesorilor școalelor normale ale Societății pentru învățatura poporului român din București al căror Președinte de onoare era Regele.

Înălțând rugăciuni ferbinți către Atotputernicul, ca să ocrotească deapănarea Ro-

mânia și să răspândească toate harurile asupra scumpului meu popor, mă închin cu smerenie înaintea voinței lui Dumnezeu.

Carol.

„Nu fără adâncă emoțiune și cuprins de o sfântă evlavie mă incommet să scriu impresiunile căpătate din excursiunea anuală făcută la Curtea de Argeș de către profesorii și elevii școalelor *Socetății pentru învățătura poporului român* din București.

„Acolo odihnesc: cenușele marelui nostru Rege; acolo sălășluiește gândul Aceluia care jumătatea unui veac a străjuit, credincios și neadormit, la căpătâiul Țării; acolo va fi deapăruri și izvorul de lumină vie și de simțiri înalte dela care să se adape înfrigurate inimile noastre; acolo, sub lespede rece și neclintită va sta comoara cea mai neprețuită a urmașilor noștri, fii d'n feciorii noștri.

„Scrie El în testamentul Său:

„Toate steagurile care au falfăit pe căm-piile de bătae vor fi purtate înaintea și în „urma sicriului meu, ca semn că scumpa mea „armată a jurat credință steagului său și șefului său suprem care prin voința lui Dumnezeu „nu mai este în mijlocul credincioșilor săi oștași. Tunurile vor bubui din toate forturile din „București, Focșani și Galați ridicate de mine „ca un scut puternic al vetrei strămoșești în „timpuri de grele încercări de care cerul să păzească Țara.”

„N'am putut uita aceste cuvinte din testamentul Său atunci când am ingenunchiat la mormântu-I, și dacă am plâns neconsolat cetindu-I *Ultima voință* — acum în fața lăcașului de veci, când toate patimele s'au stins, sufletul mi-s'a cutremurat în fața nemăsuratului gol ce El a lăsat în inimile noastre.

„Rog ca generațiile viitoare să își amintească din când în când de acela care s'a închinat cu tot sufletul iubitului său popor în „mijlocul căruia el s'a găsit așa de fericit.”

„Aducerea aminte a binefăcătorilor săi, iar uitarea și iertarea celor ce l-au dușmănit și im-

pilat sunt unele din marile și neprețuitele virtuți ale neamului românesc.

„Urmași ai unui mare popor de viteji și războinici, românii se înfățișează păstrătorii însușirilor morale și intelectuale ca și alcătuirii fizice cele mai alese.

„Rasă binecuvântată, românul nu cunoaște și n'a asuprit, nici nu a necinstit pe semenii de o altă religie și semintie. În imbelșugata și blagoslovita lui țară, străinii au găsit primire frățească, inimă deschisă milei și un suflet neprihănit. Chiar pe vrăjmașul învins, l-a adăpostit și l-a ospătat. De aceea marele Rege, deși d'n neam străin, și-a iubit din toate puterile inimii norodul peste care a domnit aproape jumătatea unui veac.

„Nu sunt impresiuni acelea ce încearcă călătorul venit să-și aplece fruntea și să ingenuche la mormântul Lui, ci zguduiri nervoase care te copleșesc și te abat nemângâiat.

„De cum te apropii de sfântul lăcaș — de două ori sfânt, căci într'ânsul odihnesc cenușele lui Neagoe Basarab și acum osemintele marelui Rege Carol — resimți zguduirea unei emoțiuni pe care niciodată nu o vei mai încerca.

„Pe fundalul negru al cerului înourat, turele albe scăldate în aur se ivesc strălucitoare, și cu cât mă apropii cu atât răsar văzului răpit și corpul bisericii muat în aur și în lumină.

„Privesc cu nesăț sacra clădire și un sentiment mistic tresaltă din adâncurile ancestrale. Resimt, cu cât mă apropii, incântarea ce mă coprinde în fața minunatei arte ce a preșezut la alcătuirea celui mai frumos și artistic monument religios ce posedă țara românească.

„Ajung la poarta ale cărei canaturi se dau înlături pe neașteptate și deodată biserica iradiază în mijlocul unei curți vaste pe care este așternut covor de iarbă verde.

„Fulguranta înfățișare uimește. Cașicum te-ai apropia de vatra soarelui și ai privi în văpaea lui — așa te orbește și te cutremură monumentul lui Neagoe Basarab și al regelui Carol I.

„Înaintează încet, tăcut, vrăjit, cu văzul ne-

deslipit de acea minune arhitectonică, atras ca de o putere nevăzută. Am ajuns! și, stau privind-o în toate amănuntele și în toată înfățișarea ei divină. Rămân înainte-i robul celei mai vii înfiorări artistice ce-mi cășunează frumusețea ei negrăită și strălucirea ei cerească.

„Mă aflu într-o stare de beatitudine cum n'am avut în viață; binecuvântată simțire care răpește noțiunea realității și te înalță fără voce în sferele serafice de soare și azur, sălaș al contemplațiunii în care omul, viermele din tină, se avântă în marea armonie universală.

„Intru în biserică; închid ochii o clipă, înfiorat de umire și de un sentiment de misticism revenit din vremuri de demult; în tot cuprinsul scaldat în aur stăpânește tăcerea fără slârșit a culmilor și pacea sfântă a mormintelor.

„Un vuet neîntrerupt — vuetul vieții defără — dăinuște aici. Mă razim de un stâlp, lângă intrare, și din umbră privesc interiorul. Din lumina zilei răzbați în crepusculul dinlăuntru; tranziția e bruscă și senzația covârșitoare.

„Inchid din nou ochii, iar când îi deschid, drept în fața mea, pe zidul dela intrare, stă pictată Majestatea-Sa regina Elisabeta în resemnarea Ei nesfârșită; la picioare, jos pe lespede, este racla domniței Maria acoperită de crini, pe care este scris cu slove negre:

Nu plângeți, n'a murit, ci doarme.

„În aceste cuvinte de foc se rezumă toată viața celei mai nobile Regine.

„Cine poate cuprinde toată poezia și puterea de resemnare și de speranță — dar și tâlcul tănuț în aceste vorbe scrise de *Carmen-Sylva* în jalea desnădejdiei.

„Sunt fapte cărora le poți cuprinde înțelesul și le tâlmăci — sunt unele a căror taină rămâne neînțeleasă pentru mintea omenească și atunci întrebă fără a avea răspuns:

„Pentru ce s'a zidit atâta durere în sufletul cel mai bun și milos al unei Mame?”

„Și acum o viziune ce nu mi-a pierit din suflet: pagini triste din cartea vieții *Carmen-Sylva*.

„Mi-aduc aminte:

„Pe aleele inverzile ale unui parc din marginea Cotrocenilor pe sub bolte vesele de stejar și plute, cea mai mândră dintre *Domnițe* se plimbă încet în lumina amiezii. Înainte-I, un fluture ca un fulg de omăt, *Domnița Maria*, aleargă zburdând sub ochiul neliniștit dar înecat de iubire al *Mamei*.

„Nu pot uita această viziune de fericire.

„Din când în când duioasa Mamă prinde din zbor neastâmpăratul fluture, îl strânge cu drag la sân, îl sărută cu foc, apoi fluturul își ia zborul cu obraji imbujați, sub privirea temătoare și totuși radioasă.

„Domnița Maria vâslește aripele și aleargă, culege câte o floare și iar aleargă pe alee, pe când Mama privește cerul cu ochi rugători cașicum ar voi să deslușească taina viitorului *Odraslei* domnești.

„Și deodată s'abate trăsnetul; revăd înghițită la lespede a unui mormânt pe îndurata Mamă.

„S'au dus trandafirii din obraji și albul de zăpadă al vestmintelor, căci a zburat fluturul ca un fulg de omăt.

„Iar pe lespede *Carmen-Sylva* a scris cu slovele desnădejdiei:

Nu plângeți, n'a murit, ci doarme.

„Cine poate cuprinde cu mintea toată poezia, întreagă gingășia și tâlcul acestor cuvinte scrise în cruntă durere.

V.

Doresc ca corpul meu să fie îngropat lângă biserica Curței de Argeș, reclinată de mine și care poate deveni mormântul Dinastiei Române.

Carol

„Un vuet prelung, neîntrerupt se aude în tot interiorul bisericii: minunata acustică înregistrează și împrăstie chiar cel mai ușor zvon.

„În ungherul din dreapta intrării, în clarobscurul dominant, mijește un grăunte de lumină filtrând o dără de rază; este candela dela mormântul Regelui Carol.

„Pe lespede ce acoperă osemintele, o mână pioasă și devotată a așezat flori, numai flori

naturale și ghirlande de cetini.

„Și aici, mâna delicată a marei *Tovarășe* a presărat ce a voit El: flori proaspete, nimic decât flori și cetini.

„Spune testamentul:

„Corpul meu va fi expus în sala Tronului, „inconjurat de flori și de verdeață...”

„Rog foarte mult să nu fie cunune, afară „de câteva flori naturale, și aceasta numai cât „inmormântarea mea va fi în lunile florilor, „altminterlea vor fi numai ramuri de brazi.”

„Stăm, profesori și elevi, împrejurul mormântului marelui Rege.

„Privesc elevii: mulți au ochii în lacrimi. „Și parte din ei, în curând poate, vor fi în primele rânduri ale oștirii ce va porni împotriva dușmanului pentru apărarea hotarelor și întregirea neamului.

„Nu se putea alege un pelerinaj mai nimerit, la un loc mai dătător de viață și un izvor de înalte și nobile inspirațiuni...”

„Corul elevilor cântă pentru odihna sufletului.

„Imprejurul nostru plutesc umbrele celor adormiți, iar din privazul lor de aur, sfinții privesc cu nesfârșită bunătate norodul ingenuchiat.

„Ascultăm corul ingenuchiați și o mare jale ne umezește ochii: pricepi în această clipă toată zădărnicia vieții și resimți tot aleanul celei viitoare.

„Din toată mărirea și atotputernicia nu rămâne decât amintirea faptelor Lui mari, statornice și pilduitoare: aceste fapte alcătuiesc clironomia lăsată nouă.

„Veacurile vor veni, norodul va ingenuchia, coruri vor preamări — dar nimic nu se va clădi din orânduiala Lui.

„Cu toate greutatea pe care le-am întâlnit... „am pășit, fără frică și fără șovăire, înainte pe „calea dreaptă, având nemărginită încredere în „Dumnezeu și în bunul simț al credinciosului „meu popor. Inconjurat și sprijinit de frunzașii „Țării pentru care am avut totdeauna o adâncă „recunoștință și o vie afecțiune, am reușit să „ridic, la gurile Dunării și pe Marea Neagră,

„un stat inzeștrăat cu o bună armată și cu toate „mijloacele spre a putea menține frumoasa sa „poziție și a realiza odată înaltele sale aspirațiuni.”

„*Înaltele sale aspirațiuni!*”

„Sunt cuvinte de foc, cuvinte profetice. În „cumpăna prin care trece acum țara noastră, ele „capătă tâlcul prevestirii.

„Încotro întorci văzul, norii împânzesc cerul pe deasupra atâtor morminte de frați ai noștri. Este așteptarea clipei în care se vor înfăptui *înaltele aspirațiuni* ale neamului și din toate părțile, din răsărit și apus, dela miază-noapte și dela miază-zi, românul irosit de veacuri sub stăpâniri străine, așteaptă goarna cea mult dorită.

„După prânz suntem primiți, profesori și elevi, în rotonda din palatul episcopal.

„Îndată ușile se deschid și Majestatea-Sa Regina Elisabeta apare în depărtare pe galeria din dreapta, înaintând spre noi cu acel zâmbet de o nesfârșită bunătate.

„Vălul negru a înlocuit de sus și până jos albul imaculat deodinioară. În ochii blânzi o întristare sfâșietoare rămâne statornică.

„Se așează pe un fotoliu.

„Elevii cântă și sub cupola rotunde răsunetului este întipărit de o mare vibrație de melancolie, ceea ce face pe Majestatea-Sa a ruga să se repete.

— Frumos. Bine. Foarte frumos.”

„Glasul Său păstrează încă acea muzicalitate și frăgezime de mai nainte, dar se deslușește în armonia farmecului lui neuitat, ritmul durerii și al desnădejdiei.

— Vă mulțumesc. Mi-ați făcut multă plăcere că ați venit să vedeți mormântul Regelui. Vă mulțumesc și pentru cântece. Mi-ați făcut deosebită plăcere.”

„Și ochii aceia care au plâns atât de mult — ochii mângâioși ai celei mai duiosae Regine — se umezesc privind către locașul deapăruri al Regelui.

„Emoțiunea ne-a cuprins sufletele.

„Întrezărim jalea tănuită în privirea ce se duce către biserică laolaltă cu sentimentul

credincioasei admirațiuni, al devotamentului și al respectului păstrat Regelui și Soțului.

„Se ridică.

„Ne plecăm frunțile înaintea îndureratei Majestăți și privim lung în urma Augustei

Regine depărtându-Se încet în lungul galeriei până dispăre.”

Mai 1915.

Lazăr Bădescu

Fost Consilier de Casație, Cluj.

ORDINEA PUBLICĂ; SIGURANȚA PUBLICĂ.

În practica limbajului juridic, mai ales când este vorba de a se face aplicațiunea unor dispozițiuni din legiuirea penală — fie aceea sancționatorie, fie cea de procedură — aceste două expresiuni sunt întrebuințate în forma unor termeni stereotipi: veșnic se aude, mai ales cu ocaziunea confirmărilor mandatelor de arestare, sau luarea unor alte măsuri de ordin coercitiv și privative de libertate că se invoacă ordinea și siguranța publică, în așa fel de contopite că nu se face absolut nici o deosebire între ceea ce reprezintă una și ceea ce reprezintă cealaltă. Nimic mai eronat.

Privite și examinate în esența lor, vom vedea că fiecare se prezintă sub două noțiuni diferite — după cum se vede, atât din punctul de vedere literal, cât mai ales din punctul de vedere al ideii pe care o conține, — și tot astfel trebuie să fie primite și redată în spiritul nostru. Nu e mai puțin adevărat că din punctul de vedere al folosului pe care-l reprezintă pentru salvagardarea societății — ca organism morfologic dar și ca instituție funcțională colectivă — înțelesul lor pare a se completa, în nici un caz însă nu se poate confunda, și încă de așa natură ca una din ele să se întrebuințeze în locul celeilalte. Privită însă chestiunea din punctul de vedere al științei juridice, dar mai ales al disciplinei dreptului penal, fiecare trebuie examinată și primită așa după cum îi este înțelesul, potrivit ideii din care a pornit.

Scopul pe care îl urmăresc prin caracterizarea pe care voi încerca s-o fac, e pe deoparte să stabilesc înținderea înțelesului fiecăreia din aceste noțiuni, iar pe de altă parte sfera lor de aplicabilitate în practica juridică penologică și preventivă, dar mai ales în aceasta din urmă. Și cred că este necesar să fac aceasta, într-un cât — în ciuda măsurilor pe cari legiuitorul represiv le-a luat pentru garantarea cât mai mult a libertății individuale, — nu există mandat de arestare sau raport pentru reconfirmarea acestora, fără ca să nu se întrebuințeze această formulă tip „interesul ordinii și siguranței publice”: instanțele de confirmare sau reconfirmare, își motivează deciziunile lor, tot prin temeiul acestor elemente.

Cu cât diferențierea dintre aceste noțiuni va fi mai precisă și mai bine conturată în elementele raționale pe cari le conțin, cu atât se va ajunge mai ușor și cu o mai mare precizie, la catalogarea infracțiunilor sub raportul nocivității lor pentru societatea instituție socială — organism funcțional colectiv, — sau pentru colectivitatea însăși — privită din punctul de vedere al constituției morfologice, — cât și pentru individul luat ca element component al acestora. Dar această catalogare, ca să mă limitez la termenul întrebuințat, nu trebuie privită sub raportul unor norme de clasificări teoretice — abstracte deci; — din contra trebuie să tindă la fixarea definitivă a unor elemente de materializare concisă a infracțiunii în tot ce privește cuprinsul ideii de apărare în contra unor fapte sau acțiuni cari pot pune în primejdie, sau efectiv primejduesc societatea considerată sub elementele pe cari le-am arătat mai sus. Odată stabilite fiind acestea, mai lesne se va putea păși la stabilirea sancțiunilor, la mai buna lor adăquare în raport cu starea de pericol pe care îl vor prezenta faptele și acțiunile, ambele condițiuni concurând, fie la cea mai rapidă represie, fie la exemplificarea ei; toate însă în strâns raport cu temperamentul membrilor colectivității, cu gradul lor de cultură, dar mai ales aleșu cu potențialul etico-moral al lor și al colectivității sociale.

Dacă pentru dreptul represiv această chestiune prezintă o importanță atât de mare, nu e mai puțin adevărat că și pentru dreptul represiv preventiv trebuie să fie de actualitate; pentru că numai astfel — când va trebui să se recurgă la mijloacele dictate de acesta — măsurile ce se vor lua sub diferitele-i forme pe cari le preconizează, vor fi mai raționale și cât mai mult eficace pentru ideea sancționatorie, dar cât mai puțin prejudiciabile pentru individul infractor. Chestiunea în sine mai prezintă interes și pentru desăvârșirea educației civice a cetățeanului.

Văzând care este utilitatea acestui succint studiu, voi trece la dezvoltarea fondului chestiunii, și voi începe cu ordinea publică pentru că mi se pare de o importanță mai mare pentru societatea organizată cât și pentru scopul pe care îl urmăresc.

După mine, ideea care cuprinde noțiunea ordinii publice, trebuie să fie examinată din următoarele puncte

de vedere: a), din punctul de vedere al complexului de reguli prestabilite şi stabilite în mersul funcţional al societăţii, cari îşi au actualitate — în ce priveşte aplicabilitatea — în tot ce priveşte viaţa practică în desfăşurarea activităţii funcţiunilor fizio-psiho-intelectuale ale organismului colectiv. Aceste reguli — adevărate norme regulatorii — dacă nu sunt chiar emanaţiunea potenţialului etic-moral al mediului social — sunt determinanţa imediată şi intimă a acestora, potrivit cerinţelor trecute, prezente şi mai ales viitoare, impuse de funcţiunile vieţii colective, fără de cari nu se poate asigura perpetuarea existenţei ei în timp şi spaţiu şi fără de care nu se poate asigura dezvoltarea evolutivă a organismului.

Societatea omenească nu se prezintă numai sub forma unei componente organice, de structură pur morfologică şi deci capabilă de a se putea disocia la un moment dat. Dacă s'ar prezenta numai sub această formă, persistenţa ei în timp şi spaţiu ar fi fost periclitată, dacă nu imposibilă chiar. Şi pentru ca să învederez acestea este de ajuns ca să invoc numai atâtea prefaceri istorice — războaie şi năvălirile barbare — când existenţa multor societăţi omeneşti a fost grav primejduită, dar nu s'a putut ajunge până la complectarea ei suprimare: nu mai vorbesc de alte cauze lăuntrice — războaiele civile cari s'au soldat cu distrugeri de vieţi omeneşti în masă — cari n'au avut de rezultat decât doar unele prefaceri de ordin politic-social cu vădite urmări economice. Aşa dar, colectivitatea omenească a trebuit ca, pentru asigurarea acestei persistenţe în timp şi spaţiu, pe lângă luarea măsurilor în vederea constituirii organice cu toate caracteristicile unui corp morfologic, în acelaşi timp să asigure şi o legătură intimă funcţională între singularele părţi componente, indivizi. S'a ajuns deci la fixarea unei legături indestructibile, cimentul care a trebuit să lege părţile acestui conglomerat, pentru ca în cele din urmă să se ajungă la situaţia unui corp organic compus în care tot ce era temperament, caracter, într'un cuvânt individualitatea în complexul ei, să sufere unele modificări mai mult sau mai puţin esenţiale, pentru a se integra în mod definitiv în sfera existenţei şi funcţiunii societăţii. Acest ciment a fost stabilit prin introducerea în câmpul ei de existenţă a unei forţe, la început, de natură organică funcţională deci bio-fiziologică: s'a impus prin diferenţieri continue operate în mod natural; mai târziu toate acestea au fost amplificate cu alte fenomene funcţionale, dar de ordin psiho-intelectuale. Acestea din urmă au pregătit toate prefacerile şi au asigurat dezvoltarea evolutivă a societăţii; ele au fost laboratorul tuturor fenomenelor osmotice prin cari s'a pus temelia sincronismului funcţiunilor colective.

În adevăr, odată cu formarea conştiinţei individuale şi afirmarea ei în complexul social; odată

cu formarea conştiinţei colective — operată în mod mecanic şi derivativ, deci funcţional, — a trebuit să intervină alte forţe normative, prin intervenţia cărora întregul complex social a devenit un aparat funcţional perfect; unde însă pe lângă sincronizarea forţelor — ca direcţie şi centru de gravitate, — a trebuit să se stabilească şi un echilibru perfect în ce priveşte intensitatea lor de a se impune şi de a activa. Tocmai intervenţia acestui element psiho-intelectual al conştiinţei — element dinamic prin excelenţă — a avut ca urmare ca să aducă în câmpul activităţii sociale o permanentă tendinţă de conflicte, cari în cele din urmă nu a întârziat să se arate între cele două conştiinţe, individuală şi colectivă. Pentru a neutraliza aceste spirite divergente, a fost nevoie de intervenţia unor factori de autoritate, sub forma unor anumite reguli — cari la început au activat ca simple recomandări, iar mai târziu au fost întărite cu sancţiuni, pentru ca rolul lor şi mai ales autoritatea care li s'a atribuit să fie mai vădit şi mai activ. — Aceste reguli s'au diferenţiat tot mai mult şi anume în raport direct cu diferenţierile pe cari le suferea colectivitatea în dinamica ei evolutivă, dar tot atât de direct şi cu dezvoltarea şi afirmarea conştiinţei individuale.

Conlucrarea cât mai perfectă şi cât mai permanent armonica între aceste reguli şi conştiinţa colectivă-individuală, întru stabilirea unui echilibru cât mai perfect şi mai persistent în ce priveşte principiile funcţionale ale societăţii, constituie la un loc ceea ce eu numesc „ordinea publică”. Aceasta este osatura fiinţei colectivităţii omeneşti organizată sub forma superioară a unui organism perfect instituţional al societăţii.

b) Ordinea publică se mai poate concepe dintr'un alt punct de vedere tot atât de bine cuprinzător ca precedentul. Am văzut că dezvoltarea colectivităţii omeneşti nu a fost posibilă, decât numai datorită acelei mari operaţiuni naturale de ordin bio-fiziologic. Când la această diferenţiere s'au adăugat alte funcţiuni adequate, şi când funcţiunile organice primitive au primit un nou aflus datorită elementelor psiho-intelectuale s'a operat noi diferenţieri, de astă dată de importanţă dinamică mult mai pronunţate, prin care s'a impus un nou ritm vieţii sociale, în general, şi în colectivitate în special. Si aceste elemente diferenţiate, pentru ca să nu ducă la disocierea colectivităţii organice, de bine de rău organizate într'un cât-va, a trebuit să primească o reglementare; această necesitate s'a impus cu atât mai mult cu cât unele din ele manifestau o activitate epicentrică: e cazul diferitelor instituţiuni colective cari au trebuit să se desvolte în cadrul funcţional social colectiv deci totalitar al Statului unitar, ex. cetatea, oraşul apoi Statul. Vor interveni deci alte norme de coordonare, de subordo-coordonare şi de colaborare în cele din urmă, pentru a-şi îndeplini rolul lor funcţional per-

fect, în perfect sincronism și armonia unui echilibru bine stabilit.

Acum individul nu mai apare ca entitate, ci ca simplu element component funcțional, pierdut în complexul organic al instituției unde l'a clasificat capacitatea lui funcțională: el aparține Statului, trebuind în mod pasiv și necesar să sufere și să se supună fără murmur, tuturor ingerințelor ce i vor fi impuse de colectivitate. În acest caz vor avea o „ordine publică a instituțiilor sociale“, care se observă în societățile organizate pe principiul totalitar.

c) Acolo unde mecanismul funcțional al societății se bazează pe principiul colaborării, e societatea organizată pe temeiul unei ierarhizări naturale a valorilor, și în special al valorilor morale. Aici trebuie să fac o caracterizare: am menționat „valori morale“, pentru că odată cu dezvoltarea facultăților psiho-intelectuale, s'a format și dezvoltat și o etică a individului care formează la rândul ei temelia sentimentului moral: nu trebuie să uităm că tot ca valori cari pot face obiectul unei ierarhizări în societate, mai trebuie să adaug și valorile intelectuale. Nu este mai puțin adevărat însă, că valorile morale prezintă o importanță mult mai mare pentru societatea organizată, pentru că acestea sunt acelea cari formează cimentul, legătura indestructibilă care unește elementele componente ale conglomeratului social. Numai prin valorile morale și prin felul cum ele se vor integra în organismul funcțional al societății, se va putea stabili puterea și omogenitatea colectivă, precum și dinamismul cu care va activa în concernul celorlalte societăți organizate.

Pentru ca ierarhizarea valorilor morale să poată avea loc, nu este de ajuns numai formarea sau existența unor valori morale singulare, individuale deci; pentru că formarea acestora va fi foarte grea și de foarte multe ori se vor manifesta în mod sporadic: va trebui ca să existe o ambianță morală a mediului colectiv. Numai în acest caz se va putea păstra un potențial moral, care constituie o condițiune esențială în formarea individualităților sociale, dar și un mijloc determinant pentru desfășurarea acelui proces de selecționare, care e la obârșia ori cărei ierarhizări. Sincronizarea diferitelor funcțiuni în colectivitate, nu se mai operează pe norme având ca bază regulile sancționatoare, ci pe baza unei colaborări liber voite și liber consimțite. Dar în cazul chiar când vor interveni diferite norme regulatorii având un caracter imperativ, acestea nu vor fi decât emanațiunea naturală, care va avea la temelie tot convingerea și liberul consens. Acesta va chezași persistența existenței societății; se vor impune prin ele înșile, pentru că nu vor întârzia să facă parte din chiar fondul constituțional al fenomenelor sufletești ale fiecăruia. Totuși vor fi indivizi cari — potrivit constituției lor psiho-intelectuale, poate și fiziologice —

să nu se poate integra perfect în organismul colectiv: apoi individul mai prezintă de foarte multe ori — în afara predispozițiilor naturale de ordin temperamental — unele predispozițiuni și deprinderi câștigate în timpul formării sale psihice și intelectuale, printr'o falșă sau insuficientă educație, cari îl vor face a sau antisocial, după cum nu se va putea acomoda mediului social, sau după cum va lupta pentru distrugerea ei chiar. Ei bine, pentru toate aceste elemente, va trebui să intervină norme regulatorii sancționatoare.

În esență deci, sub orice prismă am considera societatea organizată, prin noțiunea de „ordine publică“ vom înțelege acel complex de norme de ordin etic-moral, impuse tuturor acelor cari la un moment dat intră în componența ei, și dela directivele cărora nu se pot abate fără de a se primejdui sincronismul funcțional din sânul colectivității precum și echilibrul social. Ordinea publică este deci expresiunea înțocmirei și funcționării normelor regulatorii ale colectivității, prin coordonarea, ierarhizarea și colaborarea elementelor funcționale componente: orice turburare s'ar aduce uneia din acestea — în ce privește funcțiunea pe care o îndeplinește, va interesa deci ordinea publică.

Siguranța publică. În intimă analiză, siguranța publică se referă la acele posibilități de ordin material, mai corect spus instituțional, pe cari și le va constitui colectivitatea organizată după criteriile cele mai apropiate și cele mai potrivite în timp, în așa fel ca dinamismul, care-i formează potențialul energetic, să nu sufere absolut nici o piedică dar nici o deviație dela mersul firesc al ei; și aceasta nu numai din punctul de vedere al unor criterii de natură pur funcțională, cât mai ales din punctul de vedere al regulilor sancționatorii și preventiv sancționatorii.

Aceste posibilități, factori energetici, se rezumă în formarea unor organe instituționale, cari sunt chemate ca să formeze temelia oricărei societăți, pentru că prin acestea se pun în lucrare toate normele regulatorii sau funcționale. Dar afară de instituțiunile propriu zise, tot în categoria factorilor cari au intimă legătură cu siguranța publică, sunt clasele sau ordinele sociale și cari s'au format în urma continuei diferențieri operate în cercul funcțiunilor fizio-psiho-intelectuale, în cercul funcțiunilor economice și politice: urmarea acestor diferențieri a fost continua operațiune a selecționării valorilor respective transpusă din punctul de vedere politico-social și economic, în fixarea unor colectivități restrânse, clasele sociale. Și pentru ca activitatea acestor colectivități să nu se depărteze de cercul de interese al colectivității totalitare organizată în Stat, a trebuit să intervină o forță regulatorie, de sincronizare, prin care să se garanteze și mai bine procesul de integrare al tuturor celorlalte colectivități subiacente: această forță regulatorie este emanațiunea Statului propriu zis,

și se concretizează în Constituție. Nici Constituția însă nu poate să-și îndeplinească adevărata ei menire, dacă nu va fi deservită de un organism autoritar, de guvern. Guvernul, la rândul său, nu va putea corespunde grelei misiuni și meniri pe cari le are față de societatea organizată, dar și pentru individul singular, decât numai atât timp cât are la îndemână alți factori de asemenea organizați și perfect integrați în dinamismul funcțional colectiv, adică diferitele instituțiuni create și organizate potrivit unor norme cât mai mult corespunzătoare nevoilor și principiilor de corectă funcționare firească a marelui colectivități; pe acest principiu se sprijină împărțirea puterilor în Stat.

Colectivitatea este un organism funcțional, dar nu trebuie să uităm un moment că este și un organism constituit morfologic; că în această situație trebuie să trăiască, să se desvolte numeric sau din punctul de vedere funcțional, energetic deci: iată prin urmare că trebuie să i se asigure un sistem de posibilități și mijloace prin cari să-și poată asigura viața ei, dar mai întâi a membrilor singuratici cari o formează. Aceste mijloace se vor referi în primul rând la reglementarea unui sistem de productivitate în toate domeniile, începând cu cel economic și terminând cu cel moral-intelectual și artistic. Numai în felul acesta se vor crea energii prin cari, nu numai că se va asigura desvoltarea colectivității, dar se va ridica mult potențialul ei de rezistență și potențialul energiei dinamice prin care i se asigură mersul ei evolutiv.

Orice tendință, sau orice fapt ori acțiune ar căuta să împiedece regulata funcționare a unuia din acești factori, sau a unuia din principiile ce stau la temelia uneia din instituțiunile descrise mai sus: sau ar căuta să suprimă, prin orice mijloace instituțiuni sau organe

funcțiuni, va interesa de aproape siguranța publică. De asemeni siguranța publică va fi primejduită, ori decâte ori se va încerca sau căuta să se împiedice sau să se schimbe condițiunile naturale, firești a desvoltării colectivității, în ce privește omogenitatea sau ierarhia socială: în ce privește principiile de organizare și întocmire politică, economică.

Dacă societatea are nevoie de respectarea unor anumite condițiuni interne, pentru garantarea existenței ei, nu e mai puțin adevărat că tot în acest scop e necesar ca să se respecte unele condițiuni de ordin extern; și aceasta cu atât mai mult, cu cât marele pericol care o amenință și o va amenința, va fi din afara ei. Orice fapte prin cari s'ar căuta ca să se aducă astfel de prejudicii, având ca scop supunerea colectivității organizate sub dependența alteia străine, sau numai de a-i prejudicia independența, vor fi privite ca interesând siguranța externă a societății. Legea noastră represivă a concretizat aceste fapte în Cap. I din Cartea II. Sunt însă unele infracțiuni cari prejudiciază în acelaș timp și deopotrivă, atât ordinea publică cât și siguranța publică: ca simplă exemplificare citez: omuciderea voluntare, premeditate sau din imprudență; avorturile criminale și în genere toate acele infracțiuni cari lovesc în unul din elementele constitutiv-organice ale colectivității, cu tendința sau rezultatul imediat de suprimare, lovesc totodată și în ce privește principiile normative a echilibrului și armoniei sociale prin temerea pe care sunt capabile să o imprime în mediul social sau prin resentimentele pe cari pot să le deslănțuie printre spiritele membrilor sau numai a parte din membrii ei, direct loviți sau numai impresionați.

Dem. Tigoianu
Magistrat.

CIRCUMSTANȚELE UȘURĂTOARE.

(Continuare ¹⁾)

12. Pedepse fixe.

Vechiul cod penal român, ca și toate legiurile penale moderne, înlăturase în principiu sistemul pedepselor fixe. Excepțional însă existau și în acest cod câteva articole care prevedeau sancțiuni asupra cărora judecătorul nu-și putea exercita nici-un drept de modificare într'un sens sau altul. Instanțele deci erau în această privință lipsite de latitudinea de a stabili

pedeapsa între un maximum și un minimum legal.

Fără îndoială, apare ca surprinzător faptul că legiuitorul, care își intemeia opera pe baza nouilor cuceriri ale științei penale moderne s'a oprit la soluțiunea pedepselor fixe, la un sistem de pedepse prin urmare unanim condamnat și părăsit.

Este adevărat însă că multe din pedepsele zise fixe erau susceptibile de modificare.

Instituția circumstanțelor atenuante consfințită de art. 60 c. p. permitea instanțelor să cumpănească pedepsele în măsura culpabilității infractorului, așa că aceste pedepse deși fixe,

¹⁾ Vezi No. 4, 5, 6, 7-8 și 11 din această Revistă.

susceptibile fiind însă de a fi modificate, nu apăreau atât de arbitrarii, cum erau sub regimul vechiu înlăturat.

Cu toate acestea existau în cod și pedepse în mod absolut și intangibil fixe cum erau cele prevăzute de art. 112, 113 și 117 c. p. în care modificarea lor nu era permisă, întrucât se cuprindea în aceste articole interzicerea aplicării circumstanțelor atenuante.

Cu siguranță că aceste din urmă pedepse reprezentau o categorică nesocotire a principiilor pe baza cărora sunt întocmite legiurile penale moderne și că această nesocotire nu era justificată de vre-o prea mare importanță a intereselor pe care tindea a le ocroti.

De aceea a apărut ca o necesitate înlăturarea acestor pedepse.

Ceea ce s'a și realizat.

Noul cod penal alcătuit cu respectarea superioarelor principii juridice moderne și în care s'au resfrânt viile deziderate ale științei, a înlăturat și aceste greoaie reminiscențe ale timpurilor dispărute.

În adevăr, acest cod nu mai cuprinde pedepse lipsite de un maximum și un minimum și nici pedepse în care circumstanțele atenuate au a fi înlăturate.

Noul cod este alcătuit pe baza unui singur sistem, care asigură libertatea instanțelor de a fixa pedeapsa în măsura gradului de culpabilitate al infractorilor, ținând seama de toate împrejurările care au concurat la săvârșirea infracțiunilor.

El reprezintă deci din acest punct de vedere, un progres real, o afirmare categorică a noilor principii penale, fără rezerve și fără încătușarea dreptului de apreciere al instanțelor de judecată.

13. Motivarea circumstanțelor atenuante.

Vechiul cod penal nu impunea instanțelor obligațiunea motivării circumstanțelor atenuante. Nici chiar noul cod, în prima lui redacție, așa cum a fost promulgat prin Monitorul Oficial No. 83/936, n'a impus-o.

Erau considerațiuni destul de serioase, care obligau la aceasta și de bună seamă că între aceste considerațiuni stăruia în deosebi împrejurarea hotărâtoare, că Juriul care nu-și motiva verdictul, nu putea să fie obligat să motiveze circumstanțele atenuante. Instituțiunea Juriului fiind suprimată a dispărut una din cele mai puternici piedici care se opunea motivării acestui fel de circumstanțe.

Așa că astăzi ne putem explica foarte ușor de ce în Septembrie 1938, când s'a modificat noul cod penal, s'a introdus și obligațiunea acestei motivări.

Unii pretind însă, că obligațiunea unor astfel de motivări îngreuiază mecanismul funcționării instanțelor. Este adevărat că obligațiunea motivării, cere un plus de muncă. Noi nu credem însă în seriozitatea acestui argument, fiindcă în acest caz n'am vedea de ce nu s'ar ridica același argument și cu privire la toate celelalte obligațiuni de motivare.

Alții au mai adăugat că acordarea circumstanțelor atenuante însumând în ea însăși o apreciere de natură eminentă subiectivă, ea nu-i susceptibilă de motivare.

Considerăm că nici acest argument nu are valoare.

Fixarea culpabilității intră în iatregime în domeniul aprecierii subiective a Judecătorilor din care apreciere fac parte evident și circumstanțele în care s'a săvârșit infracțiunea. Și dacă pentru culpabilitatea infractorului instanța este obligată a motiva, de ce n'ar fi susceptibile de motivare și circumstanțele atenuante, care în mod firesc se integrează în gradul de culpabilitate al infractorului?

De aceea zicem că problema motivării circumstanțelor atenuante, nu poate fi în funcțiune nici de ușurința cu care trebuia să se miște instanțele judecând pricinile penale și nici de posibilitatea aprecierii subiective a celor ce ca judecători edictează o hotărâre sau pronunță o condamnare.

Mai ales când această motivare este hotărât impusă de o înaltă rațiune și anume: im-

pedecarea arbitrarului în opera de represiune judiciară prin controlul efectiv al instanțelor superioare.

În materie de contravențiuni însă s'a admis soluțiunea nemotivărei. Am arătat în altă parte că motivarea circumstanțelor atenuante, în această materie, nu se putea impune.

Repetăm și aici motivul: contravențiunile sunt în principiu și în cea mai mare parte infracțiuni neintenționate și deci așa stând lucrurile influența lor nocivă în cadrul Societății este din cele mai benigne și din cele mai fără de gravitate.

În atari condițiuni, este evident că obligațiunea motivărei circumstanțelor atenuante în materie de contravențiuni ar fi însemnat o complicație inutilă în opera de represiune judiciară

a instanțelor, plus că ea n'ar fi avut nici o consecință mai accentuată într'un sens sau altul asupra celor sancționați sub acest mod de procedură judiciară.

Cu restricția sus amintită în materie de contravenții, considerăm dar că motivarea circumstanțelor atenuante reprezintă un progres și că prin această motivare se asigură efectiv o mai bună și mai dreaptă represiune odată ce ea (motivarea) dă posibilitate tuturor — părților ca-și instanțelor superioare de judecată — ca să examineze, să pipăie și să aprecieze întrucât pedeapsa aplicată corespunde gradului de culpabilitate al infractorului.

(Va urma)

Adrian C. Toma

LEGEA PENTRU CREAREA ZONELOR MILITARE.

Efectele ei asupra circulațiunii bunurilor imobiliare. — Procedura la instanțele de carte funduară.

I. Prin art. 16 a legii pentru crearea zonelor militare publicată în Mon. Of. Nr. 293 din 16 Dec. 1938, cât și prin art. 25—27 a reg. legii publicat în Mon. Of. Nr. 177 din 3 Aug. 1939, în interesul superior al apărării țării, s'au adus unele dispozițiuni, cu menirea de a restrânge libera circulațiune a imobilelor situate în zonele militare. Aceste dispozițiuni, supuse unei largi interpretări, interesând în mare măsură cetățenii români din și în afară de zonele militare, dar în special instanțele de carte funduară, ne-am luat sarcina a desluși cuprinsul textelor și a tranșa în linii generale aplicarea lor practică, dat fiindcă în urma lor s'a produs o stagnare aproape completă în circulațiunea imobilelor din zonele militare, prejudiciind, atât interesele fiscale ale Statului, cât și ale locuitorilor.

Prin dispozițiunile legii și reg. derogatoare dela dreptul comun, nu numai că se îngrădește facultatea de liberă dispunere în favorul Statului, dar se crează anumite norme cu consecințe fatale în operațiunile juridice, vânzări, arendări și închirieri, privind toate imobilele din zonele militare. Aceste dispozițiuni în esență conțin următoarele:

1. Asupra imobilelor situate în zonele militare fie de graniță fie de interes militar s'a creat în favoarea Statului: a) un drept de preemțiune la vânzări, și b) un

drept de preferință la arendări și închirieri, drepturi care se exercită deoparte de Min. Apărării Naționale, de altă parte de Min. Aerului și Marinei, în urma notificărilor făcute contencioaselor celor 2 Min. de către vânzător, arendator, sau închirietor, cu obligațiunea pentru ambele Min. de a exercita aceste drepturi în termen de 3 luni dela notificare, prin adresă oficială sau certificată.

2. Notificările trebuie să aibă cuprinsul prevăzut de art. 25 al. 2 din reg., și anume, numele și domiciliul cumpărătorului, elementele esențiale ale vânzării, și să fie comunicate contencioaselor ambelor Min. sub sancțiunea de nulitate absolută.

3. Vânzările, arendările și închirierile sunt supuse unei prealabile autorizații din partea celor 2 Min., dată în formă de certificat de aprobare sau de respingere, sub sancțiunea nulității absolute.

4. Un asemenea act juridic neînsoțit de certificatul de aprobare a celor 2 Min. este sancționat cu nulitate absolută, pe un astfel de act neputând a se pune nici o viză administrativă, de autentificare și transcriere.

Conform art. 5 a legii și a reg., aplicabilitatea dispozițiilor de mai sus a fost condiționată de data publicării în Mon. Of. a Decretului Regal de crearea zonelor militare; și cum în Mon. Of. Nr. 177 din 3 Aug.

1939, s'a publicat Înaltul Decret Regal Nr. 3000 din 28 Iulie 1939, prin care s'a aprobat Jurnalul Consiliului de Min. de stabilire pe teritoriul țării a-zonelor militare, în zone de fortificații, de interes militar și de graniță, pe data de 3 Aug. 1939 au intrat de drept în vigoare dispozițiunile legii și reg.

Drept consecință contractele de vânzare, arendare sau închiriere, cu dată certă, încheiate anterior de 3 Aug. 1939, privitor la imobilele din zonele militare sunt perfect valabile, neîntrând sub regimul legii și reg.

Sanctiunea nulității absolute a convențiilor și actelor juridice de natura celor de mai sus, încheiate după 3 Aug. 1939, fără observarea dispozițiilor legii și reg., deoparte restrânge facultatea de libera dispunere, dealtă parte condiționează valabilitatea actelor juridice, de respectarea acelor dispozițiuni.

Astfel asemenea acte juridice, încheiate după 3 Aug. 1939, pentru ca să fie valabile și să li se dea curs la instanța de c. f. trebuie să conțină și următoarele dovezi, în afară de cele prevăzute de reg. c. f.:

- a) dovada notificării contencioaselor celor 2 Min.,
- b) să fie trecut 3 luni dela aceste notificări, și
- c) să producă certificatele de aprobare a operațiunilor juridice din partea contencioaselor celor 2 Min.

Neîndeplinirea uneia din aceste condițiuni, lovește cu nulitate absolută actul, care fiind nevalabil, dreptul înscris întrânsul nu poate fi transcris în c. f.

II. Nu vom analiza aici și diferitele probleme, cari se ivesc în practica instanțelor c. f., și a căror rezolvare se impune prin aplicarea dispozițiilor de mai sus, aceasta analiză o vom face mai la urmă, întrucât Min. Apărării Naționale, prin deciziunea Nr. 2983 publicată în Mon. Of. Nr. 241 din 18 Oct. 1939 respective din cauza erorilor republicată în Mon. Of. Nr. 245 din 23 Oct. 1939, a adus o atenuare severelor dispozițiuni din lege și reg.

Această deciziune adusă de Miniștri Departamentelor Apărării Naționale, Aerului și Marinei, Internelor și Ordinei publice, în aplicarea art. 9, 10, 16—36 din lege, și art. 15—20 și 25—27 din reg. legii pentru crearea zonelor militare, a înlesnit mult situația circulațiunii, însă numai și exclusiv pentru imobilele din zona de graniță, și în favorul locuitorilor din zona de graniță, care au obținut autorizația de prezență în zonă impusă de art. I din decizie.

1. Prin art. I din această decizie, fiecare locuitor sau proprietar de imobile din cuprinsul zonelor de graniță a fost obligat să obțină prin Comandamentele de garnizoană până la 1 Febr. 1940 o autorizație de justificare a prezenței în zonă, care poate fi Buletinul eliberat de biroul populației vizat de autoritatea militară din localitate, unde s'au eliberat asemenea Buletine, în celelalte localități „Biletul de identitate” cu sau fără fotografie, eliberat de autoritățile comunale și purtând viza militară.

Acest text derogă dela art. 30 din lege și 54 din reg., care obligă pe toți locuitorii și proprietarii de imobile din zonele militare, fie de graniță fie de interes militar, ca să obțină autorizația de sedere în zonă.

Dela obligațiunea din art. I au fost exceptați a) funcționarii de Stat și militarii cu familiile lor, b) persoanele care vin în stațiunile balneare și climatice și c) persoanele care vin numai temporal fără intențiune de stabilire, cu obligațiunea pentru persoanele de sub b) și c) să se conforme legii pentru cartea de imobil, și să se prezinte la sosire organelor de poliție din localitate.

2. Art. XI din decizie consideră de valabile cumpărările, arendările și închirierile de imobile din cuprinsul zonelor de graniță, dacă cumpărătorii, arendătorii, sau închirietorii din interiorul acestor zone vor obține până la data de 1 Febr. 1940 autorizația de prezență în zonă.

Din dispoziția enunțată în art. XI, derogatoare dela principiul nulității absolute din art. 16 din lege și art. 25—27 din reg. rezultă, admis fiind, că, prin o deciziune Min. să poată deroga dela principiile generale a legii, ca în speță, când decizia a fost dată de 4 Miniștri, și în executarea art. 16 din lege și 25—27 din reg., zic rezultă că, s'a creat un regim de favoare numai pe seama locuitorilor, cetățeni români, din cuprinsul zonelor de graniță, a căror prezență în zonă este justificată cu autorizația din art. I., privind actele lor juridice referitor la imobilele situate în zona de graniță.

Ca urmare rămâne stabilit:

a) De favorul acordat de art. XI. se bucură nu mai actele juridice privitor la imobilele situate în zona de graniță,

b) De favorul acordat de art. XI. se bucură numai actele juridice privitor la asemenea imobile a cetățenilor români, locuitori în interiorul zonelor de graniță, și cari au obținut până la 1 Febr. 1940 autorizația de prezență în zonă, cari sunt valabile și fără respectarea dispozițiilor art. 16 din lege și 25—27 din reg.

c) Nu se bucură de favorul acordat de art. XI. actele juridice privitor la asemenea imobile a cetățenilor români, locuitori în afară de zonele de graniță, fie în zona de interes militar, fie în afară de această zonă, sau locuitorii în zona de graniță dar fără a obține și poseda autorizația de prezență în zonă, acte cari sunt lovite de nulitate absolută, dacă la încheierea lor nu s'a respectat disp. art. 16 din lege și 25—27 din reg.

d) Nu se bucură de favorul acordat de art. XI. actele juridice privitor la imobilele din zona de interes militar.

Valabilitatea operațiunilor juridice enunțate în art. XI. ca principiu general, derogator dela principiul nulității din lege și reg., nu este de natură absolută, în sensul că simplul fapt al situației imobilului în zona

de graniță și a domicilierei și posedării autorizației de prezență în zona de graniță a achizitorului dă valabilitate unor asemenea acte, pentru că în art. XII. și XIII. al acestei decizii se specifică cazurile, când actul juridic este valabil conform art. XI.

3. Art. XII al deciziei, ca o consecință a principiului valabilității actelor enunțate în art. XI, prevede *cazurile când sunt valabile asemenea acte juridice*, cât și efectul lor și anume:

A) Al. 1 și 2 a art. XII. precizează că, actele juridice privind vânzări arendări și închirieri de imobile din zona de graniță sunt valabile, și nu sunt supuse nici unei restricțiuni, fiind dispensate de obținerea autorizației de aprobare, în condițiunile:

a) Ca imobilele, fie rurale fie urbane, să fie situate în zona de graniță și să fie destinate locuinței sau exercitării comerțului în caz de vânzări, și muncii pământului în caz de arendări sau de închirieri;

b) Ca cumpărătorul, arendatorul sau închirietorul să fie domiciliat în zona de graniță înainte de 16 Dec. 1938;

c) și să obțină până la 1 Febr. 1940 autorizația de prezență în zonă.

Dacă cumpărătorul, arendatorul sau închirietorul dovedește aceste 3 condițiuni, actul este perfect valabil conform art. XI. și astfel i se va da curs la instanța de c. f., contrar actul este nevalabil și nu i se va da curs.

Deși în al. 1. se vorbește numai de vânzare de imobile rurale sau urbane, fără a preciza dacă sunt situate în zona de graniță sau zona de interes militar, pe când în art. 2 se vorbește numai de imobile situate în zona de graniță, susținem că și în al. 1. tot asupra imobilelor din zona de graniță s'a dispus, întrucât în art. XI. s'a dat valabilitate numai actelor privind imobilele din zona de graniță, și în al. 1. a art. XII tot de locuitorii domiciliați în zona de graniță face amintire, iar în art. XIII se prevede că aceste dispozițiuni să aplice numai imobilelor situate în zona de graniță.

B) Prin dispoziția art. 3 din art. XII, cu toate că la art. XI s'a enunțat valabilitatea actelor juridice a locuitorilor cari au obținut autorizația de prezență în zona de graniță până la 1 Febr. 1940, totuși a supus actele unor restricțiuni deosebite de art. 16 din lege și 25—27 din reg. Aceste restricțiuni privesc de o parte, imobilele cari sunt situate în zona de graniță, dar nu sunt destinate locuinței și exercitării comerțului în caz de vânzări, sau muncii pământului în caz de arendări sau închirieri, de altă parte privesc locuitorii cari s'au așezat în zona de graniță după 16 Dec. 1938, și posedă autorizația de prezență în zonă.

Pentru asemenea cazuri trebuie să se obțină autorizația de vânzare dela Comand. de garnizoană din reședința județului, și anume locuitorii din comunele urbane și municipii prin o cerere adresată direct, iar

locuitorii din cuprinsul județului prin cerere adresată prin organele de poliție rurală, care cerere Comand. garnizoanei este obligat în maximum de o lună a o rezolva, iar în caz de refuz să obțină autorizația Min. apărării Naționale prin notificare făcută conform legii.

4. Art. XIII a deciziei a creat o nouă derogare atât dela dispozițiile art. 16 a legii și 25—27 a reg., cât și dela dispoziția art. XI. a deciziei, care art. XIII îl redăm textual fiind supus unei largi interpretări: *„Dispozițiile de mai sus, privitoare la zona de graniță, nu se vor aplica în orașele situate în zona de graniță precum și în zonele de interes militar, decât numai în interiorul perimetrelor prevăzute de art. 17—21 inclusiv din lege.”*

Textul nu precizează dispozițiunile privitoare la zona de graniță neaplicabile orașelor din zonele militare, fie de graniță fie de interes militar; și dat fiind că în art. I se prevăd dispozițiuni pentru obținerea autorizației de prezență în zonă, numai pentru locuitorii sau proprietarii de imobile din zona de graniță, iar în art. XI și XII se prevăd dispozițiuni numai pentru imobilele și locuitorii din interiorul zonei de graniță, omițându-se aplicarea disp. art. I, XI și XII locuitorilor și imobilelor din zona de interes militar, ar urma că toate dispozițiunile deciziei să nu se aplice orașelor din zonele militare, fie de graniță fie de interes militar. Aceasta interpretare să susține și pe împrejurarea că decizia în art. I. face excepție dela art. 36 din lege și 54 din reg., iar art. XI face excepție dela regula din art. 16 din lege și 25—27 din reg. și excepțiunile fiind de strictă interpretare, ar urma că orașelor fie din zona de graniță fie din zona de interes militar, nefiind prevăzute expres, să nu li se aplice dispozițiunile deciziei; mai mult art. XIII prevăzând că dispozițiile deciziei nu se aplică, ar urma că orașele rămân supuse regulei generale din art. 16 și 36 din lege, și 25—27 și 54 din reg., în ce privește valabilitatea actelor juridice privitor la imobilele din aceste orașe, cât și la locuitori privitor la autorizația de prezență în zonă.

Considerând că omisiunea de a nu fi prevăzut în art. XIII dispozițiile referitor la zona de graniță neaplicabile orașelor din zonele militare, s'a făcut numai din inadvertență, întrucât dacă art. I. al. 1 a deciziei a prevăzut ca locuitorii din orașe să ceară autorizația de prezență în zonă, prin organele de poliție urbană, iar în al. 2. a prevăzut că în municipiilor, comune urbane și suburbane această autorizație constă în viza autorității militare aplicată pe Buletinul de populație, și ca urmare toți locuitorii din orașele din zona de graniță fiind obligați a avea autorizația de prezență în zonă nu se poate susține că în urma dispoz. art. XIII, care escepțiază aplicarea dispozițiilor deciziei orașelor, nu s'ar aplica locuitorilor din orașele din zona de graniță. Rămâne că locuitorii orașelor din zona de interes militar

să obțină autorizația prevăzută de art. 36 din lege.

Tot astfel art. XII al. 3 prevede că cererile pentru autorizare se vor adresa direct Comand. de garnizoană în comunele urbane și municipii, și cum în art. XII alin. 1 se specifică imobilele în rurale și urbane, iar în art. XI nu face deosebire între imobilele situate la sate sau orașe din zona de graniță, astfel nu se poate susține că art. XI și XII nu s'ar aplica imobilelor din orașele din zona de graniță, în urma dispozițiilor de esceptare din art. XIII, când aplicarea lor este prevăzută expres în textul art. XI și XII, în care texte însă nu sunt prevăzute imobilele situate în zona de interes militar.

Art. I. să aplică numai locuitorilor din orașele situate în zona de graniță, asemenea și art. XI și XII se aplică numai imobilelor situate în orașele în zona, de graniță, și nu să aplică nici locuitorilor și nici imobilelor situate în zona de interes militar.

Interpretarea corectă a art. XIII este că, dispozițiile art. I, XI și XIII a deciziei nu sunt esceptate, ci să aplică numai locuitorilor și imobilelor situate în orașele din zona de graniță, în sensul că actele juridice sunt valabile conform art. XI dacă achizitorul posedă autorizația de prezență în zonă, indiferent de data locuirii în zonă, și indiferent de destinația imobilului dacă imobilul este situat în zona de graniță însă în afara de zona perimetrelor. Ce a ce s'a voit a se escepta prin art. XIII sunt numai dispozițiile art. XII, cari în baza al. 2 a art. XIII se aplică numai în cazul dacă imobilul situat în orașele din zona de graniță, să află situat în zona perimetrelor. În acest caz achizitorul din zona de graniță posedând autorizația de prezență în zonă, pentru valabilitatea actului juridic trebuie să ceară aprobarea Comand. de garnizoană prevăzută de art. XIII alin. 3.

Locuitorii din orașele din zona de interes militar, neputând face dovada autorizației de prezență în zona de graniță din art. I, cerută ca condițiune a valabilității de art. XI nu se pot bucura de dispozițiile art. XI și XII, ca actul lor să fie valabil conform art. XIII ei în privința aceasta rămânând supuși dispozițiilor art. 16 din lege și 25—27 din reg.

Omisinea principală a deciziei a fost când cu toate dispozițiile art. 36 din lege și 54 din reg. a obligat numai pe locuitorii din zona de graniță să obțină până la 1 Febr. 1940, autorizația de prezență în zonă, omițând pe locuitorii din zona de interes militar, și când numai imobilele din zona de graniță le-a supus disp. art. XI și XII din decizie, când dreptul de preemțiune și preferință respective de aprobare a Statului se exercită conform art. 16 din lege și 25—27 din reg. și asupra imobilelor din zone de interes militar, și de aci confuzia ce se naște în în aplicarea art. XIII privitor la orașele situate în zona de interes militar, — pentru că în aceste orașe dispozițiile deciziei, art. I, XI și XII nu se pot

aplica, locuitorii neobținând autorizația de prezență în zona de graniță din art. I.

Rezultă deci în mod evident că față de textul legii și reg., decizia face o distincție în situația locuitorilor și a imobilelor așezate în zona de graniță sau în zona de interes militar, această diferență cu atât mai accentuată, cu cât între zona de graniță și zona de interes militar, pe plan geografic conform art. 2 și 3 din lege și reg., este mare diferență; zona de graniță fiind situată la frontariile țării în adâncime de 10—30 km. dela graniță, pe când zona de interes militar este situată spre interiorul țării.

Susținem că numai din inadeverență s'a aplicat prin decizie un regim de favoare locuitorilor și imobilelor din zona de graniță, și nu s'a aplicat același regim și locuitorilor și imobilelor din zona de interes militar. Aceasta inadvertență probabil s'a produs din faptul că, în art. 2 și 3 a legii și reg. zona de graniță este înșirată în urma zonei de interes militar, pe când pe plan geografic mai întâi vine zona de graniță și numai în urmă zona de interes militar. Astfel credem că prin decizie s'a voit a se crea față de textul legii și reg., un regim mai blând locuitorilor și imobilelor din zona de interes militar și nu zonei de graniță, sau în cel mai rău caz dispozițiile deciziei s'a voit a se aplica atât zonei de graniță, cât și zonei de interes militar, în care caz aplicarea disp. art. XIII nu ar suferi nici o piedecă. Nefăcându-se această modificare urmează să se aplice regimul de favoare din art. I, XI și XII a deciziei, numai locuitorilor și imobilelor situate în zona de graniță, pe când locuitorilor și imobilelor din zona de interes militar, urmează să li se aplice regimul sever din dispozițiile art. 16, 36 al legii și 25—27 și 54 a reg.

Iar în ce privește orașele din zona de graniță locuitorii și imobilele să bucură de regimul de favoare din art. XIII și din art. I, XI și XII al. 3 în caz că imobilul intră în zona perimetrelor, pe când în orașele din zona de interes militar cu toată dispoziția art. XIII locuitorii neputând obține autorizația de prezență în zonă din art. I, urmează să fie supuși regimului sever din art. 16 și 36 a legii și 25—27 și 54 a reg., indiferent dacă imobilul este situat sau nu în zona perimetrelor.

Dela această interpretare a art. XIII locuitorii și imobilele din orașele din zona de interes militar, numai atunci ar putea fi scutiți, ca să se bucure de regimul de favoare din art. XI, XII al. 3 și XIII a deciziei, dacă și locuitorilor din orașele din zona de interes militar li s'ar elibera autorizația de prezență în zonă conform art. I sau cel puțin autorizația de sedere în zonă din art. 36 a legii și 54 a reg.

Interpretarea dată de noi se confirmă și prin Instrucțiunile trimise de Corpul 7 Armată Garnizoanei din Timișoara, în care se prevede că autorizația de prezență în zonă să eliberează numai locuitorilor aflați

în zonele de graniță, pe când celor din zona de interes militar nu se eliberează, iar privitor la imobile s'a dispus că, imobilelor situate în zona de graniță, și imobilelor situate în orașele, reședință de județ fie din zona de graniță fie în zona de interes militar, numai în cazul dacă sunt situate în interiorul perimetrelor, li li se aplică disp. art. XI—XIII din decizie.

Nu suntem în totul de acord cu instrucțiunile de de mai sus a Corpului 7 Armată. În primul rând disp. art. XI—XIII se aplică tuturor imobilelor din orașele din zona de graniță, nu numai orașelor de reședință de județ, în al doilea rând nu se aplică imobilelor situate în orașele din zona de interes militar. Pentru că locuitorii orașelor situate în zona de interes militar, ca actul juridic să fie valabil conform art. XI—XIII, trebuie să facă în primul rând dovada autorizației, de prezență în zonă din art. I, de care condiționează valabilitatea art. XI, pe care nu o pot face, și astfel trebuie să se conforme, pentru valabilitatea actului juridic, dispozițiilor legii și reg., indiferent dacă imobilele sunt situate la sate sau orașe din zona de graniță sau din zona de interes militar, și indiferent dacă sunt situate sau nu în zona perimetrelor.

Credem că prin imobile din orașe se înțeleg nu numai intravilanele, terenurile clădite, dar și intravilanele ca terenuri arabile, pentru că valabilitatea actelor în art. XI este enunțată fără privire la situația sau destinația imobilelor, astfel imobilele din orașele din zona de graniță, fie intravilane fie extravilane sunt lăsate liberei circulațiuni, cu excepția celor cuprinse în zona perimetrelor.

III. Față de diversitatea dispozițiilor de restrângere a liberei facultăți de dispunere asupra imobilelor din cuprinsul zonelor militare din lege, reg. și decizie expuse mai sus și comentate crono'ogic, pentru a servi de îndreptar atât locuitorilor interesați, cât și instanțelor de c. f., ca urmare interpretării expuse mai sus, clasificăm condițiunile de valabilitate a operațiunilor juridice, vânzări, arendări și închirieri, ținând cont de situația și destinația imobilelor, cât și de calitatea cetățenilor români, locuitori în sau afară de cuprinsul zonelor militare, astfel:

1. Acte juridice lovite de nulitatea absolută.

A) Locuitorii în afară de zonele militare,

B) locuitorii din cuprinsul zonei de interes militar, și

C) locuitorii din interiorul zonei de graniță, care nu au obținut și nu posedă autorizația de prezență în zonă,

pentru că actele lor să nu fie lovite de nulitate absolută, trebuie să se conforme disp. art. 16 din lege și 25—27 din reg., indiferent de destinația imobilelor, și dacă sunt situate la sate sau în orașele din zona de

graniță sau zona de interes militar, și dacă sunt situate în sau afară de zona perimetrelor.

Prin urmare locuitorii de sub A) B) și C) pentru valabilitatea actului trebuie să facă dovada la instanțele de c. f.:

a) că au făcut notificările conform art. 25 din reg. contencioaselor celor două Min.;

b) să prezinte răspunsul celor două Min. la notificări, referitor la exercitarea dreptului de preemțiune sau preferință;

c) să fie trecut 3 luni dela ultima modificare, și

d) să prezinte certificatul de aprobare a operațiunii juridice din partea contencioaselor celor două Min. Dovezile de sub a) b) c) sunt necesare numai în cazul, că cele două Min. nu au eliberat certificatul prin care aprobă operațiunea juridică, pentru că în cazul de prezentare a certificatului de aprobare să presupune că s'au indeplinit acele condițiuni.

D) Locuitorii din interiorul zonei de graniță care posedă autorizația de prezență în zonă, dar domiciliază în interiorul zonei după 16 Dec. 1938;

E) locuitorii din interiorul zonei de graniță fie domiciliați înainte sau după 16 Dec. 1938 și cari posedă autorizația de prezență în zonă, dacă imobilele formând obiectul actului juridic, nu sunt destinate nici locuinței și nici exercitării comerțului în caz de vânzări, și muncii pământului în caz de arendări sau închirieri, și

F) locuitorii din orașele din interiorul zonei de graniță cari posedă autorizația de prezență în zonă, dacă imobilele formând obiectul actului juridic, sunt situate fie în zona de interes militar fie de graniță, însă în interiorul perimetrelor,

pentru valabilitatea actului juridic trebuie să se conforme art. XII. al 3 din decizie.

Prin urmare locuitorii de sub D), E) și F) trebuie să facă dovada la instanța de c. f.:

a) că posedă autorizația de prezență în zona de graniță,

b) că imobilele nu sunt destinate nici locuinței și nici exercitării comerțului pentru vânzări, sau muncii pământului pentru arendări și închirieri,

c) că imobilele din orașe sunt situate în zona perimetrelor,

d) autorizația Comand. de garnizoană din reședința județului, sau

e) autorizația Min. Apărării Naționale, în caz de refuz din partea Comand. garnizoanei.

Locuitorii de sub A-F, trebuie se observe dispozițiunile de mai sus, a căror nerespectare lovește actul cu nulitate absolută, și astfel nu i se poate da curs la instanța de c. f.

2. Acte juridice valabile fără de nici o restricțiune sunt ale:

A) locuitorilor din zona de graniță, cu excepția

orașelor cari posedă autorizația de prezență în zonă, și au fost domiciliați înainte de 16 Dec. 1938, în cuprinsul zonei de graniță, dacă privesc imobile din zona de graniță destinate locuinței și exercitării comerțului pentru vânzări, sau muncii pământului pentru arendări și închirieri;

B) locuitorilor din orașele din zona de graniță, cari posedă autorizația de prezență în zonă, indiferent dela ce dată domiciliază, dacă privesc imobile situate în orașele fie din zona de graniță fie din zona de interes militar, dacă nu cad în interiorul zonei perimetrelor;

C) funcționarilor de Stat și militarilor, cum și a membrilor familiilor lor, locuitori fie în zona de graniță fie în zona de interes militar, și fără autorizația de prezență în zonă, cu condiția ca imobilele din orașe să intre în cuprinsul perimetrelor;

Toți acești locuitori de sub A-C, cu toată valabilitatea actelor juridice, pentru ca instanța de c. f. să le dea curs trebuie să dovedească:

a) autorizația pe prezență în zonă, sau calitatea de funcționar de Stat, militar sau de membru al familiei;

b) dovada domicilierei în zonă anterior de 16 Dec. 1938, pentru cei de sub A.;

c) dovada că imobilele sunt în zona de graniță și sunt destinate locuinței și exercitării comerțului la vânzări sau muncii pământului pentru arendări și închirieri, pentru cei de sub A.;

d) dovada că imobilele nu intră în cuprinsul zonei perimetrelor.

Autorizația de prezență în zona de graniță, eliberându-se până la 1 Febr. 1940, ori ce act juridic încheiat după 3 Aug. 1939, și înainte de obținerea autorizației de prezență în zonă, devine valabil dacă întrunește condițiunile de mai sus.

În aplicarea acestor dispozițiuni am întâmpinat dificultăți din cauza că Comand. de garnizoană în lipsă de instrucțiuni nu au eliberat respective vizat buletinele de populație și Biletele de identitate, cari instrucțiuni abia la sfârșitul lunii Nov. au fost elaborate. De altă parte instanțele de c. f. nu au primit conform art. XIV. a deciziei planul perimetrelor, pentru a vedea dacă imobilele intră sau nu în zona perimetrelor, și nici autoritățile militare nu eliberează dovadă în acest sens,

(Va urma)

Dr. Ion Rusalin
magistrat,

INFORMATOR LEGISLATIV

NOEMVRIE 1939

Administrație.

Regulament pentru aplicarea legii administrative din 14 August 1938, publicat în Mon. Of. No. 268 din 18 Noemvrie 1939.

Armata.

1. *Decret lege No 3997 din 7 Noemvrie 1939 publicat în Mon. Of. No. 259 din 8 Noemvrie 1939, asupra înaintărilor în armata de uscat.*

2. *Regulament publicat în Mon. Of. No. 266 din 16 Noemvrie 1939 pentru modificarea unor dispoziții din regulamentul legii asupra poziției ofițerilor.*

3. *Decret lege No. 4111 din 17 Noemvrie 1939, publicat în Mon. Of. No. 269 din 20 Noemvrie 1939, pentru autorizarea emisiunii de bonuri pentru înzestrarea armatei.*

Amnistie fiscală.

Decret lege No. 4112 din 17 Noemvrie 1939, publicat în Mon. Of. No. 269 din 20 Noemvrie 1939, pentru amnistie fiscală.

Asigurări sociale.

Decret lege No 4142 din 20 Noemvrie 1939, publicat în Mon. Of. No. 271 din 22 Noemvrie 1939, pentru modificarea și completarea legii asigurărilor sociale din Decemvrie 1938.

Casa de depuneri.

Decret lege No. 3885 din 30 Octomvrie 1939, publicat în Mon. Of. No. 253 din 1 Noemvrie 1939, pentru organizarea casei de depuneri.

Coduri.

Decret lege No. 4102 din 17 Noemvrie 1939, publicat în Mon. Of. No. 268 din 18 Noemvrie 1939, pentru autorizarea Ministerului Justiției de a edita în exclusivitate codurile și alte legi.

Acest decret institue un monopol de editură pe seama Ministerului de Justiție. Se exceptează operele de doctrină care prin natura lor cuprinzând comentarii de ordin științific, vor putea reproduce numai textele supuse examenului doctrinar al autorilor.

Codul Civil Carol II-lea.

Decret lege No. 3993 din 7 Noemvrie 1939 publicat în Mon. Of. No. 259 din 8 Noemvrie 1939.

Noul cod intră în vigoare la 1 Martie 1940.

Codul de procedura civilă „Carol II-lea“.

Decret lege No. 3994 din 7 Noemvrie 1939 publicat în Mon. Of. No. 259 din 8 Noemvrie 1939

Noul cod de procedură intră în vigoare la 1 Martie 1940.

Codul comercial.

Decret lege No. 4144 din 20 Noemvrie 1939 publicat în Mon. Of. No. 271 din 22 Noemvrie 1939, pentru prelungirea termenului de punere în aplicare a codului comercial Carol II-lea, până la 1 Martie 1940.

Codul Justiției militare.

1. *Decret lege No. 4148 din 18 Noemvrie 1939, publicat în Mon. Of. No. 272 din 23 Noemvrie 1939, pentru modificarea art. 8 din codul justiției militare Carol II-lea.*

2. *Decret lege No. 4213 din 22 Noemvrie 1939, publicat în Mon. Of. No. 273 bis din 24 Noemvrie 1939, pentru modificarea articolelor 317 și 329 din Codul Justiției Militare Carol II-lea.*

Cult ortodox.

1. *Decret lege No. 3997 din 7 Noemvrie 1939 publicat în Mon. Of. No. 259 din 8 Noemvrie 1939, pentru înființarea mitropoliei ortodoxe române a Olteniei, Râmnicului și Severinului.*

2. *Decret lege No. 3998 din 7 Noemvrie 1939 publicat în Mon. Of. No. 259 din 8 Noemvrie 1939, pentru înființarea episcopiei ortodoxe române a Timișoarei precum și pentru modificarea întinderii unor episcopii ortodoxe române.*

Curte de Confuri.

Decret lege No. 3893 din 31 Octomvrie 1939 publicat în Mon. Of. No. 253 din 1 Noemvrie 1939, pentru modificarea unor dispoziții din legea pentru reorganizarea Inaltei Curți de Confuri.

Execuții silite.

Decret lege Nr. 3762 din 19 Octomvrie 1939 publicat în Mon. Of. No. 273 din 24 Noemvrie 1939, pentru completarea articolului I. din legea No. 2772. publ.

în Mon. Of. No. 179 din 5 August 1938, pentru modificarea și abrogarea legii din 11 Iunie 1939 privitor la unificarea unor dispoziții referitoare la executarea silite.

Iată textul articolului unic al decretului lege din 24 Noemvrie: „Se adaugă după alin. 1 al art. 1 din legea promulgată cu Inaltul Decret Regal No. 2772 din 1938 și publicată în Mon. Of. No. 179 din 5 August 1938, următoarele alineate:

„Dacă imobilul urmărit constă în teren al cărui număr topografic din Cartea funduară nu se poate identifica cu pozițiile din rolurile fiscale, Primăria comunei în care se află terenul va alibera un certificat în care va arăta valoarea locativă medie pe jugăr.

Debitorul urmărit va putea contesta acest certificat făcând dovada că identitatea terenului se poate face numai cu rolurile fiscale.

„Valoarea locativă medie prevăzută în certificatul primăriei înlocuiește venitul din rol menționat în primul alineat al acestui articol.

„În cazul când imobilul urmărit constă în pădure ce nu figurează în rolurile fiscale, valoarea acesteia se va putea stabili prin certificatul ocolului silvic, în raza căruia se află pădurea și care va ține seamă de vârsta masivului păduros, posibilitățile de exploatare și de transport, precum și de distanța până la debușeu cel mai apropiat“.

Fabrici de armament.

Decret lege No. 3995 din 7 Noemvrie 1939 publicat în Mon. Of. No. 259 din 8 Noemvrie 1939, privitor la regimul juridic al acțiunilor societăților cari fabrică armament.

Frontul Renașterii Naționale.

Regulament din 24 Noemvrie 1939, publ. în Mon. Of. No. 273 modificator al regulamentului asupra uni-formei Frontului Renașterii Naționale.

Institutul de științe sociale al României.

Decret lege No. 4090 din 15 Noemvrie 1939 publ. în Mon. Of. No. 266 din 16 Noemvrie 1939, pentru înființarea institutului de științe sociale al României.

Acest institut ia locul institutului de cercetări sociale al României, creat prin legea serviciului social din 18 Octomvrie 1938, suspendată prin legea din 13 Oct. 1939. Institutul este persoană juridică de drept privat.

Întreprinderi particulare, salariu minimal.

Decret lege No. 3887 din 30 Oct. 1939 publ. în

Mon. Of. No. 253 din 1 Noemvrie 1939, pentru stabilirea salariilor minimale în întreprinderile particulare, comerciale, industriale și de transporturi.

Invățământul secundar.

Decret lege No. 5950 din 3 Noemvrie 1939 publ. în Mon. Of. No. 256 din 4 Noemvrie 1939, pentru organizarea și funcționarea învățământului secundar teoretic.

Magistratura.

1. *Anexe la legea pentru organizarea judecătorească*, privitor la renumirea instanțelor, numărul funcțiilor și persoanelor dela instanțele judecătorești din țară, întocmite conf. art. 25 din legea pentru organizarea judecătorească, publ. în Mon. Of. No. 260 din 9 Noemvrie 1939 pag. 6465.

2. *Decret lege No. 4091* din 15 Noemvrie 1939 publ. în Mon. Of. No. 266 din 16 Noemvrie 1939, pentru modificarea și completarea unor dispoziții din legea pentru organizarea judecătorească.

Ministere.

1. *Decret lege No. 4105* din 17 Noemvrie 1939 publ. în Mon. Of. No. 269 din 20 Noemvrie 1939, pentru organizarea ministerului sănătății și ocrotirilor sociale.

2. *Regulament de aplicare al legii pentru organizarea ministerului agriculturii și domeniilor*, publicat în Mon. Of. No. 271 din 22 Noemvrie 1939.

3. *Decret lege No. 4208* din 22 Noemvrie 1939, publ. în Mon. Of. No. 273 bis din 24 Noemvrie 1939, pentru modificarea art. 91, 96, 97, 106 și 109 din legea

pentru înființarea, organizarea și funcționarea ministerului aerului și marinei.

Muzeul Grigore Antipa.

Decret lege No. 3495 din 21 Septemvrie 1939, publ. în Mon. Of. No. 273 din 24 Noemvrie 1939, pentru organizarea și funcționarea muzeului de istorie naturală G. Antipa.

Pescuit.

Decret lege Nr. 4122 din 18 Noemvrie 1939, publ. în Mon. Of. No. 272 din 23 Noemvrie 1939, privitor la modificarea dispozițiilor din legea asupra pescuitului din 10 Oct. 1896.

Specula ilicită.

Decret lege No. 4099 din 16 Noemvrie 1939, publ. în Mon. Of. No. 268 din 18 Noemvrie 1939, pentru înfrânarea și reprimarea speculei ilicite.

Noul decret lege abrogă decretul lege No. 3419 din 17 Septemvrie 1939.

Timbru.

Decret lege No. 4211 din 22 Noemvrie 1939 publ. în Mon. Of. No. 273 bis din 24 Noemvrie 1939, pentru modificarea art. 5 § 18 al. 2 și art. 22 § 21 din legea timbrului și a impozitului pe acte și fapte juridice din 29 Aprilie 1927.

Dr. Ion Țenchea

NU VĂ PIERDEȚI TIMPUL!

căutând în ziare și reviste articole cari pomenesc numele dvs. sau tratând problemele cari vă interesează, căci o instituție special creată și bine organizată pentru aceasta

poate face acest lucru mai bine și mai eftin ca dvs.

„SERVICIUL GAZETELOR“

Agenție internațională de presă și publicitate

Director : Emil Samoilă

București, str. Sf. Constantin 24,

Telefon 3-16-15.

urmărește tot ce se publică în cele circa 1400 publicații din România, iar prin intermediul celor 102 agenții similare din străinătate, tot ce se scrie în presa din toată lumea și procură tăeturi de presă asupra oricărei personalități sau subiect.

Cereți telefonic sau în scris prospecte lămuritoare sau o probă gratuită de o săptămână, indicând subiectul care vă interesează.

**Comitetul de Redacție
al**

Revistei Cercului Juridic Bănățean

invită și pe această cale toate instanțele din circumscripția Curții de Apel Timișoara precum și pe membrii lor, să binevoiască a colabora la Revista Cercului, ale cărei coloane le stau deschise.

Singura rugămintă ce li se adresează este pedeoparte de a tria, cu maximum de scrupulozitate, hotărârile trimise spre publicare, pentru a ni se cruța o muncă inutilă și pentru a putea asigura Revistei — prin serioasele, demnele și interesantele articole, note și spețe publicate — tot prestigiul de care are nevoie și la care toți juriștii ținutului sunt obligați să lucreze, iar pedealtă parte și pentru aceleași rațiuni, rugămintea ce le-o adresează este de a extrage din hotărârile d-lor, numai ceea ce într'adevăr poate interesa, după modelul rezumatelor ce publicăm sub titlul: „Jurisprudență și Soluțiuni Jurisprudențiale“.

Această invitațiune se adresează, tot atât de stăruitor și colegilor de la celelalte instanțe din țară.

JURISPRUDENȚĂ ȘI SOLUȚIUNI JURISPRUDENȚIALE

I. DREPT CIVIL ȘI PROCEDURA CIVILA.

206. RESPONSABILITATE STAT. MILITAR SUB ARME. *Statul răspunde de daunele cauzate de militarii sub arme, dacă a făcut rea alegere în persoana căreia i-a încredințat o misiune. Aplicațiune la jandarmi.*

În principiu, Statul nu poate fi făcut răspunzător pentru daunele cauzate de soldații sub arme întru cât nu există nici un raport dela prepus la comitenți, care să justifice aplicațiunea normei de drept referitoare la răspunderea pentru faptele altuia, obligațiunea satisfacerii serviciului militar fiind de ordin general și impusă de lege.

Însă, acest principiu nu exclude responsabilitatea Statului, dacă actele prejudiciabile ale soldaților în termen și cari nu derivă direct și imediat din obligațiunile militare, au fost săvârșite de ei cu ocaziunea îndeplinirii unui serviciu special, căci în atari împrejurări există rea alegere făcută în persoana celui ce sa încredințat misiunea sau o lipsă de îndrumare și supraveghere de natură să atragă răspunderea Statului.

Legea pentru organizarea corpului jandarmeriei din 25 Martie 1908, cu modificările din Iunie 1913 și 19 Mai 1918, determinând scopul și atribuțiunile acestui corp prevede între altele că el este instituit a veghea în comunele rurale la siguranța publică, la menținerea ordinii și executarea legilor, face parte integrantă din armată și că pentru tot ce privește siguranța publică și menținerea ordinii, jandarmeria depinde și stă sub ordinele Ministerului de Interne.

Astfel fiind, urmează că în speță Curtea de Apel n'a violat, ci dimpotrivă a făcut o

justă aplicațiune a normei de drept privitoare la răspunderea stăpânilor și comitenților atunci când a decis că Statul răspunde în principiu pentru daunele rezultând din actul prejudiciabil al jandarmului în termen Pr. D., săvârșit de acesta cu ocaziunea și în directă legătură cu exercitarea atribuțiunilor ce avea dela lege. Deci motivul de casare e nefondat.

(Cas. I. Dec. Nr. 1027 din 19 Iunie 1939, președinția D-lui Andrei Rădulescu, prim-președinte.)

207. VÂNZARE. DREPT DE PREEMȚIUNE. *Nulitatea vânzării din nerespectarea dreptului de preemțiune al Statului, poate fi ridicată numai de Stat.*

Dispozițiunea din art. 32 din legea pentru reforma agrară din Vechiul Regat și art. 81 din regulamentul acestei legi, după care Statul are drept de preemțiune asupra terenurilor cultivabile în întindere mai mare decât 50 ha. — dispozițiune extinsă în întreaga țară prin art. 1 și 5 din legea privitoare la înstreinarea loturilor dobândite prin improprietărire din 13 Martie 1925 și prin art. 11 din legea pentru reglementarea circulației pământurilor dobândite prin legile de improprietărire din 20 August 1929 — fiind edictată numai în favoarea Statului, urmează că nulitatea vânzărilor făcute fără respectarea ei, nu poate fi invocată decât numai de Stat prin Ministerul de Agricultură și Domenii.

Astfel fiind Tribunalul numai cu violarea acestor dispozițiuni legale a putut să considere

ca întemeiată obiecțiunea făcută numai de intimat că vânzarea în litigiu nu s'ar fi putut face fiindcă Statul n'a fost invitat să-și exercite dreptul de preemțiune, așa că motivul II de casare este întemeiat.

(Cas. I. Dec. Nr. 615 din 1 Mai 1939. Președinția D-lui Gh. Duca, consilier).

208. PENSIE DE ÎNȚEȚINERE A COPILULUI LEGITIM. CINE O POATE RECLAMA... *Dreptul material la întreținere este un drept personal al copilului și poate fi valorificat în justiție numai în numele copilului de reprezentantul său legal (tată, tutor, curator de colligune), nu însă în numele propriu de mama copilului.*

Reclamanta E. S., chemând în judecată prin acțiunea înregistrată sub Nr. 1120—1935 din 29 Ianuarie 1935, pe soțul ei, pârât M. S., a cerut în numele propriu obligarea acestuia la plata sumei de 4000 lei lunar drept întreținere pentru copilul lor legitim C., născ. la 15 Sept. 1934, susținând că fiind maltratată de pârât a fost nevoită să părăsească căminul conjugal împreună cu minorul. Pârâtul a cerut respingerea acțiunii.

Prin hotărârea cu Nr. 243—1935, pronunțată la 14 Maiu 1935, Tribunalul T.-T. ca instanță tutelară, admitând în parte acțiunea și plăsând pe minor la reclamanta, în baza art. 11 din legea tutelară a obligat pe pârât să plătească acesteia suma de 1200 lei lunar drept contribuție de întreținere începând dela 29 Ianuarie 1935, fără să se fi discutat chestiunea competenței.

NOTĂ. Potrivit normelor generale de drept, prin naștere, se creiază drepturi și obligațiuni între copilul legitim și părinții săi. Cele mai importante din acestea sunt: dreptul copilului respective obligațiunea părinților la alimentare, întreținere și educație. Astfel atât potrivit art. 185 din codul civ. rom. cât și potrivit art. 139 din cod. civ. austr. căsătorii contractează împreună, prin singurul fapt al căsătoriei, îndatorirea de a ali-

menta, a întreține și a-și educa copiii pe când potrivit disp. art. 11 din legea tutelară ard. și ard. 141, 143, din codul civ. austr., în primul rând, tatăl este dator să întrețină și să crească pe minorul fără avere, iar dacă tatăl nu este în stare, fiind sărac, atunci mama (împreună cu dânsul potrivit legii tutelare și singură potrivit dreptului austr.) este datoare să îngrijească de întreținerea copilului. Prin urmare, potrivit legii tutelare în circumscripția Curții de Apel Timișoara, copiii legitimi au dreptul la întreținere și creștere până la desfacerea căsătoriei, în primul rând, dela tată și numai dacă acesta este în stare materială precară după încetarea căsătoriei dela ambii părinții. În mod normal, când părinții trăiesc în comunitate conjugală, copilul primește întreținerea, adică toate cele necesare trebuințelor lui chiar în casa părintească, dar părinții de comun acord pot să întrețină copilul lor și la un terțiu, în care caz însă un eventual proces al terțiului să bazează pe un contract de întreținere și nu poate fi considerat ca un proces pentru întreținere legală de copil.

Abia în cazuri când copiii nu mai sunt îngrijiți de părinți se nasc procese pentru întreținere, ceace deobicei se întâmplă atunci când părinții nu mai trăiesc în comunitate conjugală.

În această privință art. 21 din legea LIV din 1912 pentru punerea în aplicare a procedurii civile dispune, că, dacă între părinți nu este încă în curs un proces matrimonial, dar trăiesc separat și nu s'au învoit cari dintre ei să țină copilul lor, sau dacă nu s'au îngrijit în mod convenit de întreținerea lui, instanța tutelară decide provizoriu în chestiunea plasării și întreținerii copilului, ascultând rudele cele mai apropiate, iar art. 13 din legea tutelară XX din 1877 modificat prin art. 95 din legea matrimonială din 1894, dispune că instanța de divorț decide conform normelor de drept existente prin sentința de divorț și în privința așezării și întreținerii copiilor minori comuni, precizând această din urmă lege în aliniatul 4 al art. 95 că ambii părinți sunt datori să acopere spesele de întreținere și de creștere ale copiilor minori în proporția veniturilor lor, dacă venitul averii copiilor este neîndeștător pentru aceasta și numai dacă instanța de divorț nu găsește suficiente împrejurări de fapt descoperite în proces, pentru a decide asupra plasării și întreținerii copiilor, atunci în sensul art. 95 din această lege matrimonială, nu dispune și în această privință, ci după terminarea procesului de divorț, trimite dosarul instanței tutelare pentru a decide asupra plasării și întreținerii copiilor minori.

Astfel fiind, nu încapă nici o îndoială, că minorul legitim are dreptul să fie întreținut până la divorțul părinților săi în primul rând de tată și de atunci înainte precum și în cazul, când tatăl nu este în stare, de ambii părinți în proporția venitului lor, dacă venitul copilului nu este suficient.

Din cele de mai sus rezultă că dreptul la întreținere este un drept personal al copilului, care se ființează prin chiar nașterea copilului și se stinge prin moartea sau prin posibilitatea lui de a se întreține singur. Potrivit acestor expuneri este natural și logic ca în procesele de întreținere copilul fiind titularul dreptului, el să figureze ca reclamant în contra tatălui său legitim sau în contra ambilor părinți. Cum însă potrivit art. 71, 72 din proc. civ. ard. minorii au capacitatea de a sta în judecată numai prin reprezentanții lor legali și cum într'un eventual proces intentat tatălui său legitim există coliziuni de interese între acelea ale minorului și cele ale tatălui său, în aceste cazuri instanța tutelară, fiind sesizată, în sensul disp. art. 30 și 31 din legea tutelară este obligată să numească pentru minorul reclamant un curator de coliziune, care va reprezenta interesele minorului cu privire la întreținerea cerută. Se înțelege că din motive practice mama, cea mai apropiată rudă a copilului, se numește de obicei curatoare de coliziune, afară de cazurile, când și dânsa ar fi incapabilă să stea în judecată fiind interzisă, sub curatelă etc.

În aceste părți însă, în cele mai multe cazuri, mama copilului acționează „în numele propriu” și cere deasemenea în nume propriu obligarea tatălui legitim al copilului la plata pensiei de întreținere a acestuia.

În aceste procese intentate de mama copilului în numele ei propriu se impun două întrebări: 1. care este dreptul material al mamei reclamante și 2. care este instanța competentă pentru judecarea unui astfel de proces?

Ad. 1 cu privire la dreptul material:

Potrivit textelor de lege mai sus indicate, copilul minor cât timp căsătoria este în ființă are un drept de întreținere în primul rând față de tatăl său, iar dacă acesta este sărac cum și după desfacerea căsătoriei dela ambii părinți. Acest drept fiind un drept personal al copilului care se stinge prin moartea sau prin capacitatea lui de a se întreține singur, nu încapă nici o îndoială că un astfel de drept poate fi valorificat numai de copil prin reprezentantul său legal. Și cum potrivit normelor de drept în vigoare mama copilului numai în ceea ce privește persoana ei, are față de bărbatul său, adică tatăl copilului, dreptul de întreținere, nu și în ceea ce privește copilul minor, întreținut sau chiar plasat la dânsa, este evident că dreptul valorificat de mamă în numele propriu, nu poate fi identic cu dreptul de întreținere al copilului, urmând a se cerceta, ce anume drept ar putea să fie dreptul valorificat de mamă în numele ei propriu.

Când mama cere plata pensiei de întreținere pentru timpul trecut, potrivit normelor de drept în vigoare, acțiunea ei se bazează pe „îmbogățirea fără cauză”, prin urmare o astfel de pretenție este cerută

sub titlul de despăgubire. Cum însă potrivit aceluiași norme pentru timpul viitor, în lipsa unui prejudiciu, este inadmisibilă o acțiune în daune, pretenția mamei-reclamante în numele ei propriu față de tatăl copilului pentru întreținere, nu are nici o bază în dreptul material în vigoare.

Un astfel de procedeu este inadmisibil și din alte puncte de vedere. De pildă: Mama-reclamantă, fiind titulara pensiei judecate, are posibilitatea să o încaseze dela tatăl copilului chiar când copilul se găsește într'un loc necunoscut sau este mort și abia în urma unui proces al bărbatului, în baza normei: „rebus sic stantibus” se poate stinge obligațiunea soțului pentru întreținerea copilului, deși pretenția minorului încetează eo ipso prin moartea lui.

În cauza cu Nr. 1897—1932 a aceluiași tribunal, de pildă, copilul devenind capabil de a se întreține singur, tatăl lui a cerut, stingerea obligațiunei de întreținere iar tribunalul pentru a se convinge de cele susținute, a dispus să vadă pe minor. Însă acesta nu s'a prezentat și nefigurând în proces nici ca parte și nici ca martor, tribunalul, potrivit normelor din procedura civilă, nu a avut nici un drept coercitiv pentru a-l aduce în instanță. Dacă însă minorul ar fi fost parte, tribunalul, potrivit disp. art. 376 din proc. civ. ard. ar fi avut posibilitatea de apreciere în ceea ce privește afirmațiunea că este capabil de a se susține singur.

Prin acest procedeu de acționare în nume propriu, instanța tutelară pierde orice evidență în calitatea ei de instanță administrativă despre executarea hotărârilor de întreținere referitoare la minori, întrucât nu are nici un drept să ceară mamei, titulara titlului executoriu, socoteala asupra sumelor încasate drept întreținere, pe când într'un proces în numele copilului, în calitate de tutore sau curatoare, în sensul disp. art. 113 și urm. din legea tutelară și mama ar putea fi obligată să justifice întrebuințarea sumelor încasate drept întreținere în interesele minorului.

Astfel, fiind, mama minorului, chiar dacă acesta este plasat la dânsa, potrivit normelor de drept în vigoare, nu are nici un drept material să pretindă, pentru timpul viitor, dela tatăl copilului plata pensiei de întreținere.

Ad 2: cu privire la dreptul formal în ceea ce privește competența instanței tutelare.

a) Din punctul de vedere al materiei:

Potrivit expunerilor de mai sus, pretențiunea mamei pentru plata întreținerii de copil, nefiind identică cu pretențiunea de întreținere, cerută de copilul însuși, și fiind încă un drept neexistent (în ceea ce privește timpul viitor) în normele de drept în vigoare, prin urmare cu atât mai mult nu poate fi valorificat înaintea instanței tutelare, care potrivit art. 13 din legea tutelară, decide numai asupra întreținerii copilului nu și asupra

altor drepturi încă neexistente și în consecință, din punctul de vedere al materiei, procesul nu intră în competența instanței tutelare.

b) Din punctul de vedere al persoanelor:

Potrivit disp. art. 198 din legea tutelară, competența instanței tutelare cu atribuțiunile prevăzute în această lege, se întinde de regulă asupra acelor persoane, care au competența comunală pe teritoriul pentru care s'a înființat instanța tutelară. Prin urmare instanța tutelară judecă numai cauzele referitoare la obligația respective la dreptul de întreținere al copilului. Este deci fără îndoială, că mama putând și ea fi obligată la întreținerea copilului legitim, poate figura ca pârâtă într'un asemenea proces. Dar neavând nici un drept material la o astfel de întreținere, pretenția valorificată nu este un drept de întreținere, cu alte cuvinte dânsa nu poate avea calitatea de reclamantă într'un asemenea proces și prin consecință și din punctul de vedere al persoanelor, instanța tutelară nu are nici o cădere să judece procesul, ea ocrotind numai interesele minorilor nu și pe acelea ale majorilor capabili de a sta în judecată, cum ar fi și mama, care pretinde un drept în nume propriu numai în vederea întreținerii unui copil legitim.

Astfel fiind, potrivit normelor în vigoare mama unui minor legitim nu are nici un drept material să pretindă în nume propriu plata pensiei de întreținere pentru acest copil și nu poate avea calitate de reclamantă în nume propriu într'un asemenea proces înaintea instanței tutelare.

Potrivit codului civil Carol al II înăsă, situația mamei se va schimba puțin în favorul ei cu punerea lui în aplicare la data de 1 Martie 1940, căci acest cod prin art. 225 dispune, oricărei persoane se vor încredința copiii, tatăl și mama lor vor avea fiecare îndatorirea de a-i întreține în proporțiune cu mijloacele lor, iar părintele căruia i-s'au încredințat copiii exercită asupra lor puterea părintească, care putere în sensul art. 339 din numitul cod, îi acordă mamei dreptul de a reprezenta pe minor, prin urmare plasându-se copilul la mamă, aceasta va putea acționa în numele copilului și pe tatăl acestuia, fără să mai ceară numirea ei în calitate de curatoare de coliziune și anume nu numai în procesele de întreținere, dar și în orice alte procese și la orice alte instanțe.

Dr. Mihai Cușniriuc
judecător Trib. Timiș-Tor.

209. APEL INSUFICIENT TIMBRAT, DAR CU PLATA TAXELOR DE CITARE. PERIMARE. Dacă partea pe o cerere introductivă de instanță, apel etc., a depus taxele

pentru emiterea citațiilor, dar nu a timbrat deloc sau a timbrat insuficient acțiunea, apelul, etc., președintele instanței în baza art. 57 din legea accelerării, poate să oblige pe parte a satisface cerințele legii timbrului, refuzând până atunci a da curs acțiunii sau apelului. Neglijența părții este sancționată cu perimarea.

In fapt: Prin deciziunea Curții de Apel Galați s. I-a Nr. 16 din 20 Martie 1935 s'a admis cererea de perimare făcută de I. S. declarându-se perimat apelul făcut de Banca de Credit și Scont din Brăila în contra sent. com. Nr. 180 din 13 Mai 1932 a Trib. Brăila s. II-a, pe motiv că banca apelantă nu s'a conformat rezoluțiunii prezidențiale pusă pe petițiunea apelantei de fixarea unui termen pentru judecarea apelului, de a-și timbra apelul, pentru a putea să i se dea curs, lăsându-se în acest fel în nelucrare mai bine de un an.

In drept: Recurenta se plânge de violarea art. 257 proc. civ. combinat cu art. 57 din legea accelerării judecăților și 42 din legea timbrului, exces de putere, greșită interpretare; recurenta susține că din moment ce petițiunea de fixarea de termen era însoțită de taxele de citații, trebuia să i se fixeze termen de judecată, acea petițiune constituind un act întrerupător de perimare; instanța de perimare nu avea căderea să constate dacă apelul era sau nu timbrat, ci numai dacă în cauză intervenise sau nu un act de întrerupere a perimării; rezoluțiunea prezidențială datorită căreia nu s'au scos citații nu poate constitui un act de neglijență pentru apelantă care putea să-și timbreze apelul conform art. 57 din legea accelerării și 42 din legea timbrului la primul termen de înfățișare.

Potrivit art. 57 din legea accelerării judecăților, cererile introductive de instanță, apelurile, etc., insuficient timbrate, „cărora li se vor fi dat curs din eroare” sunt valabile dacă la primul termen de înfățișare partea va justifica plata taxelor de timbru.

Din expresiunea „căroră li se vor fi dat curs din eroare” rezultă per a contrario că președintele instanței care observă că partea nu și-a timbrat suficient acțiunea sau apelul este în drept să oblige pe parte a satisface în primul rând cerințele legii timbrului, refuzând a da până atunci curs acțiunii sau apelului; dacă totuși partea pusă în fața unei atari rezoluțiuni a președintelui instanței refuză a se conforma să completeze timbrul, o atare atitudine a sa are caracterul unei vădite neglijențe care face să curgă împotriva-i perimarea; în asemenea condițiuni, este fără consecință faptul că partea plătitese taxele pentru emiterea citațiilor, cererea sa de fixare de termen nu poate avea caracter contradictor, față de rezoluțiunea care constată că însăși acțiunea sau apelul ce se voește a i se da curs nu sunt suficient timbrate și în consecință nu-i poate da curs cererei de fixarea termenului.

Judecând și hotărînd astfel, Curtea a pronunțat o hotărâre la adăpost de ori critică, deci recursul este nefondat.

(Cas. III. Dec. Nr. 273 din 3 Februarie 1939. Președinția d-lui D. G. Lupu, președinte).

210. APEL. SEMNAREA LUI DE AVOCAT FĂRĂ PROCURĂ. *Neratificarea în termen atrage nevalabilitatea apelului.*

Din conținutul articolului 318 pr. civ. rom. rezultă că semnătura constituie o formalitate substanțială edictată de legiuitor în scopul de a se individualiza persoana ce a făcut petiția de apel, cum și dacă ea avea calitatea de a o face.

Din moment ce semnătura trebuia făcută de însăși persoana care introduce apel sau de imputernicitul ei, urmează că atunci când semnătura nu este a apelantului și apelul n'a fost ratificat în termen, apelul este nevalabil.

Tot astfel, chiar dacă apelantul a fost semnat de o altă persoană, care în urmă se pretinde a fi mandatar, dar în cuprinsul petiției de apel

nu se arată că a semnat în această calitate, apelul urmează a fi considerat neregulat și anulat ca atare întru cât, fiind vorba de aplicarea unor reguli de procedură privitoare la forma apelului, valabilitatea lui depinde de îndeplinirea condițiilor de formă cerute de lege, care deci trebuie să rezulte din însăși petiția de apel.

De altă parte, art. 68 din legea avocaților prevede numai că avocatul care a apărât pe o parte poate uza de căile de atac în numele clientului său, chiar dacă nu are procură.

De aci nu se poate deduce, cum susține eronat recurentul, că avocatul fără procură care a apărât pe parte înaintea primei instanțe putea semna valabil apelul cu numele părții, deoarece art. 68 nu prevede aceasta, ci dă dreptul ca să introducă el personal apelul în numele clientului său cu arătarea calității sale.

Așa fiind în speță, față de constatările instanței de apel că apelantul, deși știe carte n'a semnat propriu apelul ce a făcut și că apelul nu este semnat propriu nici de imputernicitul său cu arătarea acestei calități, prin soluția dată nu s'a violat art. 68 din legea avocaților.

Omisinea instanței de apel de a examina apărarea recurentului bazată pe dispozițiunile art. 68 din legea avocaților nu este esențială, deoarece nu se contestă că avocatul care a apărât pe o parte în fața unei instanțe putea uza în numele său de căile de atac, chiar fără a avea procură și că nu s'a anulat apelul recurentului pe motivul că ar fi fost făcut de avocatul apelantului fără a avea procură, ci pe motivul că apelul nu este semnat propriu nici de apelant, deși știa carte nici de imputernicitul lui cu arătarea calității.

(Cas. I. Dec. Nr. 923 din 12 Iunie 1939. Președinția d-lui T. Magheru, consilier).

211. HOTĂRÂRE ASUPRA UNUI INCIDENT DE PROCEDURĂ. RECURS INADMISIBILITATE. *Hotărârea prin care Curtea de Apel se pronunță numai asupra unui in-*

cident și restituie dosarul la prima instanță, spre a se pronunța în fond, nu poate fi atacată cu recurs.

Potrivit art. 81 alin. I din legea pentru Curtea de Casație se desființează toate dispozițiunile din legile de procedură civilă în vigoare în circumscripțiile Curților de apel din Transilvania și Bucovina care regulează procedura înaintea Curții de Casație fiind înlocuite prin dispozițiunile din actuala lege organică a Înaltei Curți.

Potrivit art. 24 din această lege hotărârile date de tribunale ca instanțe de apel și acelea date de Curțile de Apel nu sunt susceptibile de a fi atacate cu recurs în Casație decât numai dacă sunt desăvârșite, adică dacă prin ele instanța de apel s'a desinvestit judecând în fond litigiul dedus înaintea sa.

Potrivit acestor norme, decizia atacată cu recurs pronunțată sub regimul procedurii civile ardelene și care are caracterul unei încheeri, nu constituie o hotărâre desăvârșită în sensul art. 24 din legea Curții de Casație, deoarece prin ea Curtea de Apel nu a judecat litigiul dintre părți în fond, ci pronunțându-se numai asupra unui incident referitor la reprezentarea legală a reclamantului, a restituit primei instanțe dosarul pentru a judeca procesul în fond.

(Cas. I. Dec. N. 767 din 19 Mai 1939. Președinția d-lui Gh. Duca, consilier).

212. HOTĂRĂRI JUDECĂTOREȘTI. SEMNARE. *Lipsa semnăturii unuia din judecători, atrage nulitatea hotărârii.*

Potrivit art. 118 și 119 din proc. civ., în dată ce s'a format majoritatea pentru darea unei hotărâri, se va încheia un proces verbal cuprinzând dispozitivul hotărârii care va fi iscălit de judecători și grefier și va fi citit de președinte în ședință publică, hotărârea căpătând astfel toată puterea legiuită.

Formalitatea semnării hotărârii de judecători cari au luat parte la judecarea procesului fiind substanțială, prevăzută în scopul de a garanta de schimbarea hotărârii pronunțate în public și de a se putea controla de instanța superioară dacă la pronunțare instanța de fond a fost constituită în același mod ca la judecarea procesului, neîndeplinirea ei atrage nulitatea hotărârii.

Hotărârea atacată cu recurs este semnată numai de președinte și unul dintre membrii comisiei, lipsind semnătura unuia dintre membri și a secretarului comisiei, cu toate că din conținutul dosarului se constată că și aceștia au participat la desbaterea procesului.

Astfel fiind, hotărârea atacată nefiind semnată de întreg completul care a pronunțat-o, este isbită de nulitate.

(Cas. I. Dec. Nr. 826 din 23 Mai 1939. Președinția D-lui T. Magheru, consilier.)

II. DREPT COMERCIAL

213. SOCIETĂȚI COMERCIALE TRANSFORMARE. LEGE STRĂINĂ. INTERPRETARE. *Conform dreptului elvețian, transformarea unei societăți în comandită într-o societate pe acțiuni, trebuie să fie înscrisă în registrul comerțului. Interpretarea legii străine de instanțele române este o chestie de fapt de atributul instanțelor de fond.*

In fapt: Societatea Anonimă Schindler et Comp. a introdus acțiune contra inginerului T.

Ackerman pentru plata a 159.623 fr. elv., iar intimatul a arătat că a avut raporturi juridice cu Societatea în comandită pe acțiuni Schindler et Comp. care în anul 1933 s'a transformat în societate anonimă, făcând în această calitate acțiunea și apelul.

Tribunalul Ilfov s. I-a, prin sentința Nr. 903 din 1936, a respins ca nefondată acțiunea, iar Curtea de Apel București s. II prin decizia Nr. 110 din 1937 a respins apelul, motivând că din registrul de comerț al Cantonului Lucerna

din Elveția nu rezultă vre-o mențiune că activul și pasivul Societății în comandită Schindler care a tratat cu intimatul, ar fi fost preluat de Societatea Anonimă Schindler care face acțiunea și apelul, deci rezultă că cererea în judecată este făcută de o persoană fără calitate.

Că această mențiune în registrul de comerț trebuia făcută, spune mai departe Curtea de Apel, rezultă din interpretarea art. 19 și 20 din Ordonanța Elvețiană referitoare la registrul comerțului, care prevede în mod categoric că radierele și modificările unei întreprinderi comerciale sunt tratate ca înregistrării noi și în ambele cazuri cer a se face mențiune în registru asupra cărei firme trece activele și pasivele.

In drept: Recurenta pretinde că numai prin exces de putere și greșită interpretare și denaturare a art. 612 și urm. din codul elvețian al obligațiunilor și a art. 19 și 20 din ordonanța elvețiană referitoare la registrul comerțului, a putut instanța de apel să considere radierele și modificările ca înscripțiuni noi, când textele de mai sus vorbesc de indicarea trecerii activelor și pasivelor numai când este vorba de o casă de comerț care a încetat de a mai exista, nu și când este vorba de o transformare a unei societăți preexistente, săvârșind în același timp și o omisiune esențială și o nemotivare, atunci când analizând natura și efectele conceputului de transformare a societății se oprește la detalii fără a lua în considerare tema principală a litigiului.

Instanța de apel interpretând textele art. 612 și urm. din codul elvețian al obligațiunilor, cum și art. 19 și 20 din regulamentul elvețian referitor la registrul comerțului, ajunge la concluzia că radierele și modificările aduse întreprinderilor comerciale, fiind considerate ca înscrieri noi urmează că și atunci când o casă comercială își modifică natura sa e locul la o nouă înscriere.

Interpretarea dispozițiilor unor legi streine este o chestiune de fapt ce scapă controlului Înaltei Curți de Casație, care fiind o instituție

creată cu scop de a veghea ca voința puterii legislative să fie respectată de instanțele judecătorești, are misiunea de a examina și menține unitatea și uniformitatea de aplicare numai a legilor române, nu și a legilor streine.

Astfel fiind, atunci când instanța de apel interpretând cuprinsul art. 19 și 20 din regulamentul elvețian referitor la registrul comerțului ajunge la concluzia că era locul în speță la o nouă înscriere, cerută de art. 20 din regulamentul de mai sus, ce are a se face și atunci când o întreprindere comercială își transformă numai natura sa și că fără împlinirea acestei formalități, noua societate nu poate exercita acțiunile societății preexistente, denaturarea invocată de recurent nu poate exista și nici o omisiune esențială sau nemotivare, ci numai interpretarea unui text de lege strein, ceea ce după cum s'a arătat mai sus, este de atributul suveran al instanței de fond.

Deci recursul făcut de Societatea Anonimă Schindler este nefondat.

(Cas. III. Dec. Nr. 358 din 10 Februarie 1939. Președinția D-lui D. G. Lupu, președinte.)

214. REGISTRUL COMERȚULUI. ÎNSCRIEREA ESTINDERII FELULUI DE COMERȚ. Pentru a se putea efectua înscrierea în registrul comerțului este necesară autorizarea prev. de art. 10 alin. 2 și art. 17 din legea din 15 Dec. 1938.

Aceasta lege se aplică și estinderilor anterioare promulgării ei, dar neînscrise până la acea dată.

In fapt: Tribunalul T. T. secția III-a comercială prin încheierea No. Fi. 523—1938 din 27 Ianuarie 1939, soluționând actele adunării generale ordinare din 28 Aprilie 1938 ale firmei E. Electro-Mecanica s. a. cu sediul în T. a refuzat să ia la cunoștință hotărârea acestei adunări generale tratând modificarea art. 2 din statute, cu privire la extinderea obiectului comerțului întreprinderii până ce membrii consi-

liului de administrație al acestei firme, nu vor înainta autorizația cerută de art. 10 alin. 2 combinat cu art. 17 din legea pentru modificarea legii registrului comerțului publicată în M. Of. No. 292 din 15 Decembrie 1938

Impotriva acestei încheieri a tribunalului, numita firmă prin consiliul de administrație în termen legal a înaintat apel, cerând reformarea ei în partea unde a refuzat să ia la cunoștință hotărârea adunării generale din 28 Aprilie 1938, tratând extinderea obiectului comerțului și îndrumarea Tribunalului de a lua la cunoștință și aceasta hotărâre a adunării generale.

În motivarea apelului, apelanta susține în rezumat: că tribunalul în mod cu totul greșit și contrar dispozițiilor legii și a spiritului ei a procedat atunci, când prin încheierea de față a refuzat să ia la cunoștință și hotărârea adunării generale tratând extinderea obiectului societății, deoarece hotărârea adunării generale s'a adus mult anterior promulgării legii mai suscitată, cum la fel și actele referitoare au fost înaintate Tribunalului comercial mult anterior promulgării acestei legi — 15 Decembrie 1938 — și că această lege nu este aplicabilă în cauzele ivite anterior promulgării ei ci numai în acelea ivite posterior legea neavând efect retroactiv.

In drept: Potrivit disp. art. 12 din Legea pentru modificarea și complectarea unor dispozițiuni din Legea pentru înființarea unui registru al comerțului, publicată în M. Of. 292 din 15 Decembrie 1938, pe lângă Camera de Comerț și Industrie, din capitala fiecărui ținut s'a instituit o comisiune compusă:

a) Dintr'un consilier al Curții de Apel din capitala ținutului;

b) Un reprezentant al Camerelor de Comerț de pe teritoriul ținutului;

c) Un reprezentant al Asociațiunilor profesionale cu caracter comercial sau industrial din ținut;

d) Un reprezentant al Ministerului Economiei Naționale și

e) Un reprezentant al Băncii Naționale, Comisiune, care potrivit disp. art. 9 alin. 3

din această Lege, are chemarea de a verifica actele comercianților și a societăților comerciale, în îndeplinirea condițiilor prevăzute de lege și apreciind oportunitatea și utilitatea înființării noilor întreprinderi cât și a modificărilor ivite în vechile întreprinderi își va da avizul, în ceea ce privește admiterea sau respingerea cererilor de înregistrare ale comercianților.

Potrivit disp. art. 17 din Legea mai sus citată, dispozițiunile ei se aplică și comercianților și societăților comerciale, existente la data promulgării legii, în caz de schimbare a felului de comerț exercitat etc.

Având în vedere că este fapt stabilit, că hotărârea adunării generale din 28 Aprilie 1938, a cărei luare la cunoștință a fost refuzată de către tribunalul comercial, tratează extinderea felului de comerț al societății,

Astfel potrivit disp. art. 17. combinat cu art. 10. din citate lege, nici Oficiul registrului comerțului cum nici Tribunalul comercial, în mod legal, nu pot înregistra atari împrejurări în registrul firmelor, mai înainte de a se fi dat de Comisiunea instituită conf. art. 12. al legii, cuvenitul aviz pentru aceasta.

În ce privește puterea retroactivă a acestei legi;

Având în vedere că formalitățile impuse de art. 10. alin. 2. combinat cu art. 17. din lege, având caracter pur procedural, drept urmare potrivit principiilor generale de drept, sunt cu putere retroactivă și astfel Curtea găsește, că în mod corect a procedat tribunalul comercial atunci, când prin încheierea sa adusă în ziua de 27 Ianuarie 1939, deci ulterior promulgării legii de față, a refuzat să ia la cunoștință aceia hotărâre a adunării generale ordinare din 28 Aprilie 1938, tratând extinderea comerțului petiționarei, pe motiv că petiționara n'a înaintat și cuvenita autorizație, cerută de această lege.

Deci, apelul fiind neintemeiat urmează a se respinge ca atare.

(C. de Apel Timișoara S. I. dec. No. 887/1939, președinția d-lui N. Nicolescu, președinte: raportor dl. Petre V. Popescu, consilier).

III. DREPT PENAL ȘI PROCEDURA PENALĂ.

215. INSTANȚE CRIMINALE. SUPRIMAREA DREPTULUI DE APEL. CONSTITUȚIONALITATE. *Nici un principiu de ordin constituțional nu consacră principiul celor două grade de jurisdicțiune în fond, încât legiuitorul ordinar poate oricând suprima dreptul de apel.*

In fapt: Prin decizia Nr. 481 din 8 Octombrie 1938 a Camerii de punere sub acuzare depe lângă Curtea de Apel din C. S. Gr. a fost trimis în judecata Tribunalului H. ca instanță criminală, pentru faptul că, în calitate de primar și casier al comunei C. acel județ, și a însumat suma de 19.894 lei, pe care îi avea încasați în virtutea funcțiunii sale.

Tribunalul făcând aplicațiunea dispozițiilor art. 236 c. pen. Carol II și a art. 157 p. 2 același cod, l'a condamnat pe numitul inculpat la un an închisoare corecțională și un an interdicție, obligându-l totodată să plătească comunei C. drept despăgubiri suma de lei 19.894 lei.

În contra acestei deciziuni, numitul introducând recurs a invocat neconstituționalitatea art. 12 și urm. din legea pentru înființarea Curților criminale și a art. I și urm. din legea patrimoniului public, prin petițiunea înregistrată la Nr. 9180 din 1938 și trimisă în judecata Secțiunilor Unite prin încheierea Nr. 4867 din 1939 a secției II-a a acestei Înalte Curți.

In drept: Recurentul pretinde că prin desființarea Curților cu jurați, toate crimele fiind date în competența curților speciale cari sunt Curțile criminale, compuse din cinci judecători-consilieri, faptul imputat lui, care este considerat tot drept crimă, nu putea fi judecat decât tot de către aceste curți, indiferent de quantumul prejudiciului suferit de Stat; că, legiuitorul dând însă delapidările sub 50.000 lei în competența tribunalelor, l'a sustras dela judecătoria săi firești, ceea ce este interzis formal prin Constituție; că în același timp, legiuitorul

suprimând în această materie dreptul de apel, i-a răpit beneficiul celor două grade de jurisdicțiune.

Nici un text din Constituția din 1923 nu oprește pe legiuitorul ordinar de a atribui același gen de afaceri la același grad de jurisdicțiune, sau să le dea la grade deosebite după anume criterii determinate de valoarea litigiului, valoarea daunelor, etc.

Această atribuire poate avea loc, fie prin înființare directă de noi jurisdicțiuni, fie prin desființarea unora deja existente și trecerea proceselor aflate în judecata lor la alte instanțe deja în ființă, însă incompetente până atunci.

Și într'un caz și într'altul competența organelor judiciare în căderea cărora sunt date aceste litigii, este aceea pe care legea le-o determină, art. 12 din Constituția din 1923, după care nimeni nu poate fi sustras în contra voinței sale dela judecătoria ce-i dă legea, nu face decât să consacre acest principiu, sensul acestei dispozițiuni fiind tocmai că ordinea jurisdicțională nu poate fi schimbată decât pe temeiul unei legi, ceea ce în speță legiuitorul ordinar a respectat prin înființarea Curților criminale.

În același timp nici un principiu de ordin constituțional nu consacră principiul celor două grade de jurisdicțiune în fond și deci legiuitorul ordinar poate oricând suprima dreptul de apel în anume pricină, iar considerațiunile pentru care dispune în acest sens scapă controlului instanțelor judecătorești.

Astfel fiind, motivul de neconstituționalitate este nefondat în întregime.

(Cas. S. Unite Dec. Nr. 195 din 25 Mai 1939. Președinția D-lui Andrei Rădulescu, prim-președinte.)

216. PROCURATOR ÎN PENAL. PREZENTARE FĂRĂ CA INCULPATUL SĂ FIE DE FAȚĂ. *În instanța de apel inculpatul*

condamnat de prima instanță la o pedeapsă sub 3 luni, se poate prezenta numai prin avocat fără să fie necesară prezența lui personală, dar numai dacă sentința primei instanțe n'a fost apelată și de Parchet.

In fapt: Recurenții fuseseră condamnați de prima instanță la pedepse sub 3 luni închisoare. Făcând numai ei apel, înaintea Curții de Apel din Chișinău s'a prezentat procuratorul lor pentru a susține apelurile.

Curtea a înlăturat pe procurator, pe motiv că după lege faptele sunt pedepsite cu mai mult de 3 luni și deci nu pot fi apelanții reprezentați.

In drept: Art. 77 pr. pen. prevede că la instanțele de fond inculpatul trebuie să se prezinte în persoană, afară de cazurile anume arătate în acest text, printre cari figurează și cazul când faptul imputat atrage după lege o pedeapsă mai mică de 3 luni.

Rațiunea acestei excepțiuni este că pedeapsa fiind relativ ușoară, nu mai este nevoie de prezența inculpatului pentru soluționarea cauzei.

Or, aceeași rațiune există și în cazul când inculpatul a fost condamnat de prima instanță la mai puțin de 3 luni, iar Parchetul nu a făcut apel, astfel că după lege inculpatul nu mai poate fi pedepsit decât tot sub 3 luni, fiindcă legea nu îngăduie într-o atare situațiune aplicarea unei pedepse mai mari.

Cuvintele „după lege” adăugate în art. 77 nu pot fi invocate pentru a ajunge la soluțiunea contrarie, fiindcă legea este aceea care determină limitarea pedepsei în ipoteza apelului făcut numai de inculpat.

Așa fiind, se admite recursul.

(Cas. II. Dec. Nr. 5221 din 24 Aprilie 1939. Președinția D-lui V. Sovrea, consilier.)

217. *SUSTRAGERE DE SUB SECHESTRU.* Mobilă sechestrată de fisc pentru neplata impozitelor. Dacă debitorul se mută în altă localitate fără a încunoștiința autoritățile financiare, comite delictul de sustragere de sub sechestrul prev. de art. 264 c. pen. Carol II.

Prin unicul motiv de casare invocându-se nulitatea prevăzută de art. 474 II pct. 6 pr. pen. eroare grosieră de fapt și greșită interpretare a art. 264 c. pen. Carol II, se susține că faptul pus în sarcina lui nu constituie delictul de sustragere de sub sechestrul, prevăzut de art. 264 c. pen. întrucât obiectele sechestrate nu au fost luate din posesiunea unei alte persoane căreia i-au fost încredințate, ci obiectele s'au dat în paza debitorului inculpat.

Art. 264 c. pen. Carol II dispune că delictul de sustragere de sub sechestrul este constituit prin simplul fapt al instreinerii lucrurilor sechestrate, textul nefăcând nici o distincțiune dacă obiectele au fost lăsate în păstrarea debitorului, sau ele au fost date în paza unei terțe persoane.

În speță, întrucât Curtea de Apel a constatat că lucrurile sechestrate au fost luate din locuința din Cetatea Albă și duse la Chișinău, fără a se încunoștiința autoritățile financiare și că această mutare s'a făcut cu rea credință în scopul de a se împiedeca fiscul de a-și încasa datoria de 1782 lei, în consecință declarându-l vinovat pe inculpat pentru delictul de sustragere de sub sechestrul, nu a săvârșit eroare grosieră de fapt, ci a făcut o bună aplicațiune a art. 264 din codul penal Carol II.

Deci motivul se găsește nefondat.

(Cas. II. Dec. pen. Nr. 1563 din 10 Februarie 1939. Președinția d-lui Al. Macarovici, consilier.)

IV. CARTE FUNDUARA

218. *CARTE FUNDUARĂ.* Actul prin care se transmite un drept real, dar pentru a cărui valabilitate este necesară aprobarea prealabilă a unei autorități, nu poate fi înscris în cartea funduară.

Potrivit principiilor în materie de carte funduară intabularea drepturilor reale se face atunci când se încheie operațiuni juridice valabile și definitive, de unde rezultă că este inadmisibilă intabularea unui drept de proprietate

pe baza unui pact privat a cărui valabilitate este în funcțiune de aprobarea prealabilă a unei autorități, dacă la data când actul se prezintă Secțiunii de carte funduară această aprobare lipsește, înțelegându-se prin aceasta că actul nu îndeplinește o condițiune formală necesară intabulării.

În speță vânzătoarea — intimată fiind în concordat — ea nu putea, în conformitate cu art. 44 din legea asupra concordatului preventiv, să instreineze imobilul decât cu autorizațiunea tribunalului care a încuviințat concordatul.

Intrucât la data când actul a fost prezentat Secțiunii de carte funduară această autorizație nu fusese obținută, actul de vindere-cumpărare nu era potrivit pentru intabulare și deci bine a procedat tribunalul când a socotit inadmisibilă intabularea cerută de recurență, îndrumând judecătoria de carte funduară la prenotarea dreptului de proprietate pe baza art. 87 din regulamentul cărților funduare.

(Cas. I. Dec. Nr. 376 din 15 Martie 1939. Președinția D-lui Al. Mandrea, consilier).

219. CARTE FUNDUARĂ. INTABULARE. INADMISIBILITATE. PRENOTARE. Actul de vânzare încheiat cu comerciantul în concordat, în baza art. 44 din legea concordatului preventiv, poate fi prenotat în c. f.

Potrivit art. 87 din regulamentul cărților

funduare, dacă nu este admisibilă intabularea în baza unui document privat, fiindcă actul nu întrunește condițiunile necesare pentru intabulare, poate fi admisă prenotarea dacă documentul corespunde dispozițiunilor generale din art. 63 și urm. și poate servi de probă conform regulilor procedurii civile.

În speță, actul în virtutea căruia s'a cerut intabularea îndeplinește toate condițiunile legale ca vânzarea față de recurență să fie perfectă, definitivă și irevocabilă, putând servi de probă conform regulilor din procedura civilă, dar intabularea nu se poate face din pricină că recurența aflându-se în concordat preventiv art. 44 din această lege instreinarea imobilului este funcțiune de autorizația tribunalului care a încuviințat concordatul.

Acest articol, prevăzând însă prin alin. II că actele făcute fără autorizația tribunalului nu sunt opozabile creditorilor anteriori cererii de concordat, reiese că legea nu prevede nulitatea unor astfel de instreinări, ci le reduce doar efectul în sensul că nu pot fi opozabile anumitor creditorilor ai debitorului.

Deci, în speță, vânzarea fiind valabilă, dar cu efectele reduse și întrucât art. 44 din legea concordatului preventiv nu poate constitui o piedică legală pentru introducerea în cartea funduară a intimatilor cari au consimțit la aceste efecte, bine tribunalul a îndrumat Secțiunea de carte funduară a Judecătoriei A. să prenoteze dreptul de proprietate al acestora.

(Cas. I. Dec. Nr. 377 din 15 Martie 1939. Președinția D-lui Al. Mandrea, consilier.)

V. LEGI SPECIALE

220. CETĂȚENIE ROMÂNĂ. APARTENENȚĂ. Ce se înțelege prin apartenență. Modul în care se dovedește. Din punct de vedere al caracterizării, apartenența este o chestiune de drept.

Prin apartenență-conform legii XXII din 1886 (legea comunală) relativ la dreptul de

indigenat comunal (apartenență) în Ungaria — se înțelege legătura pe care o are locuitorul cu comuna respectivă și care s'a manifestat în mod concret în sensul art. 5—16 din menționata lege, adică prin declarația expresă, prin contribuirea la sarcinile comunei, sau dacă locuiește neîntrerupt în curs de 4 ani în noua comună.

Apartenența nu este numai o chestiune de fapt, ci și o chestiune de drept — din punctul de vedere al caracterizării ei ca atare — și că, în conformitate cu dispozițiunile art. 20 al. penultim, din regulamentul privitor la revizuirea cetățeniei din 9 Martie 1938, nu este suficient pentru dovedirea ei să aducă un certificat prin care să se arate pur și simplu că cel interesat are apartenență, ci este necesar să se arate în detaliu elementele care duc la caracterizarea ei în drept, caracterizare care aparține judecătorilor, nu autorității care eliberează certificatul.

În speță, tribunalul motivează, pe deoparte, că recurentul, deși major la data de 1 Decembrie 1918, nu a dovedit cu certificatul amintit al comunei Gherla existența apartenenței dobândite în această comună în vreunul din modurile arătate de art. 5—16 din menționata lege maghiară iar pedealtă parte, deși i s'a acordat termen pentru a face dovada că a contribuit la sarcinile comunei la care pretinde că a aparținut, nu a putut face această dovadă, deoarece din certificatul prezentat de recurent al comunei Rodna, rezultă că a plătit dările „la această comună, nu la comuna Gherla.

(Cas. I. Dec. Nr. 470 din 27 Martie 1939. Președinția D-lui Eug. Băntescu, consilier).

221. CONVERSIUNE. DECLARAȚII.
Debitorul care, în declarația făcută sub legea din 1932, a omis să treacă vreun creditor, nu este decăzut din dreptul la conversiune în baza legii din 7 Aprilie 1934. Rațiune.

In fapt: Împotriva executării silite îndreptată pe baza unei creanțe constatate printr-o hotărâre judecătorească, de către creditorii F. P., M. Gr. și C. R. împotriva debitorului St. D., acesta din urmă a introdus contestație întemeiată pe dispozițiunile a t. 1 și urm. din legea asanării datorilor din 7 Aprilie 1934, — contestație care e admisă de Tribunalul P. S. I. prin sentința cu Nr. 39 din 23 Ianuarie 1937.

Împotriva acestei sentințe susnumiții creditori au introdus apel invocând ca motiv, că întru cât se constată că debitorul în cererea sa de conversiune făcută pe baza legii din 1932 și care potrivit legii din 1934 este definitivă, n'a trecut și creanța în discuțiune care făcea obiectul execuțiunii, el a decăzut dela beneficiul legii.

Cercetând acest motiv de apel, Curtea de Apel din B. S. IV, prin deciziunea cu Nr. 118 din 3 martie 1937 — atacată la rândul său cu recursul de față — a găsit apelul ca fondat și l'a admis pe considerațiunea pe larg motivată și anume că, dacă debitorul a omis să treacă și creanța apelanților în declarațiunea făcută, nu poate fi vorba în asemenea situațiune numai de o simplă omisiune care să justifice o discuțiune asupra consecinței ce s'ar putea trage din aceasta, că ceea ce s'a omis este însăși facerea declarațiunii față de creditori; o atare lipsă de declarațiune ce debitorii sunt obligați să facă, potrivit legii din 7 Aprilie 1934, are ca consecință, conform art. 10 din actuala lege, pierderea beneficiului legii.

In drept: Legea din 19 Aprilie 1932, prin art. 5, printre alte condițiuni prevedea că atât creditorii cât și debitorii sunt obligați ca în declarațiunile ce introduceau să arate situațiunea amănunțită a creanțelor cât și cuantumul lor.

Noua lege din 7 Aprilie 1934, prin art. 7, arată că se consideră ca definitive declarațiunile de asanare făcute de debitori sub regimul legilor din 19 Aprilie 1932, 26 Octomvrie 1932 și 14 Aprilie 1933, ele ne mai putând fi adăugate sau modificate în niciun fel, cu excepția rectificărilor de calcul devenite necesare pe baza acestei legi.

Aceiaș lege, prin art. 10, dispune că debitorii prevăzuți de art. 8, cari n'au făcut declarații de asanare cel mai târziu până la expirarea termenului prevăzut în acel articol, precum și toți acei cari în declarațiunile lor făcute, conform art. 7 și 8 au omis cu rea credință o parte din activul lor sau au arătat datorii fictive, vor pierde beneficiul legii.

Din cuprinsul acesui text de lege rezultă că legiuitorul, ocupându-se de decăderile deduse din faptul nefacerii declarațiunilor sau a neregularității lor, pe lângă că n'a mai impus această obligațiune a facerii lor și creditorilor, cum făcea sub legea veche, dar arată ca decăzuți dela beneficiul legii numai pe debitorii cari, fie că n'au făcut niciun fel de declarații, fie cari au omis cu rea credință o parte din activul lor, sau au arătat datorii fictive, iar nici decum și pe acei cari au omis să treacă în declarațiunile lor pe vreunul dintre creditorii.

În adevăr, din moment ce în sistemul noiei legi nu mai există un plafon al datoriiilor și nici-o eșalonare pe baza de capacitate de plată a debitorilor, omisiunea relativă la datorii nu mai putea fi sancționată de lege, deoarece creditorii nu pot fi legați prin o asemenea omisiune.

Deci, în speță, faptul că debitorul, în declarația făcută sub imperiul legii din 1932, n'a trecut pe unul din creditorii săi nu putea fi de natură a fi considerat că n'a făcut declarațiunea cerută de lege — cum eronat arată Curtea de fond — astfel că din acest punct de vedere motivul de casare se privește ca fondat și fără a mai fi necesar a se examina celelalte motive, a se admite recursul, a se casa hotărârea dată în cauză, afacerea urmând a fi trimisă aceleași instanțe, spre a proceda la o nouă judecare.

(Cas. II. Dec. Nr. 340 din 22 Iunie 1939. Președinția D-lui Gh. Volenti, consilier).

222. CONVERSIUNE. MENȚIUNI CONFORM. ART. 22 ȘI 26 DIN LEGE. Radierea lor nu se poate face decât cu plata prealabilă a creditorilor, instanțele putând acorda un termen pentru justificarea plății.

Art. 24 din legea lichidării datoriilor agricole și urbane din 7 Aprilie 1934, stabilind modul și condițiunile în care debitorii pot cere

și obține radierea mențiunilor făcute conform art. 22 din lege, prevede ca primă condițiune că această radiere o poate cere debitorul care va fi plătit pe toți creditorii lui, supuși dispozițiunilor capitolelor I și II din lege.

Aceeași condițiune de a se fi plătit de către debitor toți creditorii supuși dispozițiunilor cap. I și II din lege o prevede și art. 27 atunci când stabilește modul în care se poate cere și obține radierea mențiunilor făcute în baza art. 26 din lege.

Așa dar, față de aceste prevederi ale art. 24 și 27 din legea citată, urmează că plata prealabilă a creditorilor supuși dispozițiunilor cap. I și II din lege este o condițiune necesară pentru radierea mențiunilor făcute în baza art. 22 și 26 din legea citată și că instanțele judecătorești nu vor putea admite cererile de radiere dacă această plată nu a fost în prealabil făcută, ele putând cel mult să admită acordarea unui termen pentru complectarea plății, dacă față de îndoiala ce ar fi existat asupra cuantumului sumei datorate, debitorul nu a făcut din această cauză plata integrală, dar în niciun caz nu vor putea acorda atare termen atunci când debitorul nu a făcut nici o plată.

(Cas. I. Dec. Nr. 565 din 21 Aprilie 1939. Președinția D-lui D. Cihodariu, președinte.)

223. LEGEA CONVERSIUNEI. COMERCIANȚII. DATORII CIVILE. DOVADĂ. Părțile pot deroga dela modul de dovadă prevăzut de art. 69 din legea lichidării din 1934 și să consimtă ca natura civilă a datoriei să se probeze prin interogatoriul lor.

În cazul când ca în speță părțile au derogat dela dispozițiunile cuprinse în art. 69 lit. b. din legea lichidării datoriilor și au consimțit ca dovada naturii civile a datoriei să se facă și cu interogatoriu, este evident că partea nu mai putea invoca în apel inadmisibilitatea aces-

tei probe, așa că omisiunea Curții de Apel de a se pronunța asupra apărării făcute în acest sens nu este esențială, căci chiar dacă s'ar fi pronunțat asupra ei nu putea decât să o respingă ca neîntemeiată.

Instanța de apel stabilind, în baza probei cu interogatoriul recurentei — probă la care, după cum s'a văzut recurenta a achiesat — că datoria este de natură civilă, cu drept cuvânt a ajuns la concluzia că intimații beneficiază de dispozițiunile legii pentru lichidarea datoriilor ca debitori agricoli.

(Cas. I. Dec. Nr. 848 din 24 Mai 1939. Președinția d-lui Gh. Duca, consilier).

224. PENSIIUNI. REVIZUIRE. Cererea de revizuire pe bază de acte noi ce nu s'au avut în vedere la lichidarea pensiei, este inadmisibilă în baza art. 42 din legea generală de pensii.

In fapt: E. K., făcând cerere de revizuire contra deciziei Nr. 982 din 1932, prin care i s'a respins cererea de a fi înscrisă la pensie, pe motiv că nu era trecută în listele de naționalitate română, Comisiunea de pensii prin decizia Nr. 1579 din 1936 a respins cererea de revizuire ca nefondată; împotriva acestei decizii E. K. a făcut apel ce i-a fost respins de Curtea de Conturi prin decizia Nr. 347 din 1937.

Pentru a decide astfel, Curtea de Conturi constată că cererea de revizuire se bazează pe acte cari nu numai că n'au fost avute în vedere la lichidare, dar nici nu existau când s'a pronunțat deciziunea a cărei revizuire se cere, așa că cererea de revizuire nu intră în prevederile art. 42 din legea generală de pensii.

In drept: Se susține de recurentă că ar avea dreptul de revizuire chiar pe bază de acte noi, deoarece acest caz de revizuire este admis de codul civil, iar legea generală de pensii nu-l înlătură, ci numai a lărgit sfera posibilităților de revizuire; se mai susține că în dosar s'ar găsi un act incomplet relativ la ce-

tățenia recurentei și că acest act ar fi fost îndreptat apoi prin certificatul de naționalitate depus cu cererea de revizuire și conchide recurenta că acesta ar fi cazul tipic de revizuire, în sensul art. 42, astfel că s'ar fi interpretat greșit art. 42 și s'ar fi comis o eroare grosieră de fapt când Curtea de Conturi i-a respins cererea de revizuire.

În conformitate cu dispozițiunile art. 42 din legea generală de pensii din 1925, deciziunile comisiunilor de pensii rămase definitive au autoritate de lucru judecat.

Însă, dacă se constată în urmă erori de fapt cu privire la timpul servit, la persoana sau capacitatea ei, la vârstă și retribuțiune, erori provenite din cauza actelor ce s'au avut în vedere la lichidare și cari se vor constata greșite sau false, deciziunile comisiunilor de pensii rămase definitive prin neapelare se vor revizui, atât după cererea pensionarului, cât și a Casei Penșionilor.

Legea generală de pensii din 1925 fiind o lege specială, dispozițiunile ei sunt de strictă interpretare, de unde rezultă că în materie de pensii revizuirea nu este admisibilă decât pentru cazurile prevăzute expres de această lege, prin art. 41 mai sus citat, adică pentru erorile de fapt provenite din cauza actelor ce s'au avut în vedere la lichidare și cari se vor constata greșite sau false, iar nu și pentru erori constatate prin noi acte, cum se pretinde de recurentă.

Dacă legiuitorul ar fi înțeles să admită revizuirea în materie de pensii și pentru acte noi, ce nu s'au avut și nu s'au putut avea în vedere la lichidare, ar fi prevăzut aceasta în mod expres printr'un text anumit din lege, ceea ce însă n'a făcut.

Așa fiind, Curtea de Conturi n'a violat prin nimic art. 42 din legea generală de pensii când a decis că cererea de revizuire în speță, fiind bazată pe acte noi cari nu s'au avut în vedere de la lichidare, nu intră în prevederile art. 42 și deci motivele de casare în această privință sunt nefondate.

(Cas. III. Dec. Nr. 1659 din 7 Iunie 1939, după divergență. Președinția D-lui D. G. Lupu, președinte.)

225. TIMBRU DE AVIAȚIE. SCUTIRE. *Partea cu act de paupertate, nu beneficiază de scutirea timbrului de aviație.*

Din dispozițiunile art. 7 din legea din 1936 pentru Fondul Național al Aviației rezultă că chiar dacă o persoană posedă probe legale de sărăcie, deci întrunește condițiunile prevăzute de art. 23 din legea timbrului, pentru a beneficia de scutirea de plata taxelor de timbru fiscal și a impozitului proporțional, ea nu poate fi scutită de plata timbrului de aviație prevăzut de legea pentru fondul național al aviației, din moment ce această lege nu acordă o asemenea scutire în baza unui certificat de sărăcie.

Prin urmare, chiar dacă partea, în baza probelor legale de sărăcie ce le posedă, beneficiază de scutirea de plata taxelor de timbru fiscal, ea trebuie să justifice în tot cazul plata timbrului de aviație, deoarece în caz contrar, conform art. 9 din legea fondului național al aviației, lipsa acestui timbru are consecința lipsei timbrului fiscal, adică atrage după sine nulitatea cererii făcute, dacă partea interesată nu justifică plata lui la termenul de judecată fixat și nici la termenul acordat de instanță la cerere în acest scop, cum prevede art. 42 din legea timbrului și impozitului pe acte și fapte juridice.

(Cas. I. Dec. Nr. 908 din 7 Iunie 1939. Președinția D-lui A. Mandrea, consilier.)

226. MONOPOLUL ALCOOLULUI. BREVET. RIDICARE. *Brevetul de băuturi spirtoase poate fi ridicat pentru insalubritate intervenită posterior acordării, dacă constatarea insalubrității este făcută conf. art. 199, 204 și 218 din legea M. A. T.*

Ordinul de ridicarea brevetului se poate ataca prin acțiune în contencios.

In fapt: Reclamantul face acțiune în contencios contra Ministerului de Finanțe, direcțiunea Generală a Monopolului Alcoolului, pentru anularea măsurii de ridicare a brevetului pentru comerțul de băuturi spirtoase și închiderea localului ca insalubru.

In drept: Deși nici o dispozițiune expresă din legea monopolului alcoolului nu prevede starea de insalubritate a localurilor de debitarea băuturilor spirtoase, în cursul funcționării lor, ca motiv care să justifice sancțiunea ridicării brevetelor respective, totuși din împrejurarea că prin art. 199 se determină clar și amănunțit condițiunile de salubritate și procedură de constatare a acestor condițiuni, înainte de a se elibera un brevet și de a se deschide un local, rezultă în mod implicit și necesar că obligațiunea de a respecta aceste condițiuni subzistă pentru debitantul respectiv și în timpul funcționării localului, din moment ce legiuitorul acorda stării de salubritate a localului importanța unei condițiuni prealabile necesară pentru deschiderea localului. De aci rezultă dreptul organelor Ministerului de Finanțe de a face să înceteze funcționarea localului, ridicând deci brevetul respectiv, când în cursul funcționării nu s'ar mai respecta condițiunile de salubritate înscrise formal în art. 199.

În lipsa unei dispozițiuni exprese a legii care să reglementeze modul de constatare a stării de insalubritate a localului survenită posterior începerei funcționării acestuia, trebuie să se aplice în această privință tot normele prevăzute de art. 199, adică de o comisiune compusă dintr'un reprezentant al Administrației Monopolului și medicul de circumscripție respectiv, care va încheia un proces verbal de starea de insalubritate a localului, care să justifice ridicarea brevetului și închiderea localului.

Or, constatarea făcându-se numai de medicul de circumscripție, deci de un organ neprevăzut de lege, constatarea nu are nici o valoare legală.

Dreptul de a folosi un brevet de băuturi spirtoase este un drept propriu și actual al debitantului, care a obținut un astfel de brevet, el este protegit de dispozițiunile legii contenciosului administrativ, potrivit art. I. din lege.

Prin urmare acțiunea în contencios este fondată.

(C. Ap. Iași S. I. Dec. Nr. 30 din 1 Octombrie 1938. Președinția D-lui C. Gh. Lupu, raportor D-lui Stănculescu, consilier.)

VI. DREPT ADMINISTRATIV

227. *FUNCȚIONAR PUBLIC. DAUNE. POPRIREA SALARULUI.* Suma poprită unui funcționar public din salariul său NU se poate destina pentru acoperirea daunelor pretinse de administrația publică, până ce nu intervine o decizie definitivă de condamnare conf. art. 226 din L. C. P. O poprire intervenită anterior unei atări condamnări, are caracterul de asigurare.

In fapt: Prin deciziunea cu Nr. 29806 din 31 Octombrie 1938 primarul Municipiului T. respinge cererea făcută de F. K. prin care solicită plata salariului său restant pe intervalul dela 1 Aprilie până la 12 Mai 1938 în suma de 11.005 Lei, ordonând Serviciului Financiar să ordonanțeze această sumă dar să o rețină împreună cu orice alte drepturi ce i s'ar mai cuveni acestui funcționar, pentru acoperirea sumei de 67.647 lei, sumă ridicată de petiționar cu acte de portofoliu, cu motivarea că numitul a fost pus în disponibilitate pe ziua de 19 Mai 1938 pentru grave nereguli săvârșite în dauna municipiului, pentru care i s'a intentat acțiune penală și s'a sesizat și Curtea de Conturi; că potrivit avizului serviciului financiar numitul are față de Primărie o creanță din titlu salar și indemnizație, în sumă de Lei 11.005, că însă în sarcina lui s'a stabilit o lipsă în sumă de Lei 67.647, ce provine prin ridicarea ei dela portofoliu, fără nici o aprobare, fapt constatat prin procesul verbal de verificare din 1 Aprilie 1938, și că potrivit avizului serviciului contencios din 4 Iulie 1938 pentru garantarea sumei puse în sarcina petiționarului cu titlu de daune, urmează a i se reține și popri suma pretinsă de Lei 11.005.

În contra acestei decizii F. K. introduce acțiune în anulare la Curtea Administrativă T. care prin deciziunea cu Nr. 490 din 20 Decembrie 1938, admite acțiunea și anulează deciziunea atacată în partea privitoare la poprirea salariului restant.

Împotriva deciziei Curții Administrative

Primăria Municipiului T. introduce în termen la prima instanță apel.

In drept: Din suscitata decizie a Primăriei T. rezultă că măsurile atacate de intimat au fost luate pe baza procesului verbal din 1 Aprilie 1938, prin care s'a constatat în sarcina lui o lipsă de Lei 67.647.

Asemenea procese verbale, conform art. 22 alin. 4 din legea contabilității publice, fac probă în justiție până la reformarea lor pe calea înscrierii în fals.

În conformitate cu dispozițiunile art. 21 aliniat ultim din aceeași lege, mănuiorii de bani, valori sau materiale publice, găsiți în deficit, vor fi constrânși prin aplicarea legii de urmărire, ca pe baza procesului verbal prin care se constată lipsa sau deficitul, să verse provizoriu fără judecată, sumele constatate lipsă, administrația putând lua înscripțiuni ipotecare asupra averii imobile și sechestra orice avere mobilă.

Despăgubirea administrației pentru prejudiciile pricinuite de un gestionar prin nereguli sau abateri dela dispozițiunile legale are loc numai după aplicarea măsurilor prevăzute de art. 226 din legea contabilității publice, anume condamnarea învinutului de către Curtea de Conturi, oarebit de aceasta și condamnarea lui de către administrație.

Până la condamnarea gestionarului învinuit conform prevederilor de mai sus, administrația este în drept să ia măsuri de asigurare în baza art. 21 și 22 din legea contabilității publice.

Având în vedere că din decizia Primăriei în discuție rezultă că intimatul a fost trimis în judecata Curții de Conturi, pe de altă parte că prin aceea decizie intimatul n'a fost condamnat — cum pretinde el — la plata sumei de Lei 67.647, cu care Primăria se consideră păgubită, ci s'a dispus numai reținerea și poprirea drepturilor intimatului conform legilor în vigoare.

Față de cele arătate mai sus, Curtea constată că în speță e vorba de o poprire asigurătoare înființată conform legii pentru perceperea

și urmărirea veniturilor publice, prin urmare suma poprită nu se poate destina pentru acoperirea daunelor pretinse de Primărie, până nu va interveni o hotărâre definitivă a instanțelor competente, prin care să se stabilească debitul în favoarea Primăriei, în consecință suma reținută trebuie să rămână poprită în mod asigurător și consemnată cu afecțatune specială potrivit celor arătate mai sus;

Față de expunerile de mai sus, greșit prima instanță a anulat actul Primăriei, în consecință apelul în discuție este fondat și cată a fi admis ca atare.

(Curtea Superioară Administrativă S. I. dec. No. 453 din 21 Sept. 1939; președinția dlui I. Bottez, președinte; referent dl. F. Cilievici.)

228. INCADRAREA FUNCȚIONARILOR MUNICIPALI. NULITATEA ACTELOR ADMINISTRATIILOR LOCALE. PRESCRIPTIE. RAȚIUNE. *Primarii Municipiilor, pe baza avizului Comisiunii pentru verificarea și încadrarea funcționarilor municipali și în baza art. 15 pct. c. din legea administrativă din 14 August 1938, au dreptul să încadreze funcționarii municipali în gradul și funcțiunea pentru care îndeplinesc condițiunile de studii cerute de lege.*

Prin trecerea a 10 ani dela data încadrării într'un grad superior celui pentru care legile posterioare încadrării cer pregătiri de studii superioare, nu se mai poate invoca nulitatea actului de încadrare, ea fiind prescrisă în baza art. 49 din legea pentru organizarea Curților Administrative din 15 Martie 1939.

In fapt: Primarul municipiului T., bazat pe avizul comisiei instituite de către Ministerul de Interne pentru verificarea și încadrarea personalului municipiilor din țară, prin deciziunea cu Nr. 11750 din 20 Martie 1939, încadrează pe dsoara Ș. V. impiegată cl. I. în funcțiunea de agentă, cu salariul de Lei 2.650 lunar, pentru

motivul că nu îndeplinește condițiunile de studii recerute de legea pentru statutul funcționarilor publici.

Impotriva acestei deciziuni funcționara introduce acțiune la aceasta Curte prin care cere anularea ei și obligarea primăriei municipiului să-o reintegreze în gradul de impiegată cl. I. cu salariu lunar de Lei 3.350 plătindui diferența de salariu cu începerea dela 1 Aprilie 1939.

In drept: În viața funcționărească, simplificarea aparatului administrativ ca și nevoia reducerii numărului funcționarilor publici, a necesitat a se recurge la încadrarea funcționarilor existenți; s'a respectat întotdeauna, gradul vechimea și salariul dobândit de aceștia, permițându-se în interesul administrației și în cadrul reorganizării serviciilor să se încredințeze funcționarilor stabili, funcțiuni inferioare gradului lor.

O primă încadrare a fost prevăzută în art. 66 din Statutul funcționarilor publici, una mai însemnată în art. 199 și urm. din legea pentru organizarea ministerelor și apoi mai recent în decretul lege pentru revizuirea funcționarilor publici din 18 August 1934 și în Decretul Regal No. 3029/1934 referitor la ierarhizarea funcționarilor în administrațiile publice.

Toate aceste măsuri, cum s'a arătat mai sus, au fost impuse de împrejurări pentru simplificarea serviciilor publice și în parte pentru luarea unor măsuri economice și financiare.

Și de data aceasta inițiativa reincadrării funcționarilor municipiilor a fost luată tot de Ministerul de Interne, care prin deciziunea cu Nr. 37302 din 15 Noemvrie 1938, a instituit o comisiune pentru verificarea și încadrarea funcționarilor municipiilor din țară, după normele și dispozițiunile legilor aplicabile funcționarilor publici, fiind aceasta măsură provocată de faptul că mare parte din salariații municipiilor, nu îndeplinesc condițiunile de studii și vechime, pentru a ocupa posturile în cari sunt încadrați și că numirea lor s'a făcut cu înfruntarea normelor de drept în materia funcțiilor publice și salarizării acestor funcțiuni.

Instituirea Comisiunii pentru verificarea și încadrarea funcționarilor municipiilor din țară, are la adăpost Decretul Regal No. 3029/1934 referitor la ierarhizarea funcțiilor în administrațiile publice, prin consecință și în cazul din speță încadrarea, respective măsura încadrării personalului din administrațiile locale, a fost luată de Ministerul de Interne astfel cum glăsuște art. 9 alin. 3 din acest decret.

Aceasta comisiune instituită din sânul Ministerului de Interne face numai revizuirea funcționarilor, competența ei fiind asimilată cu atribuțiunile comisiunii pentru propuneri de numiri și înaintări, urmează că încadrarea — pe baza avizului dat — să fie îndeplinită de organul care are în competența sa numirea, licențierea etc. a funcționarilor municipali.

Potrivit disp. art. 15 punct. c. din legea administrativă din 14 August 1938, primarul este șeful administrației comunale și în aceasta calitate numește, licențiază, înaintează, acordă concedii și aplică pedepsele disciplinare funcționarilor comunali, potrivit statutului funcționarilor publici și prezentei legi.

Sub acest aspect, primarul municipiului T. în baza avizului dat de către comisiunea instituită de către Ministerul de Interne, care comisiune a efectuat revizuirea funcționarilor municipali, avea în competența sa dreptul de a se pronunța asupra încadrării funcționarilor revizuiți și prin consecință acțiunea introdusă în aceasta direcție este lipsită de temei și câtă a fi respinsă ca atare.

Reclamanta mai invoacă în temeiul acțiunii sale *prescriptia* nulității actelor administrative, ce au servit la dobândirea situației sale statutare, deoarece dela data deciziunilor de înaintare, asimilare și încadrare în gradul de impiegată cl. I au trecut peste 10 ani.

Potrivit disp. art. 47 alin. 2 din legea din 20 Aprilie 1933 pentru modificarea legii de organizare a Comitetului Central și Comitetelor locale de revizuire „nulitatea de drept poate fi invocată în termen de cel mult 5 ani în fața instanței jurisdicționale competentă” iar conform

disp. art. 159 punct 2 alin. 2 din legea administrativă din 27 Martie 1936 „nulitatea de drept se poate invoca pe cale de acțiune sau excepțiune în termen de 10 ani dela data actului”, de unde rezultă, a contrariu, că după trecerea termenului de 5 respective 10 ani prevăzut de citatele legi, nulitatea de drept a actelor administrațiilor locale ilegale este acoperită prin prescripție.

Legea de organizare a Curților Administrative din 15 Martie 1939, care a urmat legilor susțitate, prin art. 49 prevăzând textual că „Nulitatea de ordine publică se prescrie după 10 ani”, rămâne fără dubiu că teoria prescripției actelor administrațiilor locale ilegale, este consacrată în dreptul nostru public, deși o parte a doctrinei noastre combate aceasta teorie ca fiind contrară principiilor generale în materie de nulități absolute, cari fiind de ordine publică sunt imprescriptibile.

Dreptul administrativ are însă un caracter finalist în sensul că teoriile în aceasta materie numai într'atât sunt juste întrucât sunt utile, acest adevăr verificându-se în toate creațiunile pretoriane ale jurisprudenței administrative, care a adoptat principiile generale de drept necesității practice ale vieții administrative.

Că rațiunea prescripției nulității actelor administrative ilegale se găsește în considerente de necesitate practică, întrucât anularea prea tardivă a unui act administrativ ar putea produce mari perturbațiuni în situațiile de fapt dobândite de particulari față de administrație, ceiace ar putea fi chiar și în contradicție cu interesele generale.

Deci necesitatea acordării unei stabilități a actelor juridice este rațiunea ce a condus atât în dreptul civil cât și în dreptul public la admiterea instituției prescripției.

Prescripția nulității actelor administrației locale nu numai că împiedică administrația de a uza înăuntrul termenului de 10 ani de dreptul ei de a exercita acțiunea din oficiu, drept din care derivă teoria retractării actelor administrative, ci dimpotrivă va stimula administrația la

o acțiune mai promptă și rapidă și va împiedica dănuirea la infinit a nesiguranței în situațiile dobândite de particulari.

Aceasta siguranță e cu atât mai necesară în situațiunea funcționarilor publici mereu revizuiți prin diferite legi, ca de expl. aceea din 10 Octomvrie 1932 pentru luarea unor măsuri financiare urgente și legea pentru simplificarea serviciilor publice din 9 Iulie 1934, cari tocmai pentru aceste considerente au fixat un termen înăuntrul căruia administrațiile au fost obligate de a proceda la anularea numirilor ilegale, iar după trecerea acelu termen numirile ilegale nu mai puteau fi anulate, (v. Cas. I, dec. No. 1947/1934 publ. in Rep. Jurispr. Adm. din 1935 col. 1926).

Alte leg., ca acea din 18 August 1934 pentru revizuirea numirilor și din 13 Noemvrie 1934 pentru ierarhizarea funcționarilor, deși nu prevăd termen fixe înăuntrul căroră urma să se facă verificarea numirilor, din aceasta nu rezultă că prescripțiunea prevăzută de legile citate n-ar opera de plin drept în aceasta materie.

În speță din statul de serviciu al reclamantei, atașat dosarului de față, rezultă că reclamanta a fost încadrată în gradul de împiegată cl. I. prin deciziunea cu Nr. 29400 din 1 Ianuarie 1927.

Acest act chiar ilegal fiind nulitatea lui s-a prescris prin trecerea termenului de 10 ani și deci nulitatea nu mai putea opera astăzi.

Având în vedere că deciziunea atacată este motivată pe faptul că reclamanta nu îndeplinește condițiunile de studii recerute de lege, spre a fi menținută în gradul de împiegată cl. I.

Ori prin trecerea termenului de 10 ani dela încadrarea reclamantei în acest grad, nulitatea deciziei prin care reclamanta a dobândit acest grad se găsește la data deciziei atacate, prescrisă.

Astfel fiind acest cap de cerere din acțiunea reclamantei este fondat și ca atare cătă a fi admis.

Având în vedere mai departe că din actele dela dosar se constată că reclamanta a fost nu-

mită în funcțiunea de durnistă la administrația municipiului Timișoara la data din 1 Octomvrie 1918 adică nu peste mult după preluarea imperului român din ținuturile alipite, când interesul superior de a romaniza administrația preluată nu a pretins pentru intrarea în funcțiune condițiunile pregătirii intelectuale pe cari le-a legiferat mai târziu statutul funcționarilor publici pentru data din 1 Ianuarie 1924.

Având în vedere că până în anul 1928, deși era în vigoare de aproape 4 ani legea și regulamentul statutului funcționarilor publici, funcțiunile din ținuturile alipite nu au fost asimilate astfel cum prevede art. 72 din regulamentul citat și clasele de salarizare și denumirile au fost cele vechi din normativul Consiliului Dirigent.

Având în vedere că denumirile și clasele de salarizare din normativul Consiliului Dirigent au fost sistate numai pe data de 1 Ianuarie 1928 prin deciziunea Ministerului de Interne cu Nr. 2142 I. din 8 Martie 1928.

Având în vedere că primarul municipiului T., în executarea deciziei ministeriale susamintite prin deciziunea sa cu Nr. 26341 din 4 Septemvrie 1928, a dispus asimilarea tuturor funcționarilor municipal pentru data de 1 Ianuarie 1928 cu gradele și clasele prevăzute în statutul funcționarilor publici, când cu considerare la situația dobândită de reclamantă sub imperiul normativului Consiliului Dirigent a asimilat-o în funcțiunea de împiegată, adică primul grad în funcțiune publică și peste care grad nici până astăzi nu a trecut.

Având în vedere că sub imperiul legii pentru organizarea Ministerelor, Ministerul de Interne Direcțiunea Administrațiunei Locale prin deciziunea cu Nr. 12199 din 29 Septemvrie 1933 a dispus din nou a se proceda la încadrarea funcționarilor dela administrațiile locale în gradele prevăzute în legea statutului funcționarilor publici, respectiv de legea pentru organizarea Ministerelor.

Ca organul competent de atunci adică comisia interimară municipală, examinând din nou

situația câștigată de reclamantă sub imperiul normativului Consiliului Dirigent o încadrează în funcțiunea de impiegată cl. I.

În anul 1938 se încearcă o nouă retrogradare a funcționarilor municipali, asupra cărei retrogradări s'a revenit apoi prin deciziunea primarului cu Nr. II. 18067 din 28 Martie 1938, unde între altele se spune textul: „considerând că acești funcționari au o vechime în serviciu între 11-18 ani, având o experiență de care municipiul nu se poate dispensa,

considerând mai departe că prin punerea în aplicare astăzi a acestor retrogradări hotărâte încă în anul 1934, nu s'ar ajunge decât numai la demoralizarea celor vizați față de economii nu prea însemnate cu cifra bugetului municipiului nostru,

mai ținând seama și de faptul că toți

acești funcționari sunt absolut necesari bunului mers al serviciilor și că deci menținerea lor în funcțiunile pe cari le ocupă actualmente se impune în mod imperios”.

Din cele mai sus arătate, rezultă până la evidență, că reclamanta a trecut prin toate fi-lierele revizuirilor, încadrărilor și reîncadrărilor, urmând a se conchide — concluzia la care primăria în atâtea rânduri a ajuns — că reclamanta are un drept câștigat asupra gradului de impiegată cl. I. și prin consecință deciziunea atacată urmează a fi anulată iar reclamanta a fi reintegrată în situația avută cu salariul aferent gradului de impiegată cl. I.

(Curtea Administrativă Timișoara, dec. No. 183 din 19 Iulie 1939, președinția d-lui Dr. T. Olariu, consilier; raportor dl. Dr. E. Botiș, referent.)

VII. DREPT FISCAL

229. CONTRIBUȚIUNI DIRECTE. SCUTIRE. *Imobilele publice neproducătoare de venituri și afectate serviciilor publice sau scopul acestor așezăminte, sunt scutite de impozit. Art. 17 § 1 lit. a. din L. C. D. Aplicare la imobilele Casei Autonome C. F. R.*

In fapt: Dl. Procuror General al Înaltei Curți a cerut de a se da o interpretare uniformă art. 2 alin. II din legea Casei Autonome pentru ocrotirea și ajutorarea personalelor c. f. r. din 3 Mai 1930 și art. 17 § I lit. a. din legea contribuțiilor directe din 19 Aprilie 1933.

Această cerere a fost motivată de soluțiunile contrarii date prin sentințele Nr. 415 din 1934 și 565 din 1934 de Secțiunea I-a a Tribunalului Ilfov — ca instanță de recurs — asupra chestiunii de a se ști dacă față de textele mai sus citate imobilele Casei Autonome de ajutorare a personalului C. F. R. intră, în ceea ce privește impunerea lor, în prevederile art. 17 § I lit. a. din legea contribuțiilor directe, după care imobilele publice neproducătoare de venit

și afectate serviciilor publice sau scopului acestor așezăminte sunt scutite de impozit.

Secțiunea I. a Trib. Ilfov, prin sentința Nr. 415 din 22 Martie 1934, a soluționat în mod afirmativ această chestiune, motivând că, potrivit dispozițiilor art. 17 § I lit. a. din legea contribuțiilor directe, imobilele publice neproducătoare de venit și afectate serviciilor publice sau scopului acestor așezăminte sunt scutite de impozit; Regia Autonomă C. F. R., potrivit art. 7 din legea Casei de ocrotire și ajutorare a personalului C. F. R. din 1930, reține și varsă acelei case indemnizațiile de chirie cuvenite personalului care locuiește în clădirile ei, iar potrivit art. 83 din regulamentul C. F. R., funcționarii cărora nu li se poate pune la dispoziție locuință în clădirile administrației au dreptul la o indemnizație de chirie în raport cu starea civilă a funcționarului; nefiind vorba de realizări de venituri în folosul acelei case, imobilele ei urmează a fi scutite de impozit pe baza art. 17 § I lit. a. din legea contribuțiilor directe. Însă, aceeași secțiune, prin sentința Nr. 565

din 24 Aprilie 1934, a dat o soluțiune contrară, motivând că deși prin art. 2 alin. II din legea menționată imobilele ei sunt scutite de orice dări către Stat, județi sau comună, această dispozițiune însă a fost abrogată prin art. 141 din legea contribuțiilor directe, iar acele imobile, nefiind destinate unui serviciu public sau așezământ de utilitate publică, nu pot beneficia de scutirile prevăzute de art. 17 § I lit. a.

In drept. Potrivit art. 3 din legea Casei Autonome pentru ocrotirea și ajutorarea personalului căilor ferate române, această casă are menirea de a ajuta în caz de boală și accidente personalul C. F. R., de a da ajutor medical întregului personal — activi și pensionari — precum și farmaciilor lor, de a da din fondul de pensii pensii de bătrânețe, cum și de a acorda ajutoare prevăzute în acest text.

În conformitate cu dispozițiunile art. 4. pentru a înfăptui ajutorul medical, Casa Autonomă înființează și administrează dispensarii, posturi de prim ajutor, prevenții și sanatorii dând gratuit personalului arătat în art. 3 alin. a. și b. medicamente.

În vederea realizării scopului său, potrivit art. 5, Casa Autonomă alcătuește și întreține colonii școlare, înființează și întreține orfelinate, azile pentru bătrâni și clădește locuințe care se vor da în folosința personalului C. F. R.

Potrivit art. 7 din aceeași lege și în vederea scopului arătat mai sus, Casa Autonomă C. F. R. reține și varsă Casei de Ajutor indemnizațiile de chirie cuvenite personalului care locuiește în clădirile Casei Autonome.

Potrivit art. 23 din legea pentru statutul personalului C. F. R. din 28 Aprilie 1933, indemnizația de chirie se acordă întregului personal căruia nu i se pune la dispoziție locuință.

Potrivit art. 17 § I lit. a. din legea contribuțiilor directe, imobilele publice sau ale așezămintelor de utilitate publică neproducătoare de venit și afectate serviciilor publice sau scopului acestor așezăminte sunt scutite în mod permanent de impozite.

Din cele de mai sus rezultă că Regia

Autonomă pentru ocrotirea și ajutorarea personalului C. F. R. este o instituție care are drept scop să ajute în diverse feluri pe funcționarii C. F. R., fără să urmărească realizări de venituri.

În îndeplinirea acestui scop, clădește și locuințe pentru funcționarii ei pe care le dă în folosință acestora în schimbul indemnizării de chirie cuvenită tuturor funcționarilor Statului.

Întrucât imobilele clădite de această Casă Autonomă sunt afectate scopului aceluși așezământ mai sus arătat și întrucât nu se dovedește precis că asemenea imobile ar fi producătoare de venituri, în afară de darea în folosință funcționarilor, acele imobile intră în prevederile art. 17 § I lit. a. din legea contribuțiilor directe.

Deci rămâne fără nici un efect argumentarea că prin art. 141 din citata lege s'a abrogat scutirea acordată pentru acele imobile, prin art. 2 din legea de organizare a Casei de Ajutor C. F. R., din moment ce această scutire s'a menținut prin art. 17 § I lit. a., după cum s'a arătat.

Deci, interpretarea dată astfel textelor de lege mai sus citate de către Secțiunea I-a a Tribunalului Ilfov prin sentința cu Nr. 415 din 22 Martie 1934 este cea justă.

(Cas. S. U. Dec. Nr. 93 din 23 Februarie 1939. Președinția D-lui Andrei Rădulescu, prim-președinte.)

230. LEGEA VĂMILOR. DIFERENȚE DE TAXE. PRESCRIPTIE. Taxele vamale cuvenite Statului cu titlu de diferențe încasate în minus se prescriu în 9 luni conf. art. 105 din legea vămilor și nu în 5 ani potrivit art. 145 din legea contabilității publice.

In fapt: Curtea de Conturi a respins ca neîntemeiată cererea făcută de firma C. J., de a se constata că este prescrisă suma de 16.940 lei, cerută de Oficiul vamal S.

Pentru a decide astfel, Curtea de Conturi argumentează că, potrivit dispozițiilor art. 145

din noua lege a contabilității publice din 29 Iulie 1929, contribuțiunile datorate Statului, ce nu sunt înscrise în roluri, se prescriu, dacă prescripția este invocată de debitor, după trecere de 5 ani dela ultima urmărire făcută, iar în lipsă de urmărire, dela data când agenții fiscoi, însărcinați să constate impozitele au avut posibilitatea de a se așeza și constata drepturile fiscoi.

În speță, dela 9 Iulie 1929, data declarației de import Nr. 8265 din 1929 și până la 29 Aprilie 1931, data primului act de urmărire (somație Nr. 3155 din 1931) n'au trecut 5 ani, termen prevăzut de dispozițiunile citatului articol și că nici dela această dată până la data emiterii celorlalte somații n'a trecut acest termen, prescrierea acestei sume nu operează în favoarea firmei petiționare.

In drept: Recurenta susține în esență că Curtea de Conturi a violat art. 145 din legea contabilității publice și art. 105 din legea vamală prin faptul că a aplicat prescripția de 5 ani prevăzută de art. 145 citat, în loc să aplice prescripția de 9 luni prevăzută de art. 105 din legea vămilor.

Legea vamală din 1933 prin art. 105 a derogat dela principiul general pus în art. 145 din legea contabilității publice din 1929, după

care termenul de prescripție pentru datoriile cuvenite Statului este de 5 ani și a prevăzut un termen mai scurt și anume de 9 luni, înăuntrul căruia, trebuiesc alese diferențele de drepturi cuvenite Statului pentru erorile de calcul și pentru greșita aplicare a tarifului vamal constatată de serviciul de control cu ocazia verificării și controlului operațiunilor vamale.

Legiuitorul a prevăzut un termen mai scurt de prescripție în această materie pentru că aceste diferențe, urmând să încarce prețul mărfurilor respective, nu s'ar mai putea realiza de comercianții cari și-ar fi vândut mărfurile.

În speță, fiind vorba de diferența de taxe vamale încasate în minus, drepturile Statului se prescriu conform art. 105 din legea vamală, iar nu conform art. 145 din legea contabilității, aplicat greșit de Curtea de Conturi, așa că instanța de fond a săvârșit o violare de lege, ceea ce face ca motivul de casare sub acest raport să fie întemeiat.

Astfel fiind, recursul câtă a fi adm's, deciziunea Curții de Conturi a fi casată, iar dosarul urmează a se retrimite aceleiași Curți spre o nouă judecare.

(Cas. III. Dec. Nr. 1505 din 7 Iunie 1939. Președinția D-lui C. Macri, consilier.)

TABLA DE MATERII A ANULUI VIII — 1939.

	Pag.
In al VIII-lea an de apariție, de Dl. Dr. Alex. Marfa — — — — —	3
DOCTRINĂ, INFORMAȚIUNI, RECENZII ETC.	
Echitatea in Drept și . . . adevărul, de Dl. I. N. Lungulescu — — — — —	5
Un aspect al unificării legislative: extinderea legiurii române în Bucovina, de Dl. Salvator A. Brădeanu — — — — —	17
De lege ferenda (art. 329 pr. pen. Carol II.), de Dl. Vasile M. Dimitriu — — — — —	19
In memoriam, de Dl. I. N. L. — — — — —	20
Informator Legislativ, de Dl. Dr. Ion Tenchea — — — — —	20
Cronica, de Dl. I. N. Lungulescu — — — — —	45
Delictul de șantaj, de Dl. Dr. Damian Gh. Ștefănescu — — — — —	49
Junimist, de Dl. Lazăr Bădescu — — — — —	56
Informator legislativ, de Dl. Dr. Ion Tenchea — — — — —	57
Gânduri despre Inviere de Dl. I. N. L. — — — — —	103
Cronica de Dl. I. N. Lungulescu — — — — —	105
Problema unificării legislative și instituția cărților funduare de Dl. Dr. Ioan Lazăr — — — — —	108
Specii de cazuri neaplanate de Dl. Dr. Petru Penfla — — — — —	110
Ingerul, de Dl. Lazăr Bădescu — — — — —	112
Informator legislativ de Dl. Dr. Ion Tenchea — — — — —	113
Recenzii de Dl. Dr. Emil Botiș — — — — —	116
„ de Dl. Eugen Feneșan — — — — —	117
Arta de a interpreta și nevoia unei ermineutice juridice (în loc de cronică) de Dl. I. N. Lungulescu — — — — —	165
Minorul delinquent și legiurile penale, de Dl. Dem. Tihoianu — — — — —	170
Originea, istoria și situațiunea juridică a sesiunilor urbariale, preoțești și învățătorești ort. Române din Banat și Crișana, de Dl. Cornel Iancu — — — — —	173
Specii de cazuri neaplanate (continuare) de Dl. Dr. Petru Penfla — — — — —	181
Circumstanțele ușurătoare. Studiu critic-comparativ de Dl. Adrian C. Toma — — — — —	183
Informator Legislativ, de Dl. Ion Tenchea — — — — —	184
Recenzii de Dl. Prof. Mircea Djuvara — — — — —	189
„ de Dl. Ioan I. Lazăr — — — — —	191
Cronica, de Dl. I. N. Lungulescu — — — — —	253
Timbrul judiciar și notarii publici, de Dl. Dr. Petru Penfla — — — — —	257

	Pagina
Circumstanțele ușurătoare (continuare), de Dl. <i>Adrian C. Toma</i> — — — — —	259
Tendințe spre unificarea internațională a dreptului privat, de Dl. <i>Eugen Feneșan</i> — —	261
Părți din referatele profesorilor <i>A. Asquini</i> și <i>H. C. Nipperdey</i> , făcute în adunarea Comitetului Juridic Italo-German, petru reforma dreptului obligațiunilor, care a avut loc la Roma în zilele de 20—26 Iunie 1938 — — — — —	262
Recenzii de Dl. <i>E. F.</i> — — — — —	265
Informator bibliografic, de Dl. <i>E. F.</i> — — — — —	268
Tabloul noilor membrii ai Cercului Juridic Bănățean — — — — —	297
Romanitatea Dreptului nostru, de Dl. <i>Andrei Rădulescu</i> — — — — —	303
Mihail Eminescu, jurist și sociolog, de Dl. <i>I. N. Lungulescu</i> — — — — —	315
Impozitul proporțional la transmisiunile de bunuri imobiliare, de Dl. <i>Eugen Cihovsch</i> —	325
Circumstanțele ușurătoare, (continuare), de Dl. <i>Adrian C. Toma</i> — — — — —	328
Recenzii, de Dl. <i>Nichifor Crainic</i> — — — — —	330
Informator legislativ, de Dl. <i>Dr. Ion Tenchea</i> — — — — —	331
Informator bibliografic, de Dl. <i>E. F.</i> — — — — —	332
În fața uraganului... (cronica), de Dl. <i>I. N. L.</i> — — — — —	373
Obligație și contract în dreptul Roman și în dreptul modern, de Dl. <i>I. N. Lungulescu</i> —	375
O nouă Direcțiune în Ministerul Justiției, de Dl. <i>Dr. Ioan Lazăr</i> — — — — —	381
Specii de cazuri neaplanate (continuare), de Dl. <i>Dr. Petru Penția</i> — — — — —	383
Rezolvarea locală a diferendelor dintre săteni, de Dl. <i>Ioan Țărăngă</i> — — — — —	383
Informator legislativ, de <i>Dr. Ion Tenchea</i> — — — — —	386
Informator bibliografic de Dl. <i>E. F.</i> — — — — —	387
Concepția Creștină a Dreptului, de Dl. <i>I. N. Lungulescu</i> — — — — —	445
Drept și știință, de Dl. <i>Sabin Moldovan</i> — — — — —	451
Specii de cazuri neaplanate, (continuare) de Dl. <i>Petru Penția</i> — — — — —	461
Circumstanțele ușurătoare, (continuare) de Dl. <i>Adrian C. Toma</i> — — — — —	462
Informator legislativ, de Dl. <i>Dr. Ion Tenchea</i> — — — — —	464
Un om și o operă (Discursul <i>Dlul C. Vișoreanu</i> , Procuror general la Înalta Curte de Casație și Justiție, rostit în seara zilei de 2 Decembrie a. c., cu prilejul sărbătoririi <i>Dlul Consilier Regal Victor Iamandi</i>) — — — — —	491
Cronica, de Dl. <i>I. N. Lungulescu</i> — — — — —	495
Concepția Creștină a Dreptului, de Dl. <i>I. N. Lungulescu</i> — — — — —	497
Crainicul Neamului, de Dl. <i>Lazăr Bădescu</i> (continuare) — — — — —	500
Ordinea publică și siguranța publică, de Dl. <i>Dem. Tigotanu</i> — — — — —	507
Circumstanțele ușurătoare, de Dl. <i>Adrian C. Toma</i> , continuare — — — — —	510
Lega pentru crearea zonelor militare, de. Dl. <i>Dr. Ion Rusaltu</i> — — — — —	512
Informator Legislativ de Dl. <i>Dr. Ion Tenchea</i> — — — — —	517

LEGISLAȚIE

Legea pentru modificarea și complectarea unor dispozițiuni din legea pentru înființarea unui registru al comerțului — — — — —	41
Lege pentru înființarea organizației politice a „Frontului Renașterii Naționale” — — —	44
Lege pentru modificarea și complectarea unor dispozițiuni ale decretului pentru costulul circulațiunii metalelor prețioase No. 1907 din 12 August 1936 publ. în M. O. No. 191	

TABLA DE MATERII A ANULUI VIII—1939

	Pagina
din 11 August 1936. (Publicată în M. O. No. 213 din 14 Septembrie 1938) — — —	97
Lege pentru trecerea în competența instanțelor ordinare a unora din faptele de amenințare. (Publicată în M. O. No. 3 din 3 Ianuarie 1939) — — — — —	99
Regulamentul Legii pentru înființarea „Frontului Renașterii Naționale” (Publicată în M. O. No. 5 din 5 Ianuarie 1939) — — — — —	99
Complectarea regulamentului legii pentru înființarea „Frontului Renașterii Naționale” (Publicată în Mon. Of. No. 18 din 21 Ianuarie 1939) — — — — —	102
Lege privitoare la dobândirea și pierderea naționalității române (Publ. în Mon. Oficial Nr. 17 din 20 Ianuarie 1939) — — — — —	153
Lege privitoare la îndatoririle proprietarilor și chiriașilor principali de a declara identitatea chiriașilor și subchiriașilor — — — — —	161
Decizii ale Comisiunii Centrale a timbrului	
Deciziunea din 10 Noembrie 1938 — — — — —	162
„ 7 Februarie 1939 — — — — —	163
„ 17 Februarie 1939 — — — — —	163
„ 21 Februarie 1939 — — — — —	163
Lege pentru organizarea Curților Administrative (Publ. în Mon. Of. No. 63 din 15 Martie 1939)	237
Lege pentru modificarea sau complectarea legii contribuțiilor directe precum și pentru reportarea unor venituri și impozite pe exercițiul 1939—1940. (Publ. în Mon. Of. No. 78 din 1 Aprilie 1939) — — — — —	248
Lege privitoare la Contractele de închiriere ale militarilor activi sau Concentrați. (Publ. în Mon. Of. No. 91 din 20 Apr. 1939) — — — — —	251
Ordinul Ministerului de Finanțe, Dir. Taxelor de Comunicație, No 504621 din 8 Februarie 1939, referitor la vânzarea uiumului — vămii — de către morile țărănești — — —	299
Idem No. 532.644 din 21 Februarie 1939, referitor la morile țărănești cari strâng cereale dela locuitori și le transportă măcinat la domiciliu — — — — —	299
Lege pentru modificarea și complectarea unor dispozițiuni din legea privitoare la înlocuirea taxelor benevole cu timbrul judiciar — — — — —	441
Circulara Min. de Finanțe No. 83364/938 (Prelungirea orelor de vânzare la debitanții de băuturi spırtoase peste ora de închidere fixată de legea M. A. T). — — — — —	444

JURISPRUDENȚĂ ȘI SOLUȚIUNI JURISPRUDENȚIALE

Conceptul proprietății. Proprietate individuală, divizată și Comună. Subiectele dreptului de proprietate. Obiectele dreptului de proprietate. Autorizațiunile din dreptul de proprietate. Proprietatea divizată. Proprietatea Comună. Note doctrinare de Dl. Dr. G. Plopu	273
---	-----

INDEX ALFABETIC

	Pagina		Pagina
Abuz de încredere.		care a pronunțat achitarea. Potrivit art. 8 combinat cu art. 4 pct. 3 alin. ultim pr. pen. C. II, instanța achitând pe inculpat în abuzul de încredere imputat, pentru lipsa elementului relei credințe, este obligată să se ocupe și să constate dacă faptele săvârșite personal de inculpat sunt generatoare de daune — — — — —	408
Sp. 167. — Delictul de abuz de încredere nu este constituit, dacă lipsește elementul relei credințe. În principiu un inculpat achitat poate fi obligat la despăgubiri civile, dacă materialitatea faptului este constatată de instanța			

	Pagina		Pagina
Accident. Daune.		Acțiune de tăgada peternității.	
Sp. 20. — Faptul că accidentatul este asigurat la Casa asigurărilor Sociale de unde primește o pensie, nu-l împiedică să ceară daune și dela terțul vinovat pentru accident. — — — — —	63	Sp. 23. — Conform dreptului civil maghiar, numai tatăl poate pune în curgere acțiunea în dezavuare a copiilor. Moștenitorii numai în acel caz au drept la acțiune, dacă tatăl și-a manifestat această atenție, dar se găsea în imposibilitate de a intenta acțiunea, ori dacă nu avea cunoștință de existența copiilor. Cu nota Dlui Dr. A. Panigay — — — — —	64
Act administrativ ilegal. Revocare.		Acțiune în anulare. Curși administrative. Cine o poate înainta.	
Sp. 142. — Autoritatea Administrativă dela care emană actul ilegal poate să-l revoace. Nu se pot opune drepturi câștigate față de un act administrativ ilegal. Cu nota Dlui Dr. Emil Botiș. — — — — —	357	Vezi Sp. 139. — — — — —	355
Act notarial public.		Acțiune în anulare. Imobile dobândite prin improprietărire. Prescripțiune.	
Sp. 42. — Potrivit art. 7 al legii XXXV: 1874, notarul public este în drept a dresa acte publice în limba română, precum și în acele pentru care a fost autorizat de Ministerul de Justiție, iar în conformitate cu art. 78 din aceeași lege, când partea nu înțelege nici una din limbile în cari notarul public are drept a dresa acte publice, acesta e obligat să dreseze actul în limba română și să aplice un interpret, observând în privința acestuia dispozițiunile cuprinse în art. 72 al legii.		Vezi Sp. 147. — — — — —	364
Conform art. 26 al legii VII: 1886, notarul public are dreptul a dresa acte publice în limba română și fără aplicarea interpretului, atunci când partea nu vorbește limba română, dacă are autorizare de a dresa actul în limba vorbită de parte, când adică vorbește limba părții. În acest caz va adevăra și atesta, că actul, înainte de subscriere, l-a explicat părții în limba vorbită de acestea.		A flune netimbrată, anulare. Apel.	
Un asemenea act public face dovadă deplină, admitându-se însă, dovada contrarie și față de un atare act, în condițiunile art. 316 pr. civ.		Vezi Sp. 111. — Legea timbrului. — — — — —	290
Intrucât actul dresat de un notar public n'ar corespunde cerințelor legale, din care cauză nu se poate privi act public, urmează să se vadă, dacă n'ar putea fi considerat ca document privat. — — — — —	119	Alegeri administrative.	
		Sp. 203. — Condițiuni pentru a fi alegător. În afară de condițiunile cerute prin art. 113 al legii administrative, — care prevede ca primă condițiune, calitatea de membru al comunei așa cum este determinată prin art. 8 al legii, — se mai cere și știință de carte. Rațiune? cu nota D-lui Dr. P. Budescu — — — — —	485
Acțiune civilă. Prescripție.		Anulare. Revizuirea cetățeniei. Cerere.	
Vezi Sp. 195. — — — — —	477	Vezi sp. 179. — — — — —	426
Acțiune de repoziție sumară. Turburare de posesie.		Anularea mandatului de arestare pentru viciu de formă.	
Vezi Sp. 188. — — — — —	467	Vezi sp. 54. — Mandat de arestare — — — — —	134
		Apartenență. Cetățenie română.	
		Vezi sp. 196. — — — — —	479
		Apel. Infracțiuni la legea sanitară. Competență.	
		Vezi sp. 123. — — — — —	339
		Apel în materie de C. F.	
		Sp. 13. — (Vezi: Omisiunea radierii) — — — — —	34
		Apel insuficient timbrat, dar cu plata taxelor de citare. Perimare.	
		Sp. 209. — Dacă partea pe o cerere introductivă	

	Pagina
de instanță, apel etc., a depus taxele pentru emiterea citațiilor, dar nu a timbrat deloc sau a timbrat insuficient acțiunea, apelul, etc., președintele instanței în baza art. 57 din legea accelerării, poate să oblige pe parte a satisface cerințele legii timbrului, refuzând până atunci a da curs acțiunii sau apelului. Neglijența părții este sancționată cu primarea — — — — —	524
Apel. Mijloace noui.	
Vezi sp. 75. — — — — —	194
Apel. Partea civilă.	
Vezi sp. 97. — — — — —	212
Apel. Semnarea lui de avocat fără procură.	
Sp. 210 — Neratificarea în termen atrage nevalabilitatea apelului. — — — — —	525
Apel tardiv.	
Sp. 45. — Nu poate fi respins pe acest motiv decât după ascultarea părților. Art. 490 pr. civ. ard. — — — — —	124
Apelul în divorț.	
V. sp. 41. — Divorț — — — — —	11
Aplicațiune la legea lichidării.	
Sp. 25. — Vezi: Colitiganți. — — — — —	73
Arbitraj. Contract de muncă. Conciliațiune.	
V. speța 176. — — — — —	423
Asigurare.	
Sp. 4. — Acțiunile ce isvoresc din contractul de asigurare se prescriu prin trecerea unui an, socotit din ziua evenimentului care a dat naștere acțiunii. Ce se înțelege prin acest eveniment? — — — — —	27
Sp. 29. — Asigurare asupra vieții pe termen de 10 ani, pentru suma de 1.000.000 mărci, efectuată în 1923. Legea bancară germană din 30 August 1924. Acțiune intentată după scadența poliței, prin care se pretinde contravaloarea în lei a sumei de 1.000.000 mărci din 1923, cea ce ar face 40.000.000 lei, socotindu-se 1 marcă, la data scadenței, egală cu 40 lei. Art. 326 c. com. ard. — —	81

Cale de atac.

Sp. 168. — Unde se declară. Potrivit art. 446 pr. pen. Carol II, orice cale de atac se declară la grefa instanței a cărei hotărâre o violează.

Normele privitoare la sesizarea instanței dintre care face parte și acea privitoare la locul unde are a se depune un apel, sunt întotdeauna sancționate cu nulitatea și această nulitate fiind declarată de ordine publică, ea urmează a fi cercetată și pronunțată chiar din oficiu de instanța de judecată. Art. 103, 446 pr. pen. C. II — —

Pagina

411

Cale de atac. Indreptare.

Sp. 6. — Dispozițiunile art. 446 alin. ultim pr. pen., potrivit cărora cererea cuprinzând o cale de atac îndreptată greșit la o altă instanță decât cea în drept se trimite de îndată spre judecare instanței competente se aplică numai atunci când partea se folosește de o cale de atac admisă de lege, dar greșește în ce privește instanța căreia i-a adresat-o, iar nu și atunci când se folosește de o cale inadmisibilă — — — —

29

Cale de atac. Integritate. Termen.

Sp. 171. — Atunci când inculpatul este reprezentat în instanța penală prin apărător cu procură specială, într'unul din cazurile enumerate de art. 77 pr. pen. C. II. nu este necesar a-i se comunica și personal sentința pronunțată și într'un asemenea caz termenul de 10 zile pentru declararea căii de atac prevăzută de lege, curge numai dela pronunțarea sentinței. Integritatea căiei de atac declarată, cu motive noi, se poate face numai înăuntrul termenului prevăzut de lege pentru exercitarea căiei de atac. — — — — —

415

Cale de atac. Prenotarea dreptului de ipotecă. Carte funduară.

V. Sp. 174 — — — — —

418

Calcul pensunii.

Vezi Sp. 150. — — — — — 369
Vezi Sp. 151. — — — — — 370

Cambial.

Sp. 5. — În principiu o cambie nu novează, ci regulează plata unei datorii; pentru a opera o novațiune, trebuie ca să existe o

	Pagina		Pagina
declarațiune expresă a părților, din care să rezulte în mod evident, voința lor de a nova. În caz de cesiune de creanțe, raportul de debitor al datornicului cedat față de cesionar, se naște în moment când are loc cesiunea iar nu în acela când se dă o cambie pentru aranjarea creanței. Consecințe în ce privește legea conversiunii.	27	carte funduară trebuie admisă sau respinsă, fără a fi admisibilă complectarea ei ulterioară nici măcar în aceeași instanță și prin urmare cu atât mai puțin în instanța a doua. Art. 61 și 129 din regulamentul C. F.	
Sp. 49. — Actul de protest este nul dacă nu arată ora la care a fost dresat. Rațiune. Art. 69 din legea cambială din 1934 — — — —	129	Aplicațiune în materie de conversiune.	33
Sp. 86. — Cambia fiind un titlu abstract, debitorul cambial datorează în baza lui, iar dacă o datorie de drept comun se transformă în datorie cambială, se operează o novațiune. Aplicațiune la legea lichidării.	211	Sp. 13. — (Vezi: Omisiunea radierii) — — — —	34
Sp. 122. — Prin art. 112 din noua lege cambială s'au abrogat, dispozițiunile procedurii civile ardelenene, cuprînse în art. 606—619 referitoare la mandatele de plată cambiale.	338	Sp. 60. — Principiul publicității. Efecte față de terți. — — — — —	143
Cambie. Executare.		Sp. 173. — Valabilitatea actelor sub semnătură privată. Un act sub semnătură privată încheiat în Ardeal și Banat, privind înscrierile în cartea funduară, pentru a putea servi ca bază de intabulare, confecționat sub imperiul legii avocaților modificată prin legea din 6 Aprilie 1934, trebuie să întrunească condiția de formă prevăzută de art. 70 din acea lege, adică să fie redactat de avocat sau notarul public, ori de notarul comunal când părțile sunt săteni cultivatori de pământ — — — — —	418
Sp. 85. — Legea cambială din 1 Iunie 1934 având aplicațiune pe întreg cuprinsul țării, a abrogat toate legile și dispozițiile anterioare privitoare la cambii și bilete la ordin, astfel că toate cambiile se execută numai prin investirea cu formula executorie. — — —	210	Sp. 174. — Prenotarea dreptului de ipotecă. Cale de atac. Cumpărătorii unui imobil ipotecat, fiind și obligați ca debitori propter rem, au calitatea de interesați în cartea funduară și îndreptățiți la exercitarea căilor de atac. Prenotarea dreptului de ipotecă pe baza art. 92 regul. funduar, nu poate avea loc pentru cheltueli de judecată, acestea neintrând în noțiunea de creanță vizată de textul citat. — — — — —	418
Cambie în alb. Concordat preventiv. Valoarea probativă.		Sp. 218. — Actul prin care se transmite un drept real, dar pentru a cărui valabilitate este necesară aprobarea prealabilă a unei autorități, nu poate fi înscris în cartea funduară — — — — —	530
Sp. 164. — Cambiile prezentate în alb de creditori la verificarea creanțelor debitorului, deși constituiesc titluri cu eficacitate juridică între părți, însă ele sunt lipsite de valoarea probativă față de ceilalți creditori prezenți la verificarea creanțelor atâta timp cât acele cambii nu cuprind toate elementele esențiale cerute de lege și deci nu fac deplină dovadă a creanțelor cambiale față de acestea și a condițiunilor pentru admiterea la concordat.	405	Carte funduară. Intabulare. Inadmisibilitate. Prenotare.	
Cameră de Consiliu.		Sp. 219. — Actul de vânzare încheiat cu comerciantul în concordat, în baza art. 44 din legea concordatului preventiv, poate fi prenotat în c. f. — — — — —	531
Sp. 82. — Procedura prev. de art. 557 proc. civ. a fost modificată prin art. 68 din legea lichidării datoriilor dela 7 Aprilie 1934, numai pentru cazurile când debitorii urmăriți ar face cerere pentru desființarea măsurilor de asigurare și urmărire, luate până la promulgarea acestei ultime legi. — — —	206	Carte funduară. Uzucapiune.	
Carte funduară.		Sp. 61. — În legătură cu instituția cărților funduare, dispozițiunile codului civil austriac, sunt aplicabile, și pe teritoriul de aplicațiune a dreptului cutumiar maghiar. — —	143
Sp. 11. — Fiecare cerere înaintată instanței de		Cautio iudicatum solvi.	
		Sp. 24. Art. 124 p. c. ard. nu este necesar să existe	

TABLA DE MATERII A ANULUI VIII—1939

	Pagina		Pagina
un tratat de reciprocitate sau o dispoziție legală, care să scutească pe reclamant de depunerea cauțiunii, fiind suficient să existe o stare de reciprocitate de fapt. În urma convenției dela Haga la care a aderat și România, dispoziție art. 124 p. c. ard. nu-și mai au aplicarea. Cu nota Dlui <i>Eugen Gr. Dabija</i> — — — — —	65	petința generală a instituțiilor ce sunt sub administrațiunea Statului, este determinată de sediul autorității chemată a le reprezenta și apăra în justiție. Statul fiind chemat în judecată prin Ministerele respective, acestea au a fi reprezentate prin autoritățile competente a le apăra, adică prin serviciile de contencios, care avându-și sediul, în teritoriile ardeleni unite, conform ordonanței Nr. 26000/922 M. J., la Cluj și Arad, acțiunea este bine înaintată la Tribunalul unde se află sediul regional al Contenciosului Ministerului acționat și aceste dispozițiuni nu sunt modificate prin art. 27 legea avocaților publici. — — —	204
Cetățenie.		Cifra de afaceri.	
V. sp. 67. — Naționalitate. — — — — —	148	Sp. 144. — Valoarea transportului produselor dela locul de producție la cumpărător, timbrele și impozitul pe cifra de afaceri nu intră în compunerea cifrei de afaceri și nu sunt supuse impozitului pe cifra de afaceri. Art. 4 legea pe lux și cifra de afaceri. — —	360
Cetățenie. Revizuire.		Citație. Penal.	
Vezi sp. 81. — — — — —	206	Vezi Sp. 125. — — — — —	340
Vezi sp. 88. — — — — —	213	Coachiziție.	
Vezi sp. 98. — — — — —	230	Sp. 43. — Instituirea succesorală a coachiziției este o instituție de privilegiu a clasei de ordin comun care se ocupă cu agricultura, industria și comerțul. Funcționarul public nu intră în această clasă de ordin comun.	122
Cetățenie română. Apartenență.		Colitiganți.	
Sp. 196. — Apartenența într-o comună se perde după 4 ani dela mutarea în altă comună fără a contribui încontinuu la sarcinile comunitii vechi, sau a întreține legătura cu ea.	479	Sp. 25. — Actul sau omisiunea unui colitigant nu poate nici, să profite, nici să prejudicieze interesele celuilalt. Atunci însă, când chestiunea de drept controversată nu se poate rezolva decât numai în mod unitar, sau dacă autoritatea hotărârii judecătorești s'ar extinde asupra colitiganților chiar dacă nu ar fi luat parte în proces, actele procesuale ale colitiganților au efect și față de ceilalți, cari au omis să îndeplinească și ei aceste acte procesuale. Aplicațiune la legea lichidării. — — — — —	73
Sp. 220 — Ce se înțelege prin apartenență. Modul în care se dovedește. Din punct de vedere al caracterizării, apartenența este o chestiune de drept. — — — — —	531	Comitete școlare. Fondurile lor au caracterul de bani publici.	
Cetățenie română. Indigenat.		Sp. 133. — Potrivit dispozițiilor cuprinse în le-	
Sp. 138. — Dovada indigenatului nu se poate face decât cu certificate comunale că este înscris în registre, iar în lipsa lor, cu certificate comunale cari să arate modul de dobândire a indigenatului. — — — — —	354		
Cetățenie română. Pierdere; folosirea de pașaport.			
Sp. 177. — Renunțarea la naționalitatea română anterior legii din 1924, poate reieși și din folosirea unui pașaport strein chiar dacă partea prin această folosire nu a dobândit naționalitatea streină. ... — — — — —	425		
Cheltuieli de judecată.			
Sp. 118. — Restrângerea pretențiunilor reclamantului în instanță, nu presupune o pierdere parțială, pentru a se putea compensa cheltuielile de judecată. — — — — —	335		
Chemarea în judecată a Statului. Competență.			
Sp. 79. Conform art. 23 pr. civ. transilv., com-			

	Pagina		Pagina
gea Comitetelor Școlare, fondurile Comitetului având anume destinație și întrucât verificarea bugetului și gestiunii se face de Ministerul Instrucțiunii prin Casa Școalelor, urmează că ele au caracterul de bani publici și ca atare urmează a se aplica dispozițiunile legii contabilității publice. —	350	Conceptul proprietății. Proprietate individuală, divizată și Comună. Subiectele dreptului de proprietate. Obiectele dreptului de proprietate. Autorizațiunile din dreptul de proprietate. Proprietate divizată. Proprietate comună.	
Competență.		Sp. 101. — Dacă reclamantii nu au posesiunea averii imobiliare pretinse care în întregime se găsește pe numele antecesorului părților, în acest caz nu poate fi vorba de o comunitate de avere. Cu note doctrinare de Dl. Dr. G. Popu. — — — — —	273
Sp. 194. — Dispozițiile legii din 8 Iulie 1924 privitoare la unele infracțiuni neintenționate săvârșite de funcționarii C. F. R., au fost abrogate prin art. 597 pct. 9 c. p. Carol II, fiind înlocuite prin art. 359—368 din acest cod, care prin art. 361 alin. 2, 362 și 363 cuprinde dispozițiuni similare celor edictate prin art. 1 și 2 legea mai suscitată.		Concordat agricol.	
Potrivit art. III decretul-lege cu No. 866 din 11 Februarie 1938, infracțiunile prevăzute și ped. de art. 359—373 c. p. Carol II. sunt de competența instanțelor militare a fi cercetate, instruite și judecate, chiar dacă s'au comis înainte de apariția aceluiași decret. — — — — —	474	Sp. 36. — Vezi: Legea lichidării. — — —	91
Competință. Apel. Infracțiuni la legea sanitară.		Concordat preventiv. Cambie în alb. Valoarea probativă.	
Vezi Sp. 123. — — — — —	339	Vezi Sp. 154. — — — — —	405
Competență. Chemarea în Judecată a Statului.		Contencios.	
Vezi Sp. 79. — — — — —	204	Sp. 115. — Medicii angajați cu contract de Casa Centrală a Asigurărilor sociale, nu sunt funcționari publici și ca atare nu au dreptul la acțiune în contencios împotriva actului de îndepărtare din serviciu. Art. 4 legea cont. adm. — — — — —	295
Competență. provizorie. pensie alimentară		Contencios administrativ.	
Vezi Sp. 190. — — — — —	469	Sp. 65. — În baza legii din 13 Septembrie 1938, prin care se completează art. 6 din legea pentru contenciosul administrativ, acțiunea în daune direct la instanțele de drept comun, este inadmisibilă dacă în prealabil nu s'a stabilit ilegalitatea actului abuziv. Legea din 13 Sept. 1938 este retroactivă. — — — — —	146
Competință. Infracțiuni la legile pentru valorificarea grâului. Caracter.		Sp. 95. — Deciziunile comisiunilor de disciplină se dau motivate. Instanțele de contencios administrativ, nu examinează numai condițiunile formale, ale deciziunilor comisiunilor disciplinare, avize sine qua non ale actelor administrative atacate în contencios, ci și fondul acelor acte, adică materialitatea și exactitatea faptelor pe care ele se bazează. — — — — —	226
Vezi Sp. 137. — — — — —	353	Sp. 114. — Prin legea din 14 Septembrie 1938, interpretându-se dispozițiunile art. 6 din legea contenciosului administrativ, se ridică instanțelor de drept comun dreptul de a acorda daune pentru acte abuzive de auto-	
Competință. Infracțiunea minorilor la legea pentru apărarea ordinii în Stat.			
Vezi Sp. 56. — Minori — — — — —	135		
Comunicarea hotărârilor.			
Sp. 13. — (Vezi: Omisiunea radierii) — — — — —	34		
Comunitatea Izraelită ca persoană juridică.			
Sp. 35. — Vezi: Jurisdicția muncii. — — — — —	89		

	Pagina
ritate, până ce instanțele de contencios administrativ nu vor stabili principial ilegalitatea actului. — — — — —	293
Sp. 180. — Cererea pentru plata unei sume de bani cu titlu de salarii, sporuri, gradație și diferențe de salarii la diferite epoci, dar neprimite, este de competența instanțelor ordinare. Art. 1 și 4 din legea contenciosului administrativ. — — — — —	429
Sp. 182. — Act administrativ de autoritate. Refuzul unei administrațiuni publice de a plăti unui funcționar public salariul cuvenit după lege, este un act administrativ de autoritate susceptibil de a fi atacat prin acțiune în contencios administrativ. Simpla dispoziție cu caracter provizoriu, de natură gospodărească, luată de Ministerul de resort, prin care dispune ștergerea funcționarului din statele de salariu, până la clasificarea unei anumite situațiuni, nu poate fi calificată ca act administrativ de autoritate în sensul legii contenciosului administrativ — — — — —	431
Contencios administrativ. Data dela care se calculează numirea unui funcționar public.	
V. Sp. 181. — — — — —	430
Contencios administrativ. Stabilimente publice și stabilimente de utilitate publică. Deosebiri.	
Sp. 202. — Funcționarul unui stabiliment de utilitate publică nu are acțiune în contencios contra actului de îndepărtare din serviciu, stabilimentele de utilitate publică nefiind încorporate Statului și nefăcând parte din administrația publică — — — — —	484
Contestație fiscală. Proba cu martori.	
Sp. 145. — Prin art. 153 din legea pentru unificarea procedurii fiscale, publicată în M. Of. 246 din 22 Octomvrie 1938, estinzându-se și în Ardeal dispozițiunile art. 1191 cod. civil român în materie fiscală, proba cu martori este inadmisibilă în contestațiile pentru sume mai mari de 150 Lei. Cu nota Dlui Nicolae V. Mândru. — — — — —	362
Contestație. Legea timbrului.	
Vezi Sp. 135. — — — — —	353

Contract.

Sp. 77. — Rezilierea în mod unilateral, nu poate avea loc. Punctațiunea ține loc de contract definitiv, care iarăși nu se poate rezilia prin voința uneia din părți. Reclamarea îndeplinirii obligațiunii. — — — — —	202
--	-----

Contract de ereditate.

Vezi Sp. 75. — — — — —	194
------------------------	-----

Contract de muncă.

Sp. 176. — Conciliațiune și arbitraj. Dispozițiunile legii conflictelor de muncă din 1920, în ce privește procedura de conciliațiune și arbitraj ce trebuie urmată în litigiile rezultate din contractele de muncă, nu au fost abrogate de nici una din legile posterioare, care s'a ocupat de reglementarea raporturilor dintre patroni și salariați, ci din contră, toate aceste legi posterioare au la baza lor principiile din legea dela 1920, pe care le respectă în totul. — — — — —	423
---	-----

Contrafacere.

Vezi sp. 64. — Marca de fabrică. — — — — —	145
--	-----

Constituționalitate.

Sp. 183. — Impunere suplimentară. Tratat internațional. Art. 30 alin. 14 legea contrib. directe, potrivit căruia contribuabilii cari țin registrele de contabilitate în limbi străine, vor fi supuși la plata unui supliment reprezentând echivalentul cheltuelilor de traducere, expertize, etc., necesitate cu controlul registrelor pentru impunere, nu creează nici o distincție de clasă sau de origine etnică, nici nu vizează o anume categorie de contribuabili și deci nu contravine principiului prescris de art. 8 din Const.	
Tratatele internaționale dobândind prin ratificare, puterea și efectul unor legi ordinare, nu pot fi invocate ca temei de neconstituționalitatea legilor. — — — — —	433

Contravenție.

Sp. 32. — Art. 587 pct. 4 cod. penal. Larmă noaptea pe stradă. Condamnare în fața judecătoriei. Achitare în Apel. Respins recursul Ministerului Public. Înțelesul cuvântului „noapte”. — — — — —	85
--	----

Contravențiile fiscale.

Sp. 184. — Declarația averii succesoriale prevăzută de art. 59 Legea timbrului. Criteriul după care se fixează amenda este impozitul, de unde rezultă că atunci când nu există o bază legală pentru stabilirea impozitului, deoarece averea rămasă pe urma defunctului nu este taxabilă, nu se poate aplica nici amenda, pentru că nu are nici o bază legală și în acest caz declarațiunea prevăzută de art. 59 legea timbrului nu este necesară. — — — — — 434

Contravențiile. Impozit pe salarii.

Sp. 205. — Sancțiunea amendării patronilor cari nu rețin sau cari nu varsă la fisc impozitul asupra sumelor ce plătesc salariaților, a fost prevăzută în art. 109 legea modificatoare a contribuțiilor directe din 18 Martie 1933, dispoziție care după noua numărătoare se cuprinde în art. 106. Dacă contravenientul a reținut și vărsat impozitul pe salarii, dar în urma calcului greșit al circumscripției de control a plătit mai puțin, această greșală nu i se poate imputa și din acest motiv nu poate fi amendat, ci numai obligat la plata diferenței. — — — — — 489

Contribuțiunile directe.

Sp. 19. — Recursul contra unei deciziuni a comisiunii de apel fiscale, nemotivat din cauza neredactării deciziunii, nu se poate anula. Art. 82 alin. 4, 5 și 6 din legea contribuțiilor directe. — — — — — 39

Sp. 37. — Venitul net impozabil la comercial, al arendașilor de pășuni de munte, cari nu țin o contabilitate regulată, este egal cu venitul agricol al imobilului, stabilit de comisiunile de recensământ. Art. 40 din legea contribuțiilor directe. — — — — — 93

Sp. 38. — Impozitele adiționale, prevăzute de art. 69 din L. C. D. se calculează după venitul impozabil supus impozitului complementar prevăzut de art. 42 și nu după cel prevăzut de art. 30 din L. C. D. — — — — — 94

Contribuțiunile directe. Recurs. Motivare.

Sp. 143. — Dacă recursul contra deciziunii Comisiunii de Apel se declară direct la Tribunal, nu se poate fixa termen pentru judecarea lui înainte de a se fi cerut dosarul de fond cu toate actele.

Pagina

Pagina

Intrucât nu s'a observat această prescripțiune legală și s'a fixat termen în acest caz recursul nou poate fi anulat ca nemotivat, dacă la acel termen, dosarul de fond nu sosise și deciziunea fiscală nu era motivată. Art. 82 L. C. D. — — — — — 359

Contribuțiunile direcție. Scutire.

Sp. 229. — Imobilele publice neproducătoare de venituri și afectate serviciilor publice sau scopurilor acestor așezăminte, sunt scutite de impozit. Art. 17 § 1 lit. a din L. C. D. Aplicare la imobilele Casei Autonome C. F. R. — — — — — 540

Conversiune. Declarații.

Sp. 221. — Debitorul care, în declarația făcută sub legea din 1931, a omis să treacă vreun creditor, nu este decăzut din dreptul la conversiune în baza legii din 7 Aprilie 1934. Rațiune. — — — — — 532

Conversiune. Mențiuni conform. Art. 22 și 26 din Lege.

Sp. 222. — Radierea lor nu se poate face decât cu plata prealabilă a creditorilor, instanțele putând acorda un termen pentru justificarea plății. — — — — — 533

Creanțele hypotecare ale supușilor unguri. Regim. Tratatul dela Trianon.

Vezi sp. 162 — — — — — 397

Curți Administrative. Acțiune de anulare. Cine o poate înainta.

Sp. 139. — Potrivit art. 47 și 48 din legea pentru organizarea Comitetelor pe Revizuire, anularea sau reformarea actelor emanând de la organele administrațiilor locale, contrare legilor sau regulamentelor în vigoare, se poate cere instanței jurisdicționale administrative competente de organele de control administrativ sau de cei cari justifică un interes direct, născut actual și personal. — — — — — 355

Curți Administrative. Termen de apel la Curtea Superioară Administrativă. Reprezentarea Composesorilor în justiție.

Sp. 140. — Potrivit art. 37 din legea Comitetelor

TABLA DE MATERII A ANULUI VIII—1939

	Pagina		Pagina
de revizuire din 1933, termenul de apel curge dela pronunțarea deciziei primei instanțe pentru partea prezentă personal sau prin mandatar ce în mod valabil putea să o prezinte. Art. 46 din Codul Silvic, aplicabil și posesorilor, prevede că acestea sunt reprezentante în justiție prin majoritatea administratorilor, cari, ca număr, nu pot fi mai puțini de 3 și mai mulți de 5.	356	Delapidare. Legea nouilor instanțe cri- minale.	
Daune accident.		Sp. 59. — Crima de delapidare dată în compe- tența Tribunalului. Sesizare. Lipsa deciziei Camerei de acuzare. Restituirea dosar- ului Judecătorului de instrucție sau anula- rea urmăririi. Incheiere. Calea de atac.	
Sp. 20. — Vezi: Accident. Daune — — — — —	63	Înțelesul art. 4 din legea pentru modifi- carea unor dispoziții din legea pentru or- ganizarea nouilor instanțe criminale din 2 Noembrie 1938. Cu notele D-lor: M. Pâr- vulescu și I. N. Lungulescu. — — — — —	139
Daune. Legea circulației pe drumurile publice. Asigurare.		Delictul de convertire ilegală.	
Vezi Sp. 134. — — — — —	351	Sp. 9. — Art. 309 cod penal Carol II. Pentru exi- stența acestui delict se cere, ca primirea și înscrierea credincioșilor la un cult, să se fi făcut fără respectarea formalităților ne- cesare trecerii dela un cult la altul, printre cari este și aceia de a se lăsa un termen de 30 zile dela data părăsirii vechiului cult.	30
Daune pentru acte abuzive de autoritate.		Destituire funcționar CFR. Art. 46 din legea statutului funcționarilor CFR.	
Vezi Sp. 114. — Contencios administrativ	293	Vezi sp. 201. — — — — —	484
Daune. Responsabilitatea C. F. R.		Divergență.	
Sp. 73. — Renta cu titlu de despăgubire pentru caz de moarte în urma unui accident de cale ferată, se stabilește luând de bază câștigul întreg real dobândit de decedat în momentul accidentului și din care urmașii acestuia au decăzut. Art. 1—4 legea XVIII-1874 — — — — —	194	Sp. 46. — Dacă înaintea complexului de diver- gență se pot invoca și alte chestiuni decât aceea asupra căreia s'a produs divergența? Soluțiune afirmativă când intervin noi si- tuațiuni juridice în strânsă legătură cu so- luțiunea divergenței. — — — — —	125
Debitor comerciant. Lichidarea datorțiilor. Mandat.		Divorț.	
Vezi sp. 197. — — — — —	480	Sp. 21. — Somarea soțului de a restabili comuni- tatea de viață. Refuz pe motiv just. Căsă- toria nu se poate desface. Art. 77 pct. a. din legea matrimonială — — — — —	64
Decădere din beneficiul conversiunii.		Sp. 41. — Legea matrimonială din Ardeal, în ce privește procedura de urmat în materie de divorț, neprevăzând dispoziții cu privire la judecarea apelului, urmează că în această privință se aplică normele din legea acce- lerării. — — — — —	119
Vezi sp. 175 — — — — —	421	Sp. 156. — Căsătorie contractată în Vechiul Regat sau Basarabia. Divorț pronunțat în Bucovina. Hotărâre definitivă. Produce efecte valabile. Nu este necesară transcrierea prevăzută de codul civil român. — — — — —	390
Declarație de conversiune fără procură.			
Sp. 27. — Vezi: Procură. — — — — —	74		
Delapidare.			
Sp. 8. — Dreptul învățătorului director, care lo- culește în localul școlii, de a arde o can- titate de 12 m ³ lemne din cele destinate pt. combustibilul școlii, — nu implică dreptul de a schimba destinația acelor lemne, adică de a le vinde în loc de a le arde.			
Ignoranța sau eroarea inculpatului în lipsa clarității legii, — în privința schimbării destinației lemnului cuvenite lui drept com- bustibil, îl apără de răspundere penală. —	30		

	Pagina		Pagina
Divorţ. Pensie alimentară.		comunale de a executa deciziunile date de Tribunal ca autoritate tutelară, prevăzută de art. 191 şi 184 din legea tutelară XX, 1877, menţionată prin art. 310 din vechea lege de organizare judecătorească, a fost abrogată prin noua lege de organizare judecătorească din August 1938 — — — —	77
Sp. 74. — Convenţia între soţi referitoare la pensia alimentară, chiar dacă este făcută pentru caz de despărţenie, este valabilă, nefiind contrarie bunelor moravuri. — —	194		
Donaţiune.		Expropriere.	
Sp. 1. — Neîndeplinirea condiţiunilor impuse de donatar atrage rezilierea contractului. Acest principiu se aplică şi bunurilor donate Statului maghiar, dobândite în baza tratatelor de pace de Statul Român. — — — —	23	Sp. 70. — Hotărârile de expropriere rămase definitive, având efect să transmită proprietatea terenurilor expropriate, în mod irevocabil în patrimoniul Statului, sunt opozabile „erga omnes”, astfel că, acei cari nu şi-au valorificat drepturile lor în timp util, nu mai pot ridica nici o pretenţiune asupra terenului expropriat, drepturile lor putându-se exercita numai asupra titlurilor de rentă consemnate ca preţ. — — — —	149
Donaţiune „Mortis cauza”.		Faliment.	
Vezi sp. 75. — — — — —	194	Sp. 50. — Falitul nu poate solicita încetarea falimentului său, pe temeiul art. 68 din legea lichidării datoriilor agricole şi urbane dela 7 IV. 1934. Raţiune. — — — — —	130
Dreptul de preemţiune al Statului. Legea agrară.		Faliment. Legea lichidării.	
Vezi sp. 146. — — — — —	364	Sp. 191. — I. Falitul poate sta în instanţă singur atunci când solicită Tribunalului desfiinţarea măsurilor de urmărire, în baza art. 68 din legea conversiunii.	
Drept de retenţiune. Onorar.		II. Comerciantul declarat falit prin sentinţă rămasă definitivă nu poate invoca beneficiul art. 69 al. II. din legea conversiunii.	
Vezi sp. 76. — — — — —	200	III. Administraţia falimentară având de scop conservarea şi lichidarea bunurilor falitului în vederea repartiţiunii sumelor rezultate între creditori, este mai mult decât o simplă procedură de urmărire, de aceea starea de faliment nu poate fi desfiinţată conf. art. 68 din legea conversiunii.	470
Eşire din indiviziune. Incident dilatoriu.		Fondurile comunităţilor şcolare au caracterul de bani publici.	
Sp. 106. — Acţiunile pentru eşirea din indiviziune imobiliară, ca şi cele pentru radierea înscricţiunilor tabulare, în baza art. 12 din legea LIV. 1912 trebuiesc să fie înaintate la instanţa de carte funduară, pentru a decide în prealabil în privinţa notării procesului care apoi le trimite instanţei de judecată. Neîndeplinirea acestei proceduri constituie un incident dilatoriu prevăzut de art. 180 pct. 2 pr. civ. — — — — —	285	Vezi sp. 133. — — — — —	350
Eşire din indiviziune. Inscrierea în Cartea funduară.		Funcţionar C. F. R. Destituire.	
Sp. 131. — Convenţia prin care se constată ieşirea din indiviziune asupra imobilelor, poate fi înscrisă în cartea funduară fără a fi nevoie de certificatul prevăzut de art. 22 din legea conversiunii. — — — — —	348	Sp. 201. — Potrivit art. 46 din legea statutului funcţionarilor C. F. R. din 28 Aprilie 1933, funcţionarul condamnat definitiv pentru in-	
Executare cambială. Investire.			
Vezi speţa 85. — — — — —	210		
Execuţie în materie tutelară. Ordonare. Instanţa competentă.			
Sp. 27. — Competinţa primpretorilor şi primăriilor			

	Pagina		Pagina
fracțiunile acolo prevăzute printre care este și furtul, este destituit de drept din funcțiune.	484	Imobilele dobândite prin improprietărire. Acțiune în anulare. Prescripțiune.	
Funcționar Public. Daune. Poprierea salariului.		Sp. 147. — Legea pentru circulația pământurilor dobândite prin reforma agrară din 1929 cu modificările din 1931 prevăzând un termen de prescripție de 3 ani pentru acțiunea în anulare iar legea pentru organizarea agriculturii din 1937 un termen de 10 ani, conflictul asupra prescripțiunii dintre aceste două legi, se rezolvă potrivit principiului că prescripțiunea începută în momentul când s'a pus în aplicare legea nouă, se regulează după legea nouă.	364
Sp. 227. — Suma poprită unui funcționar public din salariul său NU se poate destina pentru acoperirea daunelor pretinse de administrația publică, până ce nu intervine o deciziune definitivă de condamnare conf. art. 226 din L.C.P. O poprirea intervenită anterior unei atari condamnări, are caracterul de asigurare.	536	Imobil rural. Ipotecare.	
Funcționar public. Numire. Dela ce dată se calculează.		Sp. 148. — Dispozițiunile art. 8 din legea pentru organizarea agriculturii din 22 Martie 1937, potrivit cărora proprietățile agricole rurale nu pot fi ipotecate decât numai la Creditul Funciar Rural și la numite societăți de credit agricol autorizate de lege, se aplică numai actelor încheiate după intrarea ei în vigoare iar nu și celor anterioare, această lege, conform art. 200 neavând putere retroactivă.	
Sp. 181. — Decretul Regal de numire a unui funcționar public pe o dată anterioară emiterii însăși a decretului de numire, căruia i s'a dat putere retroactivă nu are valoare legală și deci urmează a fi considerat nul și de nul efect, față de principiul că actele administrative de autoritate nu au putere de a dispune decât pentru viitor.	430	Imobilelor provenite din reforma agrară dar înstrăinate către terți înainte de intrarea în vigoare a legii pentru organizarea agriculturii din 1937, nu se aplică restricțiunile acestei legi referitoare la ipotecare.	366
Gradație.		Impozit comercial. Schimbarea sediului în același localitate. Impunere nouă.	
Sp. 96. — În sensul legii de organizare P. T. T.; gradația este un stimulent la muncă și o primă de recompensă pentru funcționarul, care a ajuns gradul cel mai înalt al funcțiunii prescrise pentru categoria din care face parte. Aceste două însușiri — stimulent la muncă și primă de recompensă, — fac gradația automat. Rațiune.	227	Sp. 204. — Schimbarea sediului în altă stradă, fără schimbarea obiectului comerțului și fără modificarea vreuneia din condițiunile obiective cari au dus la clasificare, nu poate duce la schimbarea impunerii unui clasificat în perioada de clasificare.	488
Grațiere.		Impozit pe lux și cifra de afaceri.	
Sp. 53. — Retragera apelului numai în ce privește penalitatea. Consecințe cu privire la acțiunea civilă. Aplicațiune.	134	Sp. 68. — Legea nu prevede drept condiție, pentru ca cineva să fie considerat mic meseriaș, ca să aibă un atelier. Micul meseriaș este scutit de plata impozitului pe lux și cifra de afaceri, deci implicit și de ținerea registrului special prevăzut de lege.	148
Hotărâre asupra unui incident de procedură. Recurs inadmisibilitate.		Sp. 69. — Legea obligă pe apelant ca să depună la dosar, în termenul de apel, actele de care se servește, — fără a sancționa însă abaterea dela această dispoziție cu nulitatea	
Sp. 211. — Hotărârea prin care Curtea de Apel se pronunță numai asupra unui incident și restituie dosarul la prima instanță, spre a se pronunța în fond, nu poate fi atacată cu recurs.	525		
Hotărâri judecătorești. Semnare.			
Sp. 212. — Lipsa semnăturii unuia din judecători, atrage nulitatea hotărârii.	526		

	Pagina
apelului. Apelantul, la cererea adversarului, poate fi declarat decăzut din dreptul de a se mai putea folosi de actul neanexat în timp util, la petiția de apel. — — — — —	149
Impozit pe salarii. Contravenție.	
Vezi sp. 205. — — — — —	489
Impozit proporțional. Legea timbrului.	
Vezi sp. 112. — Legea timbrului — — —	291
Vezi sp. 113. — " " — — —	292
Impozit spectacole publice.	
Vezi sp. 116. Spectacole publice — — —	296
Imprumut.	
Sp. 102. — Predarea efectivă a banilor fiind un element esențial pentru nașterea contractului de imprumut, obligațiunea debitorului de a restitui imprumutul naște numai în momentul când el a primit banii, data nașterii datoriei coincide deci cu momentul numărării banilor. Aplicațiune la Legea conversiunii. Art. 983 c. c. a. Cu nota Dlui E. Feneșan. — — — — —	280
Impunere nouă. Schimbarea sediului comercial în același localitate.	
Vezi sp. 204. — — — — —	488
Încadrarea funcționarilor municipali. Nulitatea actelor administrațiilor locale. Prescripție. Rațiune.	
Sp. 228. — Primarii Municipiilor, pe baza avizului Comisiunii pentru verificarea și încadrarea funcționarilor municipali și în baza art. 15 pct. c din legea administrativă din 14 August 1938, au dreptul să încadreze funcționarii municipali în gradul și funcțiunea pentru care îndeplinesc condițiunile de studii cerute de lege.	
Prin trecerea a 10 ani dela data încadrării într'un grad superior celui pentru care legile posterioare încadrării actualelor pregătiri de studii superioare, nu se mai poate invoca nulitatea actului de încadrare, ea fiind prescrisă în baza art. 49 din legea pentru organizarea Curților Administrative din 15 Martie 1939. — — — — —	537

Incheere.

Sp. 170. — Cale de atac. Incheere este hotărârea prin care instanțele se pronunță asupra mijloacelor de apărare sau procedurilor pregătitoare asupra vreunui incident sau chestiune premergătoare soluțiunei fondului. Atunci, când instanța se desesizează de judecarea cauzei printr'un declinator de competență, nu se dă o simplă încheere, ci o hotărâre propriu zisă, care potrivit art. 455 pr, pen. este susceptibilă a fi atacată cu apel separat. Dimpotrivă nu va putea fi apelată decât odată cu fondul, încheerea prin care instanța de judecată respingând excepțiunea de incompetență, și-a atribuit competența de a judeca. — — — — —

Pagina

414

Incident de necompetință.

Sp. 105. — Faptul părții civile de a fi cerut să i-se adjucece în procesul penal daunele cauzate prin infracțiune, încheie acesteia dreptul de a se mai adresa în același scop instanțelor civile chiar și în cazul când acțiunea penală s'a declarat încetată din cauza prescripției, iar partea civilă și-a rezervat dreptul la proces civil, fiindcă, în baza art. 6 pr. pen. alegerea instanței odată făcută partea civilă nu mai poate părăsi instanța penală pentru a sesiza pe cea civilă. — —

284

Incident dilatoriu. Eșire din indiviziune.

Vezi Sp. 106. — Eșire din indiviziune —

285

Inculpat.

Sp. 165. — Prezență prin procurator. Art. 77 pr. pen. C. II prevede că în procesele penale, la instanțele de fond, inculpatul trebuie să se prezinte în persoană, afară de procesele de contravenții, de delict care atrag după lege pedeapsa închisoarei mai mică de trei luni, în acțiunile directe și în procesele în care acțiunea se poate stinge prin împăcare, în care inculpatul se poate prezenta și prin mandatar. Aceiași situație se prezintă și în cazul când inculpatul este dat judecății pentru infracțiuni pedepsibile după lege cu închisoare mai mare de trei luni, dar a fost condamnat în primă instanță la mai puțin de trei luni și Parchetul nu a făcut apel. — — — — —

406

Indigenat. Cetățenie română.

Vezi Sp. 138. — — — — —

354

	Pagina
Infracțiunile la legea devizelor se judecă conf. legii patrimoniului public.	
Vezi Sp. 130. — — — — —	348
Infracțiuni la Decretele-lege pentru valorificarea grâului. Caracter. Competință.	
Sp. 137. — Judecătoria sesizată cu judecarea unei infracțiuni la decretul lege pentru valorificarea grâului din 1935, dar nesoluționată încă până la decretul lege din 1937, care a dat competența Oficiului Central pentru valorificarea grâului judecarea acestor fapte în prima instanță cu drept de apel la Tribunal, urmează a-și declina competența în favoarea acelui oficiu. — — — — —	353
Infracțiuni la legea sanitară. Apel. Competență.	
Sp. 123. — În contra deciziei de condamnare a Inspectoratului sanitar, se poate face apel la Ministerul Muncii și în ultimă instanță la Tribunal, ceea ce însemnează că partea după epuizarea căilor administrative — apelul la Minister — are drept de apel la Tribunal. (Art. 162 din legea sanitară). — — — — —	339
Infracțiuni neintenționate - săvârșite de funcționarii C. F. R.	
Sp. 10. — Luminarea acelor și semnalelor se face sub controlul și pe răspunderea exclusivă a împiegaților de serviciu cari vor exercita controlul necesar prin revizorii de linie, în stațiunile care au astfel de agenți. — — —	31
Infracțiuni prin presă. Amnistie, Despăgubiri.	
Sp. 11. — Reclamantul luând cunoștință de hotărârea prin care se declară amnistiat faptul penal, fără a se fi luat prin ea vr'o dispozițiune în privința cererii de despăgubiri, nu mai poate cere ulterior continuarea procedurii închise pentru judecarea despăgubirilor dacă hotărârea de amnistiere a rămas definitivă. Sensul prescripției prev. de art. 94 cp. — — — — —	32
Infractor minor.	
Vezi sp. 172. — — — — —	417

	Pagina
Inscriere în Cartea funduară. Eșire din indiviziune.	
Vezi sp. 131. — — — — —	348
Inscripțiune funduară.	
Sp. 199. — Rectificare. În temeiul art. 168 din regulamentul funduar, pot fi rectificate pe cale grațioasă, numai inscripțiunile funduare ce se abat dela deciziunea judecătorească care ordonă acea inscripțiune. Dacă însăși deciziunea este greșită, ea poate fi atacată numai cu apel, iar pe cale grațioasă, rectificarea se poate face numai cu consimțământul părții adverse — — — — —	482
Instanțe criminală suprimarea dreptului de apel. Constituționalitate.	
Sp. 215. — Nici un principiu de ordin constituțional nu consacră principiul celor două grade de jurisdicțiune în fond, încât legiuitorul ordinar poate oricând suprima dreptul de apel. — — — — —	529
Instrăinare imobiliară. Ord. Nr. 4420/918.	
Sp. 72. — Când se contractează o vânzare-cumpărare, care în realitate ascunde un împrumut pentru a-l garanta, ordonanța Nr. 4420—918 nu-și are aplicarea. — — —	193
Intabulare.	
Sp. 13. — (Vezi: Omisiunea radierii) — — — —	34
Interdicțiune corecțională.	
Vezi sp. 108. Penal. — — — — —	287
Interogatoriul avocatului public.	
Vezi sp. 62. Legea avocaților publici. — —	144
Intregirea căii de atac. Termen.	
Vezi sp. 171. — — — — —	415
Învățământ primar. Transferare.	
Sp. 65. — La grad egal se preferă cel mai bine notat și fără pedepse. Nerespectare. Anulare. Art. 124 din legea învățământului primar. — — — — —	147
Ipotecare. Imobil rural.	
Vezi Sp. 148. — — — — —	366

Ipotecă.

Sp. 13. — (Vezi omisiunea radierii) — — — — 34

Ipotecă. Pământ dobândit prin reforma agrară.

Sp. 149 — Restricțiuni. Nulitatea edictată prin legea din 20 August 1929 pentru reglementarea circulației pământurilor dobândite prin legile de împroprietărire, cât și prin legea din 22 Martie 1937 pentru organizarea și încurajarea agriculturii, referitoare la sarcini și ipoteci constituite asupra proprietății agricole rurale provenită dela Stat și prin Stat, este de ordine publică, operând deplin drept și se aplică atât la ipotecile constituite pe cale contractuală, cât și la cele constituite pe cale execuțională. — — — 367

Ipotecă. Radierea intabulărei pentru nevalabilitate originală.

Sp. 132. — Procedura de urmărire și execuție se poate pune în curgere numai în contra averii debitorului, Statul Român nu este obligat să suporte creanțele ce le au particularii contra Statului Ungar, afară de cele precizate prin tratatul dela Trianon. — — 348

Judecătorii de arbitri. Hotărîre. Limba oficială.

Sp. 80. — Limba oficială a Statului Român, este limba românească, obligatorie pentru toate autoritățile de orice natură din România, cari funcționează pe baza unei legi în vigoare. Judecătoriile arbitrare din Ardeal fiind în instituțiuni investite de lege cu atribuțiuni judecătorești, trebuie să judece și să pronunțe hotărârile tot în limba oficială a Statului, adică în limba română — — — 205

Jurisdicția muncii.

Sp. 35. — Comunitățile izraelite sunt persoane juridice de drept privat. Angajații unor asemenea comunități sunt funcționari particulari. Deci în caz de concediere abuzivă litigiul urmează a se judeca de instanțele de drept comun, neputând cere obligarea patronului la reprimirea în serviciu ci numai daune interese. — — — — — 89

Pagina

Magistrat.

Sp. 18. — Decretul Regal pentru mutarea sau înaintarea unui magistrat intră în vigoare din momentul publicării lui în Monitorul Oficial, afară de cazul când în cuprinsul decretului se prevede în mod expres o altă dată.

Deci dela data aparițiunii decretului regal în Monitorul Oficial, judecătorul încetează de a mai face parte din instanța unde a funcționat și de a-și mai exercita atribuțiunile sale la acea instanță. — — — — 9

Mandat de arestare.

Sp. 54. — Anularea lui pentru vicii de formă. Emiterea unui nou mandat. Valabilitate. 134

Mandat. Lichidarea datoriilor. Debitor comerciant.

Vezi Sp. 197. — — — — — 480

Marcă de fabrică.

Sp. 64. — Contrafacere. Constatarea imitațiunii frauduloase de natură a produce confuziune. Obligațiunea de publicitate a deciziunii poate fi ordonată și de instanțele civile. Art. 1, 12, 13 și 14 din legea mărcilor de fabrică. — — — — — 145

Martori.

Sp. 55. — Neluarea măsurii ca martorii audiați să nu părăsească sala, nu este sancționată cu nulitate. Art. 308 pr. pen. Regele Carol II. — — — 135

Mărturie mincinoasă.

Sp. 166. — Retractare. Potrivit art. 281 punct. 3 c. p. Carol II, acela care își retrage mărturia sau declarația falsă, înainte de a se fi deschis acțiunea publică contra sa și mai înainte de a se fi produs, prin faptul său, vre-un prejudiciu victimei, este apărât de penalitate. Revenirea asupra mărturiei false după ce prejudiciul s'a produs, este inoperantă.

Constituirea ca parte civilă în fața organelor de instituire este valabilă și deci repetarea ei în cursul desbaterilor este superfluă. 407

Pagina

	Pagina		Pagina
Mici Comercianți Industriași și Meseriași, Impunere la patenta fixă.			
Sp. 100. Mutarea atelierului sau prăvăliei dintr-o stradă în alta nu poate fi considerată ca o încetare a profesiei. Este posibilă modificarea impunerii contribuabililor clasificați, sub durată periodului de trei ani? soluție negativă. (Art. 30 și 92 din legea contribuțiilor directe.) — — — — —	234	covina, Basarabia, Transilvania, Banat, Crișana Satmar și Maramureș, însă erau născute în acele comune, din părinți domiciliați acolo deși aveau de drept dobândită naționalitatea română în baza art. 56 pct. 6 din legea din 24 Februarie 1924, pentru recunoașterea acestui drept, trebuiau să uzeze de procedura prevăzută de art. 60 și 38 din regulamentul legii. Neuzând de această cale, nu pot obține cetățenia română în baza art. 67 al. II. din lege. Cu nota Dlui Ioan Băluț,	231
Minori.		Notare.	
Sp. 56. — Participarea la asociațiuni interzise. Infracțiune la legea pentru apărarea ordinii în stat și la decretul Stării de Asediu. Conflict de competență între tribunalul minorilor și tribunalul Militar. Competența revine tribunalului minorilor. Rațiune. —	135	Sp. 13. — (Vezi: Omisiunea radierii) — — — —	34
Minor infractor.		Notari. Stabilitate.	
Sp. 172. — Criminalii minori sunt de jurisdicția secțiunilor criminale. Art. 463 și 150 cod. penal. Art. 20 pr. pen. — — — — —	417	Sp. 141. — Potrivit art. 132 litera d. din legea administrativă din 27 Martie 1936, notarii și subnotarii, cum și secrețarii de plasă cari nu îndeplinesc condițiunile art. 27 și 129, sau nu au un titlu academic, vor fi declarați notari stabili, dacă sunt absolvenți ai școalelor de notari. — — — — —	356
Modificarea pensiei alimentare.		Legea agrară. Dreptul de preemțiune al statului.	
Sp. 22. — Vezi: Pensie alimentară. — — — —	64	Sp. 146. — Intabularea dreptului de proprietate în favoarea dobânditorului prin vânzare-cumpărare, asupra unui imobil expropriat, nu poate avea loc decât după ce Statul și-a exercitat dreptul de preemțiune. Art. 47 legea agrară. — — — — —	364
Monedă. Plată. Legea stabilizării.		Legea avocaților publici.	
Sp. 121. — Se aplică numai la plățile derivând din raporturi interne, nu și la plăți derivând din raporturi internaționale (Art. 1 și 2): monetară din 1929). — — — — —	337	Sp. 62. — Avocații publici nu pot răspunde la interogator și nu pot face recunoașteri în numele autorității pe care o reprezintă decât în baza unei delegațiuni speciale. Art. 27 din legea avocaților publici. Cu nota redacției.	144
Monopolul Alcoolului. Brevet. Ridicare.		Legea bancară. germană din 30 August 1924.	
Sp. 226. — Brevetul de băuturi spirituoase poate fi ridicat pentru insalubritate intervenită posterior acordării, dacă constatarea insalubrității este făcută conf. art. 199, 204 și 218 din legea M. A. T.		Sp. 29. — Vezi: Asigurare. — — — — —	81
Ordinul de ridicarea brevetului se poate ataca prin acțiune în contencios. — — —	535	Legea circulațiunii pe drumurile publice. Daune. Asigurare.	
Naționalitate.		Sp. 134. — Proprietarii de autovehicule cari fac transporturi, sunt obligați să se asigure contra accidentelor în folosul publicului și al călătorilor. În caz de accident, victima se poate adresa direct societății de asigurări pentru despăgubiri, pe care o poate	
Sp. 67. — Recurs respins. Contestație. — În contestație nu se pot invoca decât vicii de procedură, iar nu și motive de apărare în fond.	148		
Naționalitate. Absența dela domiciliu.			
Sp. 98. — Persoanele care la data unirii nu erau domiciliate în vreuna din comunele din Bu-			

	Pagina		Pagina
chema chiar înaintea instanței penale unde se judecă accidentul. Art. 52 din legea circulației pe drumuri publice din 1929 — —	351	Sp. 36. — Creditorii străini nu sunt exceptați dela reducerea creanțelor față de bănci și alte instituțiuni naționale de credit cari au încheiat concordat cu majoritatea creditorilor lor în conformitate cu disp. art. 52 din legea lichidării datoriilor agricole și urbane și art. 25 și următorii din legea cu privire la unele dispozițiuni pentru înlesnirea și refacerea din 10 Aprilie 1935. — — — — —	91
Legea contractelor de muncă.		Sp. 33. — Cererea de aranjament înaintată conform art. 50 din legea lichidării, este supusă perimării din dreptul comun, fiindcă are caracter contencios, întrucât judecătorul delegat, asupra contestațiilor și opunerilor creditorilor se pronunță contradictor. — — —	89
Sp. 53. — Salariat care prestează în parte muncă fizică și în parte muncă intelectuală. Munca care predomină caracterizează și calitatea salariatului de muncitor sau funcționar particular. Aplicațiune la șofer de autobuz. —	144	Sp. 34. — Creanțele rezultate din depozite și cheltuieli de judecată, întră în aranjamentul încheiat cu creditorii conform art. 52 din legea lichidării, soluțiune confirmată și de disp. art. 26 din legea pentru înlesnirea și refacerea creditului	
Legea contractelor de muncă.		Compensarea cheltuielilor de judecată în cazul când ambele părți în parte au pierdut, în parte au câștigat procesul: Art. 423 pr. civ.	
Legea execuțională. Privilegiu.		Dacă anterior chemării în judecată debitorul nu a fost pus în întârziere, dobânzi se acordă numai dela data înaintări acțiunii.	87
Vezi Sp. 107. — Legea execuțională — —	285	Legea lichidării. Falliment.	
Legea conversiunii. Comercianți. Datoriile civile. Dovadă.		Vezi Sp. 191. — — — — —	470
Sp. 223. — Părțile pot deroga dela modul de dovadă prevăzut de art. 69 din legea lichidării din 1934 și să consimtă ca natura civilă a datoriei să se probeze prin interogatorul lor.	533	Legea M. A. T.	
Legea conversiunii. Imprumut.		Sp. 110. Debitanții de băuturi spirtoase nu pot introduce băuturi în debitele lor fără bilet de liberă circulație, nici dacă acele băuturi provin din recolta proprie. Rațiune. Art. 217 și 227 din legea MAT. — — — — —	289
Vezi Sp. 102. — Imprumut — — — — —	280	Legea poliției sanitare veterinare. Regulator de competență.	
Legea execuțională. Legea contractelor de muncă. Privilegiu.		Sp. 124. — Contravențiunile la această lege, se judecă în prima instanță de serviciul sanitar veterinar județean respectiv. Art. 76 din lege. — — — — —	340
Sp. 107. — Privilegiul conferit de art. 71 din legea contractelor de muncă, asupra bunurilor mobiliare ale debitorului scoase la licitație de un alt creditor urmăritor, poate fi valorificat înaintea creanței urmăritorului numai atunci, dacă are la bază un sechestrul efectuat sau este anunțat portărelului până în momentul începerii licitației — Art. 71 din legea contractelor de muncă nu atinge întru nimic disp. art. 111 și 113 din legea execuțională ardeleană. — — — — —	285	Legea stabilizării. Monedă. Plată.	
Legea lichidării.		Vezi Sp. 121. — — — — —	337
Sp. 14. — Debitorul aflat în concordat preventiv, nu mai poate beneficia și de dispozițiunile art. 50 din legea lichidării. — — — — —	36	Legea timbrului.	
Sp. 16. — Potrivit art. 14 alin. IV. din legea lichidării, debitorii vor putea împiedeca efectele decăderii din beneficiul termenului în orice stadiu al urmăririi dacă vor achita până la ziua licitației toate sumele scadente plus cheltuielile. — — — — —	37	Sp. 113. — Tărițele nu pot fi considerate ca derivate agricole și astfel nu sunt supuse la	

	Pagina		Pagina
taxa proporțională de 1.40% asupra vânzărilor lor. Art. 14 paragraful 17 din legea timbrului. — — — — —	292	titlu de diferențe încasate în minus se prescriu în 9 luni conf. art. 105 din legea vămilor și nu în 5 ani potrivit art. 145 din legea contabilității publice — — — — —	541
Legea timbrului. Acțiune netimbrată. Anulare.		Lege. Promulgare. Publicare. Deosebite.	
Sp. 111. — Apel. Cerere de a timbra cu amendă acordarea unui termen. Timbrare. Admiterea apelului cu trimiterea cauzei în fața primei instanțe pentru a judeca în fond. Cu nota Dlui M. Părvulescu. — — — — —	290	Sp. 17. — Legea care prevede curgerea termenului dela promulgarea ei, devine totuși producătoare de efecte juridice față de terți numai din momentul publicării ei în Monitorul Oficial. — — — — —	38
Legea timbrului. Contestație.		Liberarea condiționată.	
Sp. 135. — În caz de transmitere de bunuri, dacă prețul din act este inferior valorii venale fiscul are drept la diferența de impozit pentru plusul acelei valori pe calea contestației, care în realitate este o veritabilă acțiune. Termenul în care se poate înainta. Art. 54 din legea timbrului. Art. 145 din legea contabilității publice. — — — — —	352	Sp. 89. — Dispozițiunile art. 41 din Codul Penal Carol II.: Efectele grațierii asupra executării pedepselor priv. de libertate. Liberarea condiționată este punerea în libertate anticipată a condamnatului care în afară de condițiunile prevăzute în art. 32, 33 și 39 mai are și posibilitatea de a și asigura existența prin muncă, când nu are alte mijloace. Partea din pedeapsă redusă prin grațiere, nu intră în calculul părților ce trebuiesc executate pentru obținerea liberării, intră însă în acest calcul timpul deținerii în închisoare sub regimul prevenției. Timpul petrecut în libertate condițională este socotit ca executare de pedeapsă. Aplicare. Cu nota Dlui Petru Popoviciu. — — — — —	215
Legea timbrului. Impozit proporțional.		Licitație imobiliară.	
Sp. 112. — Termen de plată. Plata impozitului proporțional este datorată și trebuie neapărat plătită, sub sancțiunea legală, în timpul fixat de lege, indiferent dacă ulterior formării actului, părțile de comun acord sau una din ele în mod unilateral, au renunțat la îndeplinirea actului și chiar dacă ar interveni cazul de restituirea taxelor. Art. 15, 35, 36, 50, 51 al. II pct 7 și 76 legea timbrului — — — — —	291	Sp. 48. — În conformitate cu legiurile în vigoare în Ardeal, imobilul scos în urmărire și vândut prin licitație publică, trece în mod definitiv în patrimoniul adjudecatarului, din momentul în care licitația a rămas definitivă. Acest drept al adjudecatarului nu este condiționat de întabularea lui în cartea funduară, întabulare ce urmează a fi făcută chiar din oficiu de către instanța cărții funduare. (Aplicațiune în legătură cu art. 15 alin 2 din legea lichidării datoriilor din 7 Aprilie 1934.) — — — — —	127
Legea timbrului. Registre comerciale. Micți comercianți.		Lichidarea datoriilor.	
Sp. 99. — Art. 4 par. 19 și art. 75 legea timbrului trebuiesc interpretate numai în legătură cu dispozițiunile respective din codul de comerț referitoare la care anume persoane sunt obligate a ține registre comerciale. Art. 5 codul comerc. ard. și art. 34 cod. comerc. rom. scutind de obligațiunea ținerii registrelor comerciale pe micii vânzatori și pe toți acei al căror comerț nu depășește cercul unei mici industrii, nu cad sub prevederile art. 4 par. 19 și art. 75 legea timbrului. Cu nota Dlui Dr. Emil Botiș — — — — —	232	Sp. 93. — Nu se pot invoca dispozițiunile legii lichidării datoriilor agricole din 7 Aprilie 1934, decât de persoanele cari dovedesc mai întâi că intră în cadrul acestor dispozițiuni. Aplicare la disp. art. 78. — — — — —	224
Legea Vămlor. Diferențe de taxe. Prescripție.		Sp. 175. — Decădere. Decăderile din beneficiul	
Sp. 230. — Taxele vamale cuvenite Statului cu			

	Pagina		Pagina
conversiunei nu pot fi aplicate decât în mod restrictiv și nu pot fi extinse prin analogie la cazuri neprevăzute. Față de dispozițiunile art. 10 legea lichidării datoriilor din 7 Aprilie 1934, care prevede decăderea din beneficiul asanării a debitorului care n'a făcut în termenul prescris declarația de asanare, nu este de admis, ca pe cale de interpretare, să se extindă decăderea din beneficiul conversiunei și la cazul când debitorul deși a făcut declarațiunea în termen, a omis să treacă una din datoriile sale. — — — —	421	valabilă și irevocabilă, se cerea ca ea să fie făcută sub forma autentică. Iar prin art. 74 din legea pentru lichidarea datoriilor agricole și urbane din 7 Aprilie 1934, s'a recunoscut valabilitatea numai acelor renunțări, cari au fost făcute cu respectarea dispozițiilor legilor de asanare anterioare, sub regimul cărora s'au produs, — — —	483
Lichidarea datoriilor. Comercianți.		Litigii între diverse Ministere și Instituțiunile de Stat.	
Sp. 90. — Debitorii comercianți cari au beneficiat odată de reducerea datoriilor prin intervenția altor legi anterioare de favoare, cum ar fi legea concordatului preventiv, nu vor putea beneficia cumulând și reducerea acordată prin legea lichidării datoriilor agricole și urbane. Art. 50, 61 leg. lichid. —	220	Sp. 15. — Se rezolvă în baza art. 33 alin. d) din legea pentru organizarea corpului de avocați publici din 9 Mai 1933, de către Consiliul Superior al Avocaturii Statului, —	37
Lichidarea datoriilor. Debitor comerciant. Mandat.		Litispendența.	
Sp. 197. — Potrivit art. 69 lit. b. legea lichidării datoriilor din 7 Aprilie 1934, nu beneficiază de dispozițiile legii, datoriile comercianților și industriașilor cari aveau această calitate în momentul contractării datoriei, decât în cazul când din însuși actul de împrumut ar rezulta caracterul civil al datoriei. Când din actul de împrumut rezultă natura comercială a datoriei, cum este cea cuprinsă în cambii, legea exclude, pentru dovedirea naturii civile a datoriei, orice alte dovezi afară de cea rezultând din actul de împrumut. Mandatul dat de o bancă avocatului său de a primi o sumă de bani, cuprinde în sine și dreptul de a face toate rezervele cu privire la condițiunile în cari acceptă plata. Neînaintarea din partea creditorului a acțiunii provocatorii nu implică achiesarea lui la cererea de conversiune a debitorului. — — — —	480	Sp. 84. — Cauza pendinte în fața a două secții ale aceluiaș tribunal, — prima acțiune găsindu-se perimată prin expirarea termenului de trei ani dela ultimul act de procedură, fără să existe o dispozițiune a instanței luată în acest senz. Se poate constata, incidental, perimarea acțiunei mai întâi înregistrată, cu atât mai mult cu cât în proc. civ. ard. această excepțiune operează <i>ope legis</i> . Respingerea incidentului de litispendență. (art. 147 și 446 Proc. civ. ard.) Cu nota Dlui <i>Al. Alexandrescu</i> . — — — —	238
Lichidarea datoriilor renunțare la beneficiile legii.		Sp. 161. — Procesul lăsat în nelucrare timp de trei ani, se consideră stins <i>ipso jure</i> , astfel că între un proces perimat și un altul intentat sub același titlu și între aceleași părți, nu există litispendență. — — — —	397
Sp. 200. — Potrivit art. 56 și respectiv art. 32 legea și regulamentul legii pentru asanarea datoriilor agricole din 1932, pentru ca renunțarea debitorilor la beneficiile legii să fie		Obiectele dreptului de proprietate. Vezi sp. 101. Conceptul proprietății. — —	273
		Omisunea radierii notării respingerii întabulării unui drept de ipotecă în c. f. Noua cerere pentru întabularea aceluiași drept. Rang. Comunicarea hotărârilor instanței de c. f. Apel în materie de c. f.	
		Sp. 13. — Omisiunea instanței de c. f. de a radia din oficiu conform art. 147 din regulamentul C. F., notarea respingerii unei cereri de întabulare a dreptului de ipotecă, după ce încheierea de respingere a rămas definitivă, nu conferă unei cereri posterioare înaintată de acelaș creditor, pentru întabu-	

	Pagina		Pagina
larea din nou a dreptului de ipotecă respins, rangul notării respingerii cererii anterioare fără a vătămă drepturile tabulare câştigate între timp de alţi creditori.		toate formele pentru a putea constitui un act potrivit pentru intabularea dreptului de proprietate.	
Creditorul atins în drepturile sale prin atribuirea unui rang anterior unei cereri posterioare dreptului său intabulat în c. f., în baza art. 197 alin. ultim din legea execuţională şi art. 148 din regulamentul C. F. poate ataca inscripţia sub raportul rangului de carte funduară.		Probe. Libera lor apreciere, făcută conf. art. 270 pr. civ. de către instanţele de fond, scapă de sub controlul instanţei se recurs.	123
Hotărârile instanţei c. f., în baza art. 119 şi 140 alin. II din regulamentul C. F. se comunică aceluia care a înaintat cererea împreună cu actul original. Raţiune.		Ordonanţa prezidială.	
Potrivit art. 142 din regulamentul C. F. în urma apelului înaintat în materie de c. f., nu pot fi îndreptate nici greşelile intervenite în cererile de c. f. nici nu pot fi prezentate acte noi.	34	Sp. 3. — Execută în Ardeal. Căi de atac (art. 28 legea pentru reglementarea contractului de consignaţie, şi art. 66. bis. pr. c. r.) Constaţie: Admiterea ei; Apel: Admitere şi respingerea contestaţiei ca inadmisibilă —	25
Onorar de avocat.		Ordonarea execuţiei în materie tutelară.	
Sp. 94. — În lipsa unei dispoziţiuni contrare, nimic nu se opune ca părţile în convenţia lor să stipuleze, pe lângă onorarul convenţional şi onorarul prevăzut de tarif în acest caz însă intenţia părţilor trebuie exprimată în termeni clari, simpla indicaţie a onorarului convenţional sub termenul de „onorar special” nefiind suficient pentru a se deduce că părţile ar fi înţeles să stipuleze un onorar dublu, convenţional şi tarifar. Art. 74 leg. org. corp. avocaţi.	225	Sp. 21. — Vezi: Execuţie în materie tutelară. —	77
Onorar de avocat. Drept de retenţiune.		Partea civilă.	
Sp. 76. — Avocatul pentru onorarul convenit nu are drept de retenţiune nici după dreptul maghiar şi nici conf. art. 75 din legea pentru organizarea corpului de avocaţi, asupra cambiilor ce i-au fost predate de client pentru a se folosi de ele ca mijloc de probă într-o afacere juridică, cu conducerea căreia a fost încredinţat. Art. 97 din legea de org. corp. de avocaţi.	200	Sp. 7. — Alegere de domiciliu. Ordonanţă de neumărire. Termen de apel. Termenul de apel pentru partea civilă, în caz că nu a făcut alegere de domiciliu în circumscripţia judecătorului de instrucţie, curge de la pronunţarea ordonanţei date în cauza, art. 73 al ultim, pr. pen. — — — — —	29
Opoziţie. Sechestrul penal.		Partea civilă. Apel.	
Vezi sp. 129. — — — — —	347	Sp. 87. — În cauzele de competenţa Tribunalului, vătămantul constituit parte civilă, poate ataca cu apel şi în privinţa pedepsei sentinţa de achitare a Tribunalului, dar numai dacă cauza a fost pusă în curgere printr-o acţiune directă, iar concluziunile Ministerului public au fost pentru achitare. Art. 460 pr. pen.	
Ordonanţa 4420—1918.		Când inculpatul este achitat pentru lipsa unuia din elementele infracţiunii, instanţa este obligată să se pronunţe şi asupra despăgubirilor cerute de partea civilă Art. 8 pr. pen. — — — — —	212
Sp. 44. — În spiritul acestei ordonanţe. nu este necesar ca actul scris să fie cetit şi explicat, să cuprindă clauza intabulandi şi să conţină		Patenta fixă. Impunerea micilor comercianţi şi industriaşi.	
		Vezi speţa 100. — — — — —	234
		Patrimoniul public.	
		Sp. 130. — Infracţiunile la legea devizelor, se judecă conform legii patrimoniului public. Raţiune. — — — — —	348

	Pagina		Pagina
Paupertate.		Pensie alimentară de soție.	
Sp. 136. — Dacă la termenul acordat părții pentru a timbra acțiunea, ea prezintă act de paupertate, cerințele legii timbrului sunt satisfăcute. — — — — —	353	Sp. 78. — A o pretinde dela primul soț, chiar când a fost stipulată pe timp determinat, în caz de remăritare a soției, constituie un act imoral și contrar legii — art. 93 legea matrimonială. — — — — —	203
Penal.		Pensie alimentară în divorț.	
Sp. 30. — Delict săvârșit sub legea veche. Gravitatea pedepsei se apreciază după maximumul ei chiar în cazul când minimumul și maximumul se confundă. Cu nota Dlui <i>M. Părvulescu</i> . — — — — —	84	Vezi sp. 74. — — — — —	194
Sp. 108. — Potrivit art. 23 din codul penal interdicțiunea corecțională ca pedeapsă complementară pentru delikte nu poate fi pronunțată de instanță, dacă pedeapsa privativă de libertate aplicată de instanță nu depășește șase luni. — — — — —	287	Pensie alimentară provizorie.	
Penal. Citație.		Sp. 83. — Urmărire după desfacerea definitivă a căsătoriei din vina soției. În cazul când prin sentința finală de divorț se stabilește vinovăția soției, obligațiunea soțului de a-i plăti pensie alimentară, stabilită printr-o hotărâre provizorie, încetează, sentința finală având efect retroactiv. — — — — —	207
Sp. 125. — Dacă comisarul de poliție nu este prezent la dresarea procesului verbal de afișarea citației, în cazul prevăzut de art. 86 pr. pen., procedura de citare nu este îndeplinită. — — — — —	340	Sp. 154. — Infidelitatea conjugală stabilită în sarcina soției, neavând un caracter de continuitate, nu-i închide definitiv pentru viitor calea acțiunii de întreținere provizorie, excepțiunea dedusă din infidelitatea conjugală fiind limitată numai pe durata infidelității. — — — — —	389
Penal. Revizuire.		Pensie alimentară provizorie. Competență	
Sp. 169. — Revizuirea este inadmisibilă în baza invocării de fapte și probe noi cari tind a duce la stabilirea unei infracțiuni mai ușoare, deoarece legea prevede limitativ cazurile de revizuire. Fazele procedurii de revizuire. Art. 499, 501 și 509 pr. pen. Disp. art. 599 pr. pen. nu se aplică decât după ce cererea de revizuire a fost admisă în principiu — — — — —	412	Sp. 190. — În ce privește pensia provizorie, și dacă nu este în curs proces de divorț, competentă este a Judecătoriei de Ocol, până la orice valoare, dacă e vorba de pensie definitivă, Judecătoria este competentă numai până la valoare de 50.000 Lei. Aplicațiune la o transacție încheiată între soți, în vederea desfacerei căsătoriei. — — — — —	469
Pensie.		Pensie de întreținere a copilului legitim. Cine o poate reclama...	
Sp. 187. — Ultima retribuțiune. Prin retribuțiunea corespunzătoare funcțiunei sale, se înțelege toate sumele de bani primite de funcționar în momentul ieșirii la pensie și cari nu erau plătiți pentru preîntâmpinarea unor anumite cheltuieli ce erau în directă legătură cu exercitarea funcțiunei. Indemnitatea de chirie și ajutorul de familie, intră în ultima retribuțiune. — — — — —	438	Sp. 208. — Dreptul material la întreținere este un drept personal al copilului și poate fi valorificat în justiție numai în numele copilului de reprezentantul său legal (tată, tutor, curator de coliziune), nu însă în numele propriu de mama copilului. Cu nota Dlui <i>Dr. Mihai Crușniriuc</i> . — — — — —	522
Pensie alimentară.		Pensiuni.	
Sp. 22. — Nu poate fi modificată dacă a fost fixată prin convenția părților și nu prin sentință judecătorească. Art. 91 din legea matrimonială. — — — — —	64	Sp. 39. — Calculul pensiunei prin sporul de timp acordat pentru comectarea celor 35 ani de serviciu în cazul pensionării din oficiu, se face după media salariului de bază a celor din urmă trei ani efectiv serviți. — — — — —	94

	Pagina		Pagina
Sp. 185. — Cererea de revizuire a unei deciziuni de înscriere la pensiune, este de competența Comisiunii de Pensiuni în primă instanță cu apel la Curtee de Conturi. Art. 67 din legea generală de pensiuni. — — — — —	436	termenul de perimare este de 2 ani conf. art. 257 pr. civ. rom.	
Sp. 186. — Dacă mama este divorțată de soțul pensionar în momentul morții acestuia în acest caz se aplică principiul reversibilității pensiunii dela văduvă la copii în sensul că cota ce se cuvenea văduvei trebuie să vină să mărească pe cea a copiilor cari sunt a se considera orfani. — — — — —	437	Dacă însă timpul de 3 ani fixat de art. 446 pr. civ. ard. s'ar sfârși înaintea celui de 2 ani care se calculează dela data de 22 Martie 1937, când s'a extins pr. civ. rom. și recursurilor pendinte în fața Curții de Casație venite din Ardeal, în acest caz urmează a se aplica termenul de 3 ani prev. de art. 446 pr. civ. ard., căci altfel ar fi să se prelungească termenul de perimare prevăzut de legea veche ceea ce ar fi contra scopului urmărit de legiuitor, care a fost scurtarea termenului. — — — — —	282
Pensluni. Calcul.		Sp. 119. — Acțiunii netimbrate sau insuficient timbrate nu i-se dă curs, și dacă din lipsa timbrelor a stat mai mult de 3 ani în nelucrare, se perimă. Neprezentarea la desbatere din sistemul procedurii civile ardelen, citat fiind, echivalează cu neplata taxelor de citații pentru a putea fi citat, din sistemul legii accelerării judecăților și legii timbrului, ambele neglijențe având aceeași consecință, lăsarea pricinii în nelucrare. Art. 446 pr. civ. ard. — — — — —	335
Sp. 150. — Potrivit art. 3 legea generală de pensiuni, funcționarul demisionat înainte de a împlini vârsta de 57 ani sau termenul de serviciu prevăzut de art. 2 din lege, nu are dreptul la pensie, dacă nu are cel puțin 25 ani de serviciu. Instanțele de fond pentru stabilirea drepturilor la pensiune, sunt obligate a ține seama numai de situația de fapt rezultată din acte, nefiind îngăduit părții de a alege situația de fapt care-i este mai favorabilă.	369	Sp. 120. — Partea care a uzat de o cale de atac, nu mai poate cere redeschiderea dosarului și desbaterea în fond a cauzei, chiar dacă partea adversă ar accepta o asemenea situație, deoarece împlinirea perimării, prin trecerea a trei ani, operează indiferent de voința părților litigante. — — — — —	337
Pensluni. Revizuire.		Sp. 157. — Are loc nu numai atunci când procesul este lăsat în nelucrare, prin lipsa părților la dezbateri, ci și în cazul când părțile omit plata taxelor de timbru pentru citații și prin aceasta provoacă ținerea cauzei în nelucrare timp de trei ani. Art. 443, 446 pr. civ. ard. — — — — —	391
Sp. 224. — Cererea de revizuire pe bază de acte noi ce nu s'au avut în vedere la lichidarea pensiei, este inadmisibilă în baza art. 42 din legea generală de pensiuni. — — — — —	534	Persoane juridice. Condițiuni. Existența unul patrimoniul social.	
Pensluni. Timp servit după înscrierea la pensune. Adăugirea la anii serviți anterior. Condițiuni.		Sp. 91. — Art. 32 alin. 2 și 34 pct. 4 legea persoanelor juridice stabilind condițiunile cerute asociațiunilor pentru a dobândi personalitatea juridică, prevăd că patrimoniul social de fondare, va trebui să fie în măsură de a realiza cel puțin parțial scopul, pentru care se constituie asociațiunea, iar statutele trebuie să indice în mod obligator, patrimoniul inițial, quantumul, compunerea	
Sp. 151. — Potrivit art. 62 din legea generală de pensiuni, orice timp ar mai servi pensionarul după înscrierea sa la pensiune, nu i se mai poate adăoga la anii mai înainte serviți pentru a i se modifica pensiunea, afară de excepțiile prevăzute de art. 68 și 88 din legea generală de pensiuni combinate cu art. 3 al legii din 20 August 1929, după care celui pensionat pentru infirmitate și reprimat în serviciu, i se poate adăoga anii serviți la timpul anterior — — — — —	371		
Perimare.			
Sp. 104. — În baza art. 81 din legea Curții de Casație din 22 Martie 1937, în fața Inaltei Curți aplicându-se disp. proc. civ. române,			

	Pagina		Pagina
lui și cotezațiile, astfel că existența unui patrimoniu social constituit anterior cererei, este o condițiune pentru debândirea personalității juridice. — — — — —	221	Prescripție.	
Persoane juridice. Dreptul de control și supraveghere al ministerului.		Sp. 189. — Prin aprobarea dată de autoritatea tutelară unui contract în care sunt interesați incapabili, aprobare care constituie o condițiune suspensivă a contractului de vânzare-cumpărare, prin îndeplinirea acelei condițiuni convențiunea se consideră perfectată și susceptibilă de toate efectele ei juridice dela data concentrării, așa că termenul de prescripția acțiunii prevăzut de art. 6 legea din 20 August 1929 pentru reglementarea circulației pământurilor dobândite prin reforma agrară, se calculează dela data nașterii contractului.	
Sp. 92. — În afară de controlul exercitat de Stat asupra persoanelor juridice, la constituirea lor, conform art. 3 legea persoanelor juridice și de dreptul de supraveghere și control ce-l are Statul în timpul funcționării lor, conform art. 15 din aceeași lege, Ministerul nu are dreptul să ceară schimbarea denumirii unei asociațiuni constituită în mod legal, denumire care conform art. 34 face parte integrantă din cuprinsul statutelor, deoarece admiterea unei asemenea cereri ar duce implicit la schimbarea statutelor, ceea ce ar trece peste limitele drepturilor recunoscute Statului, pe lângă că s'ar atinge autoritatea de lucru judecat, cu care este investită hotărârea de acordarea personalității juridice, față de asociație și Minister. — — — — —	222	In materie de prescripție dispozițiunile legii noi nu au efect retroactiv, decât asupra acțiunilor a căror termen de prescripție nu s'a împlinit încă la data intrării în vigoare a noilor dispozițiuni. — — — — —	467
Pierderea cetățeniei române folosirea de pașaport.		Sp. 195. — În caz de conflict între mai multe legi succesive, se aplică cauzelor în curs, dispoziția mai favorabilă infractorului, adică aceea care prevede prescripțiunea cea mai scurtă, ținându-se seama și de timpul scurs sub legiuirea anterioară. Dispoziția Parchetului prin care ordonă cercetări, nu întrerupea prescripția sub regimul codului penal ard. — — — — —	477
Vezi Sp. 177. — — — — —	425	Acțiune civilă.	
Plângere prealabilă.		Instanța penală odată investită cu judecarea acțiunii civile, rămâne competentă de a judeca, chiar și atunci când acțiunea penală s'a stins, — pronunțându-se în acest caz, asupra daunelor. numai dacă constată existența faptului generator de prejudiciu, — deoarece prescripția nu împiedică exercitarea acțiunii civile. — — — — —	477
Sp. 126. — Infracțiunile a căror încredințare și urmărire este condiționată de formularea plângerii prealabile, retragerea acestei plângeri, nu atrage nulitatea urmăririi. — —	341	Prescripțiune. Acțiune în anulare. Imobile dobândite prin improprietărire.	
Prescripția dreptului la pensie a pensionarilor ce locuiesc în străinătate.		Vezi Sp. 147. — — — — —	364
Sp. 152. — Art. 71 din legea generală de pensii nu se aplică decât numai atunci când este vorba de un drept la pensie care nu a fost reclamat și lichidat timp de 5 ani dela data de când el s'a născut, iar nu și în ipoteza când pensionarul este împiedecat să încaseze pensia din cauza unei împrejurări de fapt precum este cazul celor ce locuiesc în străinătate, când se face aplicațiunea art. 73 din legea generală de pensii și care prevede un impediment exclusiv la încasarea pensiei dacă nu se face dovada că într'un an a locuit cel puțin 9 luni în țară.	371	Prescripțiune penală.	
		Sp. 127. — Actele de cercetare îndeplinite de judecătorul de instrucție anterior emiterii rechizitorului introductiv, nu pot fi considerate ca acte întrerupătoare de prescripție. Art. 222 pr. pen. — — — — —	343
		Prezența inculpatului prin procurator.	
		Vezi Sp. 165. — — — — —	406

TABLA DE MATERII A ANULUI VIII—1939

	Pagina		Pagina
Privilegiu conferit de legea contractelor de muncă.		elementelor contractuale subiective, dacă există documentul scris din punct de vedere formal, cerut de Ord. Nr. 4420—918 și din conținutul lui se stabilesc condițiunile esențiale. — — — — —	391
Vezi Sp. 107. — Legea execuțională — —	285		
Proba cu martori. Contestație fiscală.		Provocare.	
Vezi sp. 145. — — — — —	362	Sp. 193. — Potrivit art. 155 partea II. pct. 1 c. p. Carol II, scuza provocării nu este admisibilă, când provine din partea părinților sau altei persoane căreia autorul îi datorează respect și recunoștință ca și părinților. Socrul acuzatului care-l și adăpostește pe acesta în casă, face parte dintre persoanele căreia i se datorește respect și recunoștință ca și părinților și această constatare purtând asupra unei chestiuni de fapt, este de atributul instanței de fond, cu condițiunea ca să arate considerațiunile cari au condus la determinarea acestei persoane. — — —	474
Procedură civilă.		Radlere.	
Sp. 47. — În complexul de divergență părțile litigante pot invoca noi mijloace de apărare când sunt în strânsă legătură cu motivele deduse în divergență sau au caracterul de excepțiuni peremptorii de fond cari pot face inutilă discutarea pricinei.		Sp. 13. — (Vezi : Omisiunea radieri.) — — —	34
Deși în sistemul procedurii civile din Ardeal instanțele pot da hotărâri de principiu, fără să se desinvestească definitiv de judecarea pricinei, însă atari hotărâri, având un caracter preparatoriu sau premergătoare fondului, potrivit art. 24 din legea Curții de Casație, care se aplică pe întreg teritoriul țării și legea nu prevede nici-o derogare, nu se pot ataca decât odată cu fondul. —	125	Rang.	
Procură.		Sp. 13. — (Vezi : Omisiunea radierii) — — —	34
Sp. 26. — Declarația de conversiune, făcută prin mandatar, fără atașarea procurei în termenul prevăzut de lege pentru depunerea declarației, este valabilă. Rațiune. — — —	74	Reabilitare.	
Procurator în penal. Prezentare fără ca inculpatul să fie de față.		Sp. — 57. Simpla cerere a unui condamnat de a i-se acorda reabilitarea nu creează un drept, ci numai o simplă expectativă. Din acest motiv, cererea introdusă dar nesoluționată înainte de intrarea în vigoare a noului cod de justiție militară, nu mai poate fi admisă după intrarea în vigoare a acestui cod dacă prin dispozițiile lui se interzice acordarea reabilitării pentru faptul care a atras condamnarea celui care a cerut reabilitarea.	
Sp. 216. — În instanța de apel inculpatul condamnat de prima instanță la o pedeapsă sub 3 luni, se poate prezenta numai prin avocat fără să fie necesară prezența lui personală, dar numai dacă sentința primei instanțe n'a fost apelată și de Parchet. — —	529	Art. 175 și urm. Cod penal Carol II și art. 413 din Codul justiției militare din 20 Mai 1937. — — — — —	136
Proprietate individuală.		Recurs. Contribuțiuni directe. Motivare.	
Vezi Sp. 101. — Conceptul proprietății. —	273	Vezi Sp. 143. — — — — —	359
Proprietate literară și artistică.		Recurs, depunerea lui prin poștă.	
Sp. 163. — Legalitatea drepturilor de autor încasate dela cinematografe pentru filme sonore. Cu nota D-lui Dr. Eus Nicorescu. — — —	400	Sp. 128. — Recursul, indiferent pe ce cale este făcut, trebuie să se găsească la I. C. de Cas. cu cel puțin 3 zile libere înainte de primul termen. Art. 98, 446 și 481 pr. pen. — —	346
Proprietate imobiliară.			
Sp. 158. — Transmisiune. Proba faptului juridic existent la baza titlului, este supusă aprecierii instanței, ca și condițiunea existenței			

	Pagina		Pagina
Registre comerciale. Legea timbrului.			
Mici comercianți.		teria coproprietății indivize, nici unul dintre coproprietari nu poate schimba folosința și nici să-i aducă vre-o restricție în deținutul celorlalți, terții nu pot dobândi vre-un drept de servitute asupra imobilului coproprietate indiviză fără consimțământul tuturor coproprietarilor.	
Vezi sp. 99. — — — — —	232	Jurământul tranzacțional; putere probatorie; chestiune de fapt de atributul suveran al instanței de fond. — — — —	392
Registrul comerțului. Inscrierea estinderii felului de comerț.		Reprezentarea compozitorilor în Justiție. Termen de apel la Curtea Sup. Activă.	
Sp. 214. — Pentru a se putea efectua înscrierea în registrul comerțului este necesară autorizarea prev. de art. 10 alin. 2 și art. 17 din legea din 15. Dec. 1938.		Vezi sp. 140. — — — — —	356
Aceasta lege se aplică și estinderilor anterioare promulgării ei, dar neînscrise până la acea dată — — — — —	527	Responsabilitatea civilă. Accident.	
Registrul comerțului. Inscrierea sucursalei.		Sp. 71. — Cel ce reclamă în justiție despăgubiri în temeiul art. 82 legea XIX-1907, este obligat să facă dovada prin depunerea sentinței penale definitive constatatoare a cauzei accidentului. — — — — —	193
Sp. 192. — Pentru înființarea unei sucursale, când nu se schimbă felul comerțului exercitat ori nu se extinde activitatea comercială și la alte ramuri de comerț nu este necesară autorizarea Comisiunii speciale prevăzută de art. 9 din Decretul Lege publ. în Mon. Of. No. 292 din 15 Decembrie 1938, pentru modificarea și completarea unor dispozițiuni din legea pentru înființarea unui registru al comerțului. — — — — —	473	Responsabilitate civilă. Daune.	
Regulator de competență. Legea poliției sanitare veterinare.		Vezi sp. 73. — — — — —	194
Vezi sp. 124. — — — — —	340	Responsabilitate stat. Militar sub arme.	
Renunțare la beneficiile legii lichidării datoriei.		Sp. 203. — Statul răspunde de daunele cauzate de Militarii sub arme, dacă a făcut rea alegere în persoana căreia i-a încredințat o misiune. Aplicați — — — — —	
Vezi sp. 200 — — — — —	483	Retractarea mărturiei mincinoase.	
Repoziție sumară.		Vezi sp. 166. — — — — —	407
Sp. 159. — Caracterizare; condițiuni. Partea reclamantă este dispensată de condițiunea analizei posesiunii anterioare actului de turburare sau deposedare, când posesiunea sa actuală are o bază legală constând în titlu just, deciziunea legală a unei autorități sau o sentință judecătorească.		Revizuire.	
Potrivit ordinului imperial din 27 Oct. 1849 și art. 25 ord. Minist. Just. ungar cu No. 34601 din 1881, în teritoriile foste grănicerești termenul pentru intentarea acțiunii de repoziție sumară este de 30 zile, calculat dela data când partea a luat cunoștință de ultimul act turburător. In ma-		Sp. 31. — Cu ocazia examinării sumare a cererii de revizuire, în baza art. 504 pr. pen., dacă instanța găsește că temeiurile pe care ea se sprijină, nu constituiesc un fapt nou, descoperit numai în urma condamnării, atunci cererea poate fi respinsă fără citarea părților. — — — — —	84
		Sp. 58. — Când este vorba de o examinare în fond a motivelor invocate în cererea de revizuire pentru a se aprecia în fapt chestiunea ce ar constitui o cauză de nevinovăție a condamnatului. În acest caz prezența Ministerului public este necesară, Art. 504 pr. pen. — — — — —	138
		Sp. 88. — Art. 490 pct. 4 p. p. C. II. Hotărârea	

	Pagina		Pagina
de condamnare rămasă definitivă poate fi revizuită în favoarea condamnatului, pe baza unor fapte sau probe noi, ce nu i-au fost cunoscute cu prilejul primei condamnări. Imprejurări de fapt survenite după ce hotărârea de condamnare a rămas definitivă nu pot forma obiectul unei cereri de revizuire. — — — — —	213	nerea actelor de ofiterii de poliție judiciară, ci numai prin rechizitorul parchetului. Cu nota Dlui V. M. D. — — — — —	288
Sp. 160. — Termenul de revizuire, în cazul când recursul declarat împotriva hotărârei instanței de apel a fost revocat, se calculează dela data hotărârei instanței de recurs prin care ia act de revocare, căci numai dela această dată se poate socoti definitivă hotărârea instanței de apel. Art. 496, 567 proc. civ. ard. — — — — —	395	Societate în nume colectiv.	
Vezi sp. 169. — — — — —	421	Sp. 51. — Situația asociațiilor nu este alta decât aceia a unor garanți legali. Societatea fiind debitoare principală pentru actele încheiate în numele ei, asociații nu au decât o obligațiune accesorie. Orice modificare ar interveni cu privire la obligațiunea debitorului principal (societatea), această modificare are efect și asupra debitorilor solidari (asociații garanți legali). — — — — —	131
Revizuirea cetățenilor.		Societăți comerciale transformare. Lege străină. Interpretare.	
Sp. 179. — Cerere de anulare. Dacă e admisibilă în contra sentinței tribunalului ca instanță de recurs. Soluție. Cu nota Dlui Ion N. Băluț. — — — — —	426	Sp. 213. — Conform dreptului elvețian, transformarea unei societăți în comandită într-o societate pe acțiuni, trebuie să fie înscrisă în registrul comerțului. Interpretarea legii străine de instanțele română este o chestie de fapt de atributul instanțelor de fond. — — — — —	526
Revizuire. Probe noi.		Soți conjugali.	
Sp. 81. — Probele invocate prin cererea de revizuirea trebuie să fie de așa forță probantă, încât instanța comparându-le cu probele administrate în procesul de fond, să-și poată forma deplina convingere că probele din cererea de revizuire sunt de natură să schimbe starea de fapt anterioară stabilită în procesul fundamental, fără a putea cerceta și răstălmăci probele vechi. Art. 563 pct. 11 pr. civ. ard. — — — — —	206	Sp. 2. — Imprumut contractat de soție pentru procurarea celor necesare întreținerii familiei. Răspunderea bărbatului. Condițiuni. — — — — —	24
Revocare. Act administrativ ilegal		Spectacole publice. Impozit.	
Vezi Sp. 142. — — — — —	357	Sp. 116. — Faptul de a fi aranjat o petrecere cu taxă benevolă fără a elibera bilete de intrare, nu constituie nici o contravenție sancționată de legea impozitului pe spectacole. În asemenea caz organizatorii petrecerii trebuie să achite numai impozitul fix prev. de art. 2 din legea citată — — — — —	296
Schimbarea sediului în același localitate. Impozit comercial. Impunere nouă.		Stabilimente publice și stabilimente de utilitate publică. Deosebiri. Conținutul administrativ.	
Vezi sp. 204. — — — — —	488	Vezi Sp. 202. — — — — —	484
Sechestru penal. Opoziție, Termen.		Stabilitate.	
Sp. 129. — Termenul de opoziție contra ordonanței judecătorului de instrucție pentru aplicarea sechestrului penal este cel de zece zile prevăzut de art. 445 pr. pen. Carol II. — — — — —	347	Sp. 97. — Înaintarea acordată funcționarului public, implică și confirmarea sa ca stabil. Decretul lege 1066 din 2 Martie 1938 prin care s'a suspendat stabilitatea funcționarilor publici, n'are efect retroactiv. — — — — —	229
Sesizare.			
Sp. 109. — În delictele de competența judecătoriei instanța nu poate fi sesizată prin transpu-			

	Pagina		Pagina
Stabilitate. Notari.		dice și incidente formale sau materiale pe care le-ar fi putut invoca prin cererea de apel sau prin întâmpinare și prin invocarea lor tardivă ar pune pe adversar în situația de a nu putea răspunde. Art. 14, 26, 33, 37—39 legea accelor, judecăților. — —	194
Vezi Sp. 141. — — — — —	356		
Stare civilă.		Succeslune.	
Sp. 40. — Ofițerul de st. civ. nu poate instrumenta, într'un act în care el însuși ar figura ca parte — declarant sau martor. — În asemenea cazuri, se va delega în mod special, după cererea sa, o altă persoană, potrivit normelor indicate la art. 1, lit. a. (Art. 3 alin. II din „Regulamentul legii privitoare la actele stării civile” — din 14 Oct. 1928, cu modificările ulterioare). Cu nota Dlui Ioan Târânga. — — — — —	95	Sp. 153. — Dreptul de a cere deschiderea procedurii de moștenire și de a interveni la aranjarea unei succesiuni, cu ocazia unei cereri pentru eliberarea certificatului de moștenire îl au numai acei creditori, în favoarea cărora se găsește intabulat dreptul ipotecar, sau în favoarea cărora s'a ordonat și notat definitiv sechestrul, asupra unui imobil din moștenire. — — — — —	389
Subiectele dreptului de proprietate.		Sp. 155. — Cu ocazia procedurii pentru deschiderea succesiunii, care are un caracter provizoriu, nu se poate examina valabilitatea titlurilor succesoriale în fond, ci se poate examina numai sumar existența acestor titluri în vederea măsurilor de asigurare. —	390
Vezi Sp. 101. — Conceptul proprietății. —	273	Sustragere de sub sechestrul.	
Subrogațiune.		Sp. 217. — Mobilă sechestrată de fisc pentru neplata impozitelor. Dacă debitorul se mută în altă localitate fără a încunoștința autoritățile financiare, comite delictul de sustragere de sub sechestrul prev. art. 264 c. pen. Carol II. — — — — —	530
Sp. 103. — Terțiul care a plătit în locul debitorului, este subrogat în drepturile creditorului desinteresat. Calitatea de debitor agricol a pârâtului și avantajile legii de conversiune nu se pierd, prin plata făcută de terțiu. —	281	Taxe de magazină.	
Substituțiune fideicomitară.		Sp. 28. — Calea ferată nu poate pretinde taxa de depozit, dacă a așteptat ca aceasta să sporească în așa fel, încât să atingă o cifră ce este mult disproporționată cu valoarea mărfurilor păstrate de ea în virtutea dreptului de gaj legal al cărașului.	
Sp. 75. — Se poate institui numai printr'un act de ultimă voință. Dacă părțile intenționează să atribuie convenției lor efectele unei substituțiuni fideicomitare, un asemenea act împărtășește soarta substituțiunilor fideicomitare, adică este nul. Legea din 29 Martie 926 Aplicațiune.		Acțiunea contra căilor ferate rezultând din contractul de transport, se prescrie printr'un an, dacă suma datorată n'a fost încă fixată printr'o recunoaștere, transacție sau hotărâre judecătorească definitivă. — —	78
II. Contract de ereditare, pentru a fi valabil trebuie să întrunească condițiile formale prevăzute de art. 33 legea XVI-1876.		Tăgada paternității.	
Donatiune „Mortis Causa”. Nu are acest caracter actul prin care părțile și-au stipulat prestațiuni reciproce.		Sp. 23. — Vezi: Acțiune pentru tăgada paternității.	
III. Apel Mijloace noi. Litigiul trebuie judecat în raport cu normele juridice aplicabile în cazul supus judecății iar nu în raport cu concluziile părților; atunci când părțile răspund chestiunilor puse în discuțiune, fie din oficiu, fie de către partea adversă, își expun punctul lor de vedere, nu înseamnă că ele se servesc de motive sau mijloace de apărare noi, iar interdicția prevăzută de art 38 leg. accel. jud. se referă numai la cazul când părțile la dezbaterile orale a apelului ar invoca noi temeieri juri-		Termen de Apel la Curțile administrative.	
		Vezi Sp. 140. — — — — —	356

	Pagina		Pagina
Timbrare cu amendă în apel.		un caracter urgent și provizoriu, în soluțio-	
Vezi sp. 111. — Legea timbrului — — —	290	narea ei este necesar numai stabilirea po-	
Timbru de aviație. Scutire.		sesiunei de fapt în condițiunile prevăzute	
Sp. 225. — Partea cu act de paupertate, nu be-		de lege pentru cel turburat, valorificarea	
neficează de scutirea timbrului de aviație	535	dreptului de proprietate făcându-se numai	467
Transferare învățător.		prin acțiune petitorie de revendicare. — —	
Vezi sp. 55. — Invățământul primar — —	147	Urmărire. Venituri publice.	
Transmisiune de proprietate imobiliară.		Vezi sp. 198. — — — — —	482
Vezi sp. 158. — — — — —	391	Uzucaplune.	
Transport C. F. R.		Vezi sp. 61. — Carte Funduară — — —	143
Sp. 52. — Predătorul are drept de dispoziție a-		Valorificarea grâului.	
supra mărfii, până în momentul când scri-		Sp. 117. — Făina măcinată la o moară țărănească	
soarea de trăsură s'a eliberat destinatarului.		pentru uzul propriu și nu în scopul comercia-	
Din acel moment dreptul de dispunere		lizării, nu trebuie să fie însoțită de biletul	
revine celui din urmă. Aceasta nu exclude		de liberă circulație.	
însă, valorificarea de către predător, a des-		Art. 11 lit. b. din decretul pentru valori-	
păgubirilor pentru daunele suferite în cur-		ficarea grâului. — — — — —	296
sul transportului, cu singura restricție, că		Vamal. Apel. Termen.	
după sosirea mărfii la destinație, el nu-și		Sp. 178. — Termenul de apel contra deciziunii	
mai poate valorifica drepturile în justiție,	132	de amendare este de 10 zile libere dela co-	
decât cu autorizarea destinatarului —		municare, deoarece principiul înscris în art.	
Tratatul din Trianon.		729 pr. civ., rom. după care termenele în-	
Sp. 162. — Convenția cu Ungaria asupra regle-		semnate cu zile se înțeleg pe zile libere,	
mentării creanțelor supușilor unguri. Creanțe		se aplică la toate legile speciale, când nu	
hypotecare, regimul lor. Necedarea lor către		s'a derogat expres. — — — — —	425
Stat în termenul prevăzut de lege. Efecte.		Vânzare. Drept de preemțiune.	
Plata creanței în rentă de improprietărire.		Sp. 207. — Nulitatea vânzării din nerespectarea	
Neaplicarea art. 190 Leg. exec. din Ardeal,		dreptului de preemțiune al Statului, poate	
fiind abrogat. — — — — —	397	fi ridicată numai de Stat. — — — — —	521
Turburarea liniștel în timpul nopții.		Venituri publice. Urmărire.	
Sp. 32. — Vezi: Contravenție. — — — —	84	Sp. 193. — Art. 60 legea pentru perceperea și	
Turburare de poses'e.		urmărirea veniturilor publice. Art. 13 legea	
So. 188. — Acțiunea de reparație sumară având		pentru contenciosul administrativ. Notifica-	
		rile adresate instituției publice debitoare fac	
		deplină dovadă de neînscirirea creanței în	
		buget, din moment ce debitoarea a lăsat	
		acele notificări fără răspuns. — — — —	482

BIBLIOTECA CENTRALĂ
A REGIUNII BANAT

101	102	103	104	105	106	107	108	109	110	111	112	113	114	115	116	117	118	119	120	121	122	123	124	125	126	127	128	129	130	131	132	133	134	135	136	137	138	139	140	141	142	143	144	145	146	147	148	149	150	151	152	153	154	155	156	157	158	159	160	161	162	163	164	165	166	167	168	169	170	171	172	173	174	175	176	177	178	179	180	181	182	183	184	185	186	187	188	189	190	191	192	193	194	195	196	197	198	199	200	201	202	203	204	205	206	207	208	209	210	211	212	213	214	215	216	217	218	219	220	221	222	223	224	225	226	227	228	229	230	231	232	233	234	235	236	237	238	239	240	241	242	243	244	245	246	247	248	249	250	251	252	253	254	255	256	257	258	259	260	261	262	263	264	265	266	267	268	269	270	271	272	273	274	275	276	277	278	279	280	281	282	283	284	285	286	287	288	289	290	291	292	293	294	295	296	297	298	299	300	301	302	303	304	305	306	307	308	309	310	311	312	313	314	315	316	317	318	319	320	321	322	323	324	325	326	327	328	329	330	331	332	333	334	335	336	337	338	339	340	341	342	343	344	345	346	347	348	349	350	351	352	353	354	355	356	357	358	359	360	361	362	363	364	365	366	367	368	369	370	371	372	373	374	375	376	377	378	379	380	381	382	383	384	385	386	387	388	389	390	391	392	393	394	395	396	397	398	399	400	401	402	403	404	405	406	407	408	409	410	411	412	413	414	415	416	417	418	419	420	421	422	423	424	425	426	427	428	429	430	431	432	433	434	435	436	437	438	439	440	441	442	443	444	445	446	447	448	449	450	451	452	453	454	455	456	457	458	459	460	461	462	463	464	465	466	467	468	469	470	471	472	473	474	475	476	477	478	479	480	481	482	483	484	485	486	487	488	489	490	491	492	493	494	495	496	497	498	499	500	501	502	503	504	505	506	507	508	509	510	511	512	513	514	515	516	517	518	519	520	521	522	523	524	525	526	527	528	529	530	531	532	533	534	535	536	537	538	539	540	541	542	543	544	545	546	547	548	549	550	551	552	553	554	555	556	557	558	559	560	561	562	563	564	565	566	567	568	569	570	571	572	573	574	575	576	577	578	579	580	581	582	583	584	585	586	587	588	589	590	591	592	593	594	595	596	597	598	599	600	601	602	603	604	605	606	607	608	609	610	611	612	613	614	615	616	617	618	619	620	621	622	623	624	625	626	627	628	629	630	631	632	633	634	635	636	637	638	639	640	641	642	643	644	645	646	647	648	649	650	651	652	653	654	655	656	657	658	659	660	661	662	663	664	665	666	667	668	669	670	671	672	673	674	675	676	677	678	679	680	681	682	683	684	685	686	687	688	689	690	691	692	693	694	695	696	697	698	699	700	701	702	703	704	705	706	707	708	709	710	711	712	713	714	715	716	717	718	719	720	721	722	723	724	725	726	727	728	729	730	731	732	733	734	735	736	737	738	739	740	741	742	743	744	745	746	747	748	749	750	751	752	753	754	755	756	757	758	759	760	761	762	763	764	765	766	767	768	769	770	771	772	773	774	775	776	777	778	779	780	781	782	783	784	785	786	787	788	789	790	791	792	793	794	795	796	797	798	799	800	801	802	803	804	805	806	807	808	809	810	811	812	813	814	815	816	817	818	819	820	821	822	823	824	825	826	827	828	829	830	831	832	833	834	835	836	837	838	839	840	841	842	843	844	845	846	847	848	849	850	851	852	853	854	855	856	857	858	859	860	861	862	863	864	865	866	867	868	869	870	871	872	873	874	875	876	877	878	879	880	881	882	883	884	885	886	887	888	889	890	891	892	893	894	895	896	897	898	899	900	901	902	903	904	905	906	907	908	909	910	911	912	913	914	915	916	917	918	919	920	921	922	923	924	925	926	927	928	929	930	931	932	933	934	935	936	937	938	939	940	941	942	943	944	945	946	947	948	949	950	951	952	953	954	955	956	957	958	959	960	961	962	963	964	965	966	967	968	969	970	971	972	973	974	975	976	977	978	979	980	981	982	983	984	985	986	987	988	989	990	991	992	993	994	995	996	997	998	999	1000
-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	------

RECEIVED
JAN 10 1910

Juridice

I. N. Lungulescu : Dreptul forței și forța dreptului R.-Vâlcea 1921.	I. N. Lungulescu : Clasicism și romantism juridic (lucrare premiată) Timișoara 1937.
I. N. Lungulescu : Evoluția Dreptului și exegeza legii Timișoara 1934.	I. N. Lungulescu : În preajma votării noului cod de procedură penală Timișoara 1935.
I. N. Lungulescu : Călăuza ofițerului de poliție judiciară Timișoara 1938.	I. N. Lungulescu : Drept și Dreptate (lucrare premiată) București Fund. culturală Carol II,
I. N. Lungulescu Codul legilor penale speciale	I. N. Lungulescu Călăuza judecătorilor Comunale

Literar filosofice

I. N. Lungulescu : O nouă concepție despre lume R.-Vâlcea 1929.	I. N. Lungulescu : De pe culmile gândirii spre zarea Absolutului R.-Vâlcea 1930.
I. N. Lungulescu : Școala Alexandrină în lumina operelor lui Panten, Clement și Origen R.-Vâlcea 1930.	I. N. Lungulescu : Energia spirituală R.-Vâlcea 1931.
	I. N. Lungulescu : Problema sufletului în cultura contemporană Sibiu 1934.

INDUSTRIA LÂNEI S. A.

Capital: 80.000.000 lei;

Fabrică de postav, torcătorii de Kammgarn și Streichgarn, tricotași și împletituri, fabrică de panglici (stofe moderne și efine pt. doamne și domni).

Sediul centr: I. Timișoara II. Spl. Industria Lânei I. Telefon 141-145

Sucursale: București str. Franklin Bouillon (fost Gabroveni) 4

Adresa telegrafică: ILSA Timișoara

Banca Românească S. A.

CAPITAL (31 XII. 1936): 544,362.101;

Operațiuni bancare în țară și străinătate; **Sediul central:** București (Reg. Soc. banc. No. 45 din 29 Oct. 1934); **Sucursale:** Arad, Bacău, Bălți, Bazarjic, Botoșani, Brăila, Brașov, Cernăuți, Cetea Albă, Chișinău, Cluj, Constanța, Craiova, Galați, Iași, Ismail, Oradua, Ploesti, Satu Mare, Sibiu, Tg. Mureș, Timișoara, Tighina, Tulcea;

Adresa telegrafică: Românească

Băncile Bănățene Unite S. A. Timișoara

Fondat în anul 1888-Capital social deplin vărsat Lei 52.000.000 - Rezerve Lei 4.500.000 Centrala: Timișoara - Sucursale: Arad, Jimbolia, Lipova, Lugoj, Sănnicolaul-mare

Autorizată pentru comerțul cu devize. — Prelu depuneri pe livrete de economie și pe cont curent; la vedere și pe termen. Acordă credite și escontează r. mise. — Execută încasări și asemnări. — Cumpără și vinde efecte de stat. — Se ocupă cu transacțiuni în devize. — închiriază safe-uri. — Prelu în păstrare efecte și alte valori. — Execută toate afacerile bancare cu conștiinciozitate și pe lângă condițiunile cele mai favorabile

Banca Victoria S. A. Arad

SUCURSALA TIMIȘOARA

Capital Lei 80,225.000 Rezerve Lei 24,000.000

Telefon: 5-10

Sedii: Arad, Oradea, Buteni, Chișineu-Criș, Radna, Salonta, Șiria

Face toate operațiunile de bancă.

